

BIRTA

LÍFEYRISSJÓÐUR

ÁRSREIKNINGUR 2021

EFNISYFIRLIT

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra	2
Áritun óháðs endurskoðanda	6
Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris	11
Efnahagsreikningur	12
Sjóðstreymi	13
Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu samtryggingardeildar	14
Skýringar	15
Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring	43
Ófjárhagsleg upplýsingagjöf og stjórnarháttayfirlýsing - óendurskoðað	54
Kennitölur - fimm ára yfirlit	61
Samtryggingardeild	65
Séreignardeild og tilgreind séreign	68

SKÝRSLA STJÓRNAR OG FRAMKVÆMDASTJÓRA

Starfsemi sjóðsins

Birta lífeyrissjóður starfar á grundvelli samþykktu og samkvæmt lögum nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Einnig starfar lífeyrissjóðurinn á grundvelli samkomulags stéttarféлага og atvinnurekenda frá 19. maí 1969 með síðari breytingum. Hlutverk Birtu lífeyrissjóðs er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri í samræmi við samþykktir sjóðsins og með hliðsjón af lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Meðfylgjandi skýrsla stjórnar er birt samkvæmt lögum um ársreikninga nr. 3/2006 og reglugerð um ársreikninga lífeyrissjóða nr. 335/2015. Samþætt reikningsskil sjóðsins samanstanda af ársreikningi, ársskýrslu og upplýsingum á heimasíðu sjóðsins.

Fjöldi sjóðfélaga, launagreiðenda og iðgjöld

Sjóðurinn starfar í þremur aðaldeildum, samtryggingardeild, séreignardeild og tilgreindri séreignardeild. Um áramót áttu 99.730 einstaklingar réttindi í samtryggingardeild. Á árinu 2021 greiddu 18.192 einstaklingar iðgjald til samtryggingardeildar og 6.061 launagreiðendur. Virkir sjóðfélagar, þ.e. sjóðfélagar sem að jafnaði greiða iðgjöld til sjóðsins með reglubundnum hætti í mánuði hverjum, voru 16.192. Á árinu 2021 námu iðgjaldagreiðslur til samtryggingardeildar 18.449 millj. kr. Í árslok 2021 áttu 30.795 einstaklingar réttindi í séreignardeild. Virkir sjóðfélagar í séreignardeild á árinu 2021 voru 2.429. Á árinu 2021 námu iðgjaldagreiðslur til séreignardeildar, fyrir réttindaflutninga og endurgreiðslur, 910 millj. kr. sem er hækkun um 4,8% frá fyrra ári. Í árslok 2021 áttu 1.616 einstaklingar réttindi í tilgreindri séreignardeild. Virkir sjóðfélagar í tilgreindri séreignardeild á árinu 2021 voru 1.417. Á árinu 2021 námu iðgjaldagreiðslur til tilgreindrar séreignardeildar, fyrir réttindaflutninga og endurgreiðslur 512 millj. kr.

Fjöldi lífeyrisþega og lífeyrisgreiðslur

Á árinu nutu 15.885 lífeyrisþegar að meðaltali lífeyrisgreiðslna úr samtryggingardeild að fjárhæð 14.076 millj. kr. Lífeyrisþegum fjölgaði um 3,8% á árinu. Lífeyrisbyrði sjóðsins, þ.e. lífeyrisgreiðslur í hlutfalli af iðgjaldagreiðslum, nam 76,3% samanborið við 73,8% árið áður. Lögbundið framlag sjóðsins til starfsendurhæfingarsjóðs nam 117 millj. kr. Lífeyrisgreiðslur séreignardeildar námu 779 millj. kr. og lífeyrisgreiðslur tilgreindrar séreignar námu 36 millj. kr. á árinu.

Fjárfestingartekjur og rekstrarkostnaður

Hreinar fjárfestingartekjur námu 75.958 millj. kr. samanborið við 55.268 millj. kr. árið áður. Rekstrarkostnaður sjóðsins, þ.e. skrifstofu- og stjórnunarkostnaður nam 838 millj. kr. samanborið við 772 millj. kr. árið áður. Rekstrarkostnaður í hlutfalli af meðalstöðu eigna er 0,15% en var 0,16% árið 2020. Fjöldi stöðugilda á árinu var 28,6 og nam heildarfjárhæð launa 506 millj. kr., þar af voru launatengd gjöld 93,7 millj. kr.

Hrein eign til greiðslu lífeyris

Hrein eign samtryggingardeildar til greiðslu lífeyris nam 549.755 millj. kr. í árslok samanborið við 472.090 millj. kr. árið áður. Hrein eign séreignardeildar nam 19.561 millj. kr. samanborið við 17.742 millj. kr. árið áður. Hrein eign tilgreindrar séreignar nam 2.234 millj. kr. í árslok samanborið við 1.562 millj. kr. árið áður. Samanlagðar eignir samtryggingardeildar, séreignardeildar og tilgreindrar séreignardeildar námu því 571.551 millj. kr. í árslok 2021 en 491.394 millj. kr. í árslok 2020.

Ávöxtun

Nafnávöxtun sjóðsins á árinu 2021 var 15,21% sem samsvarar 9,89% raunávöxtun samanborið við 8,75% raunávöxtun á árinu 2020. Meðalraunávöxtun samtryggingardeildar síðustu 5 ára er 7,38% og síðustu 10 ára 6,33%.

Tryggingafræðileg úttekt

Tryggingafræðileg úttekt miðað við árslok 2021 sýnir að heildarskuldbindingar sjóðsins voru 2,5% umfram heildareignir en voru 0,4% umfram heildareignir í árslok 2020. Við úttektina er miðað við tryggingafræðilegar forsendur eins og þeim er lýst í reglugerð nr. 391/1998 með síðari breytingum.

SKÝRSLA STJÓRNAR OG FRAMKVÆMDASTJÓRA

Í lok árs 2021 samþykkti fjármála- og efnahagsráðuneytið tillögur Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga þess efnis að reikna lífslíkur með breyttum hætti. Sú breyting er gerð á milli ára að nú er stuðst við spá um væntar lífslíkur til framtíðar í stað þess að styðjast eingöngu við reynslu fyrri ára. Ef ekki hefði komið til þessa töldust eignir 7% hærri en heildarskuldbindingar. Áhrif nýrra lífslíkutaflna á sjóðinn er því 9,9% aukning á heildarskuldbindingum og stendur því tryggingafræðileg staða hans í -2,5%. Þrátt fyrir ofangreind áhrif vekur stjórn athygli sjóðfélaga á að áfallnar skuldbindingar og eignir eru í jafnvægi á meðan framtíðarskuldbindingar eru 9% hærri en núvirði framtíðariðgjalda sem bregðast verður við. Það er í senn jákvætt að gera megi ráð fyrir að sjóðfélagar lifi lengur en ráð var gert fyrir en að sama skapi mikilvægt að bregðast við þeim halla sem af því hlýst. Stjórn hyggst bregðast við því að höfðu samráði við hagaðila.

Nánari upplýsingar um tryggingafræðilega stöðu má sjá í sérstöku yfirliti í ársreikningi og í skýringu 15.

Atburðir eftir lok reikningsárs

Frá lokum reikningsárs fram að áritunardegi hefur brotist út stríð á milli Rússlands og Úkraínu sem hefur haft áhrif á eignamarkaði um allan heim. Það er mat stjórnar að efnahagleg áhrif geti orðið mikil en hafi þó ekki verulega þýðingu á fjárhagslega stöðu sjóðsins á reikningsskiladegi. Lífeyrissjóðurinn átti engar beinar eignir á átakasvæðinu en áhrifanna gætir með óbeinum hætti í gegnum verðbréfasjóði sem telst þó vera óverulegt.

Vakin er athygli á að samkvæmt forsendum gildandi fjárfestingastefnu geta breytingar á eignum á milli mánaða verið 1,87% sem rekja má til óvissu á eignamörkuðum á hverjum tíma. Dreigið hefur úr áhrifum Covid-19 á sama tíma og áhrif stríðsins stigmagnast. Áhrifin eru undir ofangreindu óvissumörkum sem lýst er í fjárfestingastefnu. Bæði tryggingafræðileg staða Birtu sem og sjóðstreymi benda til þess að sjóðurinn getur staðið af sér tímabundna lækkun á eignamörkuðum og er vísað til skýringar 18 því til stuðnings.

Stjórnarhættir og áhættustýring

Stjórn sjóðsins er skipuð fulltrúum launamanna og samtaka atvinnurekenda að jöfnu og er hún ábyrg fyrir stefnumörkun sjóðsins ásamt því að hafa eftirlit með því að hann starfi í samræmi við lög og reglur. Undirnefnd stjórnar er endurskoðunarnefnd sem starfar eftir reglum settum af stjórn. Framkvæmdastjóri er ráðinn af stjórn og hefur yfirumsjón með daglegum rekstri sjóðsins.

Stjórn lífeyrissjóðsins hefur sett sér starfsreglur og er þar leitast við að fylgja gildandi "Leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja". Leiðbeiningarnar eru aðgengilegar á vef Viðskiptaráðs Íslands www.vi.is. Sjóðurinn fylgir leiðbeiningunum í meginatriðum og hefur samkvæmt samþykktum skipulagt sérstakar valnefndir. Stjórnarháttayfirlýsing sjóðsins felur ekki í sér greiningu á umhverfis- og félagslegum þáttum sem gert er grein fyrir í skýringum ársreiknings og ársskýrslu. Stjórn leggur reglulega mat á árangur og kemur slíkum upplýsingum á framfæri við valnefnd. Frekari upplýsingar um stjórn og stjórnarhætti er að finna í sérstakri yfirlýsingu stjórnar í skýringu 19 í ársreikningnum.

Skrifstofu- og rekstrarsvið útbýr reikningsskil sjóðsins í samræmi við lög um ársreikninga og reglugerð um ársreikninga lífeyrissjóða. Áður en árs- og árshlutareikningar eru lagðir fyrir stjórn til samþykktar fer endurskoðunarnefnd yfir reikningsskilin ásamt því að hafa eftirlit með vinnuferli við gerð þeirra. Ársreikningar sjóðsins eru endurskoðaðir og árshlutareikningar kannaðir af ytri endurskoðendum.

Sjóðurinn hefur sett sér áhættustefnu sem skilgreinir áhættuvilja og áhættuþol sjóðsins og er stefnan staðfest af stjórn. Áhættustefnan er aðgengileg á vef sjóðsins. Markmið hennar er að auka öryggi í starfsemi sjóðsins. Stefnan byggir á skilgreiningu á áhættustýringu sem felst í leiðum til að greina, meta, vakta og stýra áhættu í rekstri sjóðsins. Áhætta í starfsemi er skilgreind til samræmis við skilgreiningu í reglugerð nr. 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða, sem hætta á fjárhagslegu tapi sem leiðir af atburði og fellur undir einn eða fleiri af þeim áhættuþáttum sem lífeyrissjóðurinn skilgreinir. Sjá nánari lýsingu á áhættustefnu og þeim áhættuþáttum sem sjóðurinn stendur frammi fyrir í skýringu 18 í ársreikningnum. Stjórn sjóðsins lýsir hér með yfir að áhættustýring sjóðsins sé fullnægjandi er viðkemur starfsemi sjóðsins og áhættustefnu hans.

SKÝRSLA STJÓRNAR OG FRAMKVÆMDASTJÓRA

Upplýsingastarf

Birta lífeyrissjóður birtir tímanlega fyrir ársfund sjóðsins auglýsingu í dagblöðum þar sem gerð er grein fyrir starfsemi og ársreikningi fyrir liðið ár. Sjóðurinn sendir greiðandi sjóðfélögum hálfárslega yfirlit yfir móttækin iðgjöld ásamt útreikningi á áunnum lífeyrisréttindum og gerir sjóðfélögum mögulegt að reikna væntanlegan lífeyrisrétt með sérstakri reiknivél á heimasíðu sjóðsins. Á ársfundi sjóðsins á liðnu ári var m.a. gerð grein fyrir skýrslu stjórnar, ársreikningi, fjárfestingarstefnu og tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins. Á vefsíðu sjóðsins www.birta.is má nálgast almennar upplýsingar um sjóðinn og starfsemi hans.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Stjórn hefur markað þá stefnu að mikilvægi samfélagslegs hlutverks sjóðsins er haft að leiðarljósi í starfsemi hans. Ítarlega er gerð grein fyrir þeim viðmiðum sem sjóðurinn hefur sett sér um ófjárhagslegar upplýsingar í skýringu 19 í ársreikningi og í ársskýrslu sem gerð er í samræmi við alþjóðlegan GRI staðal og ætlað er að uppfylla ákvæði 66. gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga. Við fjárfestingarárvarðanir er gætt að því að fyrirtæki fylgi viðurkenndum viðmiðum um góða stjórnarhætti og viðskiptasiðferði.

Viðskiptalíkan sjóðsins byggir á því að taka á móti iðgjöldum sjóðfélaga, ávaxta þau og greiða út lífeyri samkvæmt samþykktum ásamt því að veita þjónustu. Sú lykilstarfsemi er síðan studd með skipulagi, innviðum, mannauði, viðskiptapróun og áhættumiðaðum rekstri. Til að meta hvort viðskiptalíkan sjóðsins skili virði metur sjóðurinn árlega árangur í samræmi við viðskiptalíkanið á bæði eigindlegan og megindlegan hátt, meðal annars nýliðun og ánægja sjóðfélaga, árangursmat stjórnar, mannauður, viðskiptapróun og fleiri þætti. Vísað er til umfjöllunar í kafla 1.0 í ársskýrslu sjóðsins varðandi árangursmat sjóðsins fyrir árið 2021.

Sjóðurinn hefur virkt umhverfisstjórnunarkerfi í samræmi við ISO 14001 staðalinn og virkt jafnlaunakerfi í samræmi við ÍST 85:2012 staðalinn sem vottuð eru af ytri vottunaraðila.

Vísað er til nánari umfjöllunar um umhverfis-, félagslega og stjórnunarlega þætti í skýringu 19 og í ársskýrslu sjóðsins.

Áhrif óvissu í ytra starfsumhverfi

Birta lífeyrissjóður er langtímafjárfestir og hugmyndafræði sjóðsins gengur út á að dreifa eignum og takmarka þannig áhættu. Markmiðið er að taka meðvitaða áhættu sem skilar sjóðnum virðisauka í samræmi við þá áhættu sem tekin er. Eðli málsins samkvæmt býr sjóðurinn við varanlega óvissu sem óhjákvæmilega felst í því að safna eignum á móti skuldbindingum. Ítarlega er gerð grein fyrir mögulegum breytingum á helstu forsendum í næmnigreiningu í skýringu 18 og í sérstakri umfjöllun um áhættustýringu í ársskýrslu.

Væntanleg þróun sjóðsins og framtíðarhorfur

Birta lífeyrissjóður mun eftir sem áður leitast við að ávaxta eignir í samræmi við fjárfestingarstefnu sjóðsins sem aðgengileg er á heimasíðu sjóðsins. Í fjárfestingastefnu er gerð grein fyrir efnahagshorfum og aðstæðum á mörkuðum. Iðgjöld hækka á milli ára sem rekja má til að dregið hefur úr áhrifum Covid-19 á atvinnumarkað og hefur lífeyrisbyrði hækkað á milli ára sem telst til skammtímaþróunar. Með afnámi gjaldeyrishafta eykst geta sjóðsins til að dreifa áhættu á erlenda markaði. Erlendar eignir sem hlutfall af heild er 36,8% sbr. skýringu 20.

Yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra

Samkvæmt bestu vitund okkar er ársreikningur sjóðsins fyrir árið 2021 saminn í samræmi við lög um ársreikninga nr. 3/2006 og reglugerð um ársreikninga lífeyrissjóða nr. 335/2015 og gefur glögga mynd af eignum, skuldum og fjárhagsstöðu hans þann 31.12.2021 sem og rekstrarafkomu sjóðsins á árinu 2021. Jafnframt er það mat okkar að skýrsla stjórnar ásamt skýringu 18 um áhættuþætti í starfsemi og áhættustýringu, sem vísað hefur verið til, geymi glögg yfirlit yfir þróun og árangur í rekstri sjóðsins, stöðu hans og lýsi helstu áhættu- og óvissuþáttum sem sjóðurinn stendur frammi fyrir.

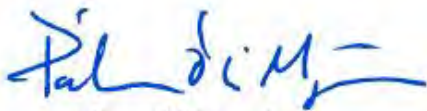
SKÝRSLA STJÓRNAR OG FRAMKVÆMDASTJÓRA

Stjórn og framkvæmdastjóri Birtu lífeyrissjóðs staðfesta hér með ársreikning sjóðsins með undirritun sinni.

Reykjavík, 25. mars 2022

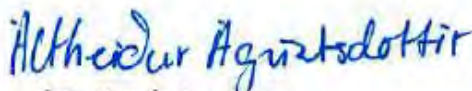
Í stjórn Birtu lífeyrissjóðs

Pálmar Óli Magnússon
formaður

Guðrún Elfa Hjörleifsdóttir
varaformaður

Álfheiður Ágústsdóttir

Hilmar Harðarson

Hrönn Jónsdóttir

Sigurður R. Ragnarsson

Þóra Eggertsdóttir

Örvar Þór Kristjánsson

Ólafur Sigurðsson
framkvæmdastjóri

ÁRITUN ÓHÁÐS ENDURSKOÐANDA

Til stjórnar og sjóðfélaga Birtu lífeyrissjóðs

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Birtu lífeyrissjóðs fyrir árið 2021, að undanskilinni skýrslu stjórnar og framkvæmdastjóra.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu lífeyrissjóðsins á árinu 2021, efnahag hans 31. desember 2021, breytingu á handbæru fé á árinu 2021 og tryggingafræðilegri stöðu samtryggingardeildar 31. desember 2021, í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Álit okkar er í samræmi við skýrslu okkar til endurskoðunarnefndar.

Ársreikningurinn innifelur

- Skýrslu stjórnar og framkvæmdastjóra.
- Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2021.
- Efnahagsreikning 31. desember 2021.
- Sjóðstreymi árið 2021.
- Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu samtryggingardeildar.
- Skýringar, sem innifela helstu reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.
- Deildarskipt yfirlit séreignardeilda, sem innifela yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2021, deildaskiptur efnahagsreikningur 31. desember 2021 og deildaskipt sjóðstreymi 2021.

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra og skýring 19 um ófjárhagslega upplýsingagjöf er undanskilið endurskoðun, sbr. kafla um aðrar upplýsingar.

Grundvöllur álits

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er nánar útskýrð í kaflanum um ábyrgð endurskoðenda.

Óhæði

Við erum óháð lífeyrissjóðnum samkvæmt ákvæðum laga um endurskoðendur og endurskoðun og siðareglna sem gilda um endurskoðendur á Íslandi og varða endurskoðun okkar á ársreikningi lífeyrissjóðsins. Við uppfyllum jafnframt aðrar kröfur um starf okkar sem endurskoðendur í samræmi við ákvæði siðareglna.

Samkvæmt okkar bestu vissu, lýsum við yfir að önnur þjónusta sem við höfum veitt félaginu er í samræmi við ákvæði íslenskra laga og reglna og að við höfum ekki veitt þjónustu sem óheimilt er að veita samkvæmt ákvæðum 5.1. gr. Evrópureglugerðar nr. 537/2014.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Lykilatriði endurskoðunarinnar

Lykilatriði endurskoðunarinnar eru þau atriði sem að okkar faglega mati höfðu mesta þýðingu í endurskoðun okkar á ársreikningi sjóðsins árið 2021. Sem hluti af endurskoðun okkar á ársreikningnum voru þessi lykilatriði skoðuð sérstaklega. Við látum ekki í ljós sérstakt álit varðandi þessi lykilatriði, einungis er látið í ljós álit á ársreikningnum í heild.

ÁRITUN ÓHÁÐS ENDURSKOÐANDA

Lykilatriði endurskoðunarinnar

Mat óskráðra eignarluta í innlendum félögum og sjóðum

Bókfært verð eignarluta í félögum og sjóðum nam kr. 303,5 milljörðum eða 53% af heildareignum þann 31. desember 2021 (2020: kr. 233,2 milljörðum) af því eru kr. 18,8 milljarðar innlend óskráð (2020: kr. 14,6 milljarður). Vísað er til skýringa nr. 2.7 og skýringu nr. 8 fyrir eignarluti í félögum og sjóðum. Þessar eignir eru flokkaðar í gangvirðisþrep 3 í skýringu nr. 17.2 í ársreikningi.

Verðmæti þessara fjárfestinga er háð mati, þeim forsendum sem eru notaðar og vali á útreikningsaðferð eða líkani og getur haft veruleg áhrif á niðurstöðu matsins.

Vegna þess hve matskenndur liðurinn er og vegna stærðar í efnahagsreikningi sjóðsins, teljum við mat á óskráðum eignarlutum í innlendum félögum og sjóðum vera lykilatriði við endurskoðun okkar.

Lykilatriði endurskoðunarinnar

Mat skuldabréfa færð á gangvirði

Bókfært verð skuldabréfa nam kr. 246,7 milljörðum eða 43% af heildareignum þann 31. desember 2021 (2020: kr. 242,8 milljörðum) af því eru kr. 50,4 milljarðar skuldabréf færð á gangvirði (2020: kr. 38,9 milljarðar).

Vísað er til skýringa nr. 2.7 og skýringu nr. 9 fyrir skuldabréf.

Viðskipti á markaði með skuldabréf sem færð eru á gangvirði eru oft stopul. Mat skuldabréfa með stopul viðskipti er háð mati og þeim forsendum sem eru notaðar sem getur haft áhrif á niðurstöðu matsins.

Vegna þess hve matskenndur liðurinn er og vegna stærðar í efnahagsreikningi sjóðsins, teljum við mat á skuldabréfum færð á gangvirði vera lykilatriði við endurskoðun okkar.

Endurskoðunaraðgerðir

Endurskoðun á mati óskráðra eignarluta í félögum og sjóðum fólst meðal annars í eftirfarandi þáttum:

- Fjárfestingarferilinn var yfirfarinn. Við yfirfórum aðferðafræði og forsendur við mat.
- Gögn sem útreikningar og forsendur mismunandi verðmatsaðferða voru byggð á voru yfirfarin og metin.
- Framkvæmdir voru sjálfstæðir útreikningar af verðmatssérfræðingi PwC á verðmæti úrtaks óskráðra eignarluta í félögum og sjóðum.
- Í þeim tilvikum þar sem verðmat byggðist á nýlegum viðskiptum voru þau viðskipti sannreynd.
- Flokkun óskráðra eignarluta í félögum og sjóðum í stigkerfi gangvirðis var yfirfarin.

Endurskoðunaraðgerðir

Endurskoðun á mati skuldabréfa færð á gangvirði fólst meðal annars í eftirfarandi þáttum:

- Fjárfestingarferilinn var yfirfarinn. Við yfirfórum aðferðafræði og forsendur við mat.
  - Gögn sem útreikningar og forsendur mismunandi verðmatsaðferða voru byggð á voru yfirfarin og metin.
  - Framkvæmdir voru sjálfstæðir útreikningar af verðmatssérfræðingi PwC á verðmæti úrtaks skuldabréfa færð á gangvirði.
  - Flokkun skuldabréfa færð á gangvirði í stigkerfi gangvirðis var yfirfarin.
- Viðeigandi skýringar voru yfirfarnar.

ÁRITUN ÓHÁÐS ENDURSKOÐANDA

Lykilatriði endurskoðunarinnar

Tryggingafræðileg staða

Tryggingafræðileg staða í árslok er neikvæð um 2,5% (2020: neikvæð um 0,41%) og eru eignir sjóðsins kr. 20,1 milljörðum lægri en heildarskuldbinding í árslok 2021 (2020: kr. 2,7 milljörðum lægri). Vísun er til yfirlits um tryggingafræðilega stöðu samtryggingardeildar og skýringu nr. 15 um tryggingafræðilega stöðu.

Tryggingafræðileg staða segir til um getu sjóðsins til að standa við lífeyrisskuldbindingar sínar. Útreikningurinn er framkvæmdur af óháðum tryggingastærðfræðingi og byggir að stórum hluta á matskenndum forsendum.

Um verulegan matskenndan lið er að ræða og teljum við tryggingafræðilega stöðu vera lykilatriði við endurskoðun okkar.

Endurskoðunaraðgerðir

Endurskoðun á tryggingafræðilegri stöðu fólst meðal annars í eftirfarandi þáttum:

- Við lögðum mat á óhæði og hæfi tryggingastærðfræðings.
- Ferli við útreikninga var yfirfarið.
- Framkvæmdar voru greiningar á sértækum lífs- og örorkulíkum sem notaðar eru við útreikning við staðlaðar lífs- og örorkulíkur gefnar út af Félagi íslenskra tryggingastærðfræðinga.
- Lagt var mat á aðferðarfræðina og þær forsendur sem liggja til grundvallar á útreikningi á tryggingafræðilegri stöðu og hvort aðferðin breyttist milli ára. Forsendur útreiknings voru raktar til frumgagna úr kerfum lífeyrissjóðsins.
- Framkvæmdar voru greiningaraðgerðir á þróun lífeyrisskuldbindingar, forsendum og niðurstöðum.
- Viðeigandi skýringar voru yfirfarnar ásamt yfirliti um tryggingafræðilega stöðu.

Aðrar upplýsingar, þ.m.t. skýrsla stjórnar

Stjórn og framkvæmdastjóri bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar eru skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra og skýring 19 um ófjárhagslega upplýsingagjöf, sem lágu fyrir við áritun okkar.

Aðrar upplýsingar eru jafnframt ársskýrsla lífeyrissjóðsins. Ársskýrsla liggur ekki fyrir við áritun okkar á ársreikninginn en við búumst við að fá hana afhenta til yfirferðar áður en hún verður gefin út. Álit okkar á ársreikningnum nær ekki til annarra upplýsinga, þ.m.t. skýrslu stjórnar og framkvæmdastjóra og við staðfestum þær ekki á neinn hátt.

Í tengslum við endurskoðun okkar á ársreikningi lífeyrissjóðsins ber okkur að yfirfara aðrar upplýsingar, sem tilgreindar eru hér að ofan, þegar þær liggja fyrir og meta hvort þær eru í verulegu ósamræmi við ársreikninginn eða skilning sem við höfum aflað við endurskoðunina eða ef svo virðist að verulegar rangfærslur séu í þeim. Ef við, á grundvelli vinnu okkar, ályktum að verulegar rangfærslur séu í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því. Við höfum ekki greint atriði sem ber að greina sérstaklega frá.

Hvað varðar skýrslu stjórnar og framkvæmdastjóra höfum við, í samræmi við ákvæði 104. gr. laga um ársreikninga nr. 3/2006, yfirfarið að skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra hafi að geyma þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga komi þær ekki fram annars staðar í ársreikningnum.

ÁRITUN ÓHÁÐS ENDURSKOÐANDA

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningssskilareglur. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er að sé til staðar varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber stjórnendum lífeyrissjóðsins að meta hæfi hans til áframhaldandi starfsemi. Stjórnendum ber að semja ársreikning lífeyrissjóðsins á þeirri forsendu að um áframhaldandi starfsemi sé að ræða, nema stjórnendur ætli að leysa lífeyrissjóðinn upp eða hætta rekstri hans, eða hafi ekki raunhæft val um annað en að hætta starfsemi lífeyrissjóðsins. Stjórnendum lífeyrissjóðsins ber að setja fram viðeigandi skýringar varðandi hæfi hans til áframhaldandi starfsemi ef við á og hvers vegna stjórnendur beita forsendunni um áframhaldandi starfsemi við gerð og framsetningu ársreikningsins.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka og gefa út áritun með álit okkar. Nægjanleg vissu er mikil vissu en ekki trygging þess að endurskoðun, sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, muni ávallt leiða í ljós alla verulega annmarka séu þeir til staðar. Annmarkar geta stafað af sviksemi eða mistökum og eru metnir verulegir ef þeir, einir og sér eða samanlagðir, gætu haft áhrif á fjárhagslegar ákvarðanir notenda sem grundvallaðar eru á ársreikningnum.

Endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegu mati og faglegri tortryggni. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

Greinum og metum áhættuna af verulegum annmörkum, vegna sviksemi eða mistaka, og skipuleggjum endurskoðunaraðgerðir til að mæta þessari áhættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi grunnur fyrir álit okkar. Áhættan af því að greina ekki verulega annmarka sem stafa af sviksemi er meiri en áhætta af annmörkum vegna mistaka, þar sem sviksemi getur stafað af fölsun, misvísandi framsetningu ársreiknings, að mikilvægum atriðum sé viljandi sleppt, samanteknum ráðum eða að innra eftirlit sé sniðgengið.

Öflum skilnings á innra eftirliti sem er viðeigandi fyrir endurskoðun okkar í þeim tilgangi að hanna endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits lífeyrissjóðsins.

Metum hvort val stjórnenda á reikningssskilaaðferðum sé viðeigandi og hvort matsaðferðir þeirra raunhæfar. Einnig skoðum við hvort tengdar skýringar séu við hæfi.

Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um áframhaldandi starfsemi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi lífeyrissjóðsins eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi hans. Ef við teljum að veruleg óvissa ríki, ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum í ársreikningnum um óvissuna og ef þær upplýsingar eru ekki nægjanlegar að okkar mati, víkjum við frá fyrirvaralausum álitum. Niðurstaða okkar byggir á þeim endurskoðunargögnum sem við höfum aflað fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni leitt til þess að lífeyrissjóðurinn verði ekki lengur rekstrarhæfur.

Metum framsetningu, gerð og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum og hvort hann grundvallast á fyrirbyggjandi færslum og atburðum og gefi glögga mynd samanber álit okkar.

ÁRITUN ÓHÁÐS ENDURSKOÐANDA

Við upplýsum stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem upp geta komið í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka í innra eftirliti ef við á.

Við höfum lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við uppfyllum nauðsynleg siðferðis- og óhæðisskilyrði og við munum láta þeim í té allar upplýsingar um hugsanleg tengsl og önnur atriði sem gætu haft áhrif á óhæði okkar og trúnað.

Önnur atriði samkvæmt ákvæðum laga og reglna

Kosning endurskoðanda

Við vorum kosin endurskoðendur á aðalfundi sjóðsins þann 9. maí 2017. Kosning okkar hefur verið endurnýjuð árlega á aðalfundi lífeyrissjóðsins og höfum við því verið endurskoðendur lífeyrissjóðsins samfelld í fimm ár.

Reykjavík, 25. mars 2022

PricewaterhouseCoopers ehf.

Kristinn Kristinsson

löggiltur endurskoðandi

YFIRLIT UM BREYTINGU Á HREINNI EIGN TIL GREIÐSLU LÍFEYRIS ÁRIÐ 2021

Sameiginlegt yfirlit samtryggingardeildar, séreignardeildar og tilgreindrar séreignardeildar

	Skýr.	2021	2020
IÐGJÖLD			
Iðgjöld sjóðfélaga		5.455.619	5.082.601
Iðgjöld launagreiðenda		14.446.994	13.484.085
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(20.970)	(39.085)
		19.881.643	18.527.601
Sérstök aukaframlög	3	166.172	181.653
		20.047.815	18.709.254
LÍFEYRIR			
	4		
Heildarfjárhæð lífeyris		14.891.161	13.725.894
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs		116.679	111.214
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris		5.810	4.586
Eftirlaun frá Tryggingarstofnun		(1.754)	(1.922)
		15.011.896	13.839.772
HREINAR FJÁRFESTINGARTEKJUR			
	5		
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	5.1	59.513.169	39.349.497
Hreinar tekjur af skuldabréfum	5.3	16.375.260	15.419.081
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum		199.365	185.967
Vaxtatekjur og gengismunur af handbæru fé		187.119	511.124
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		67.312	119.868
Fjárfestingargjöld	6	(384.064)	(317.918)
		75.958.161	55.267.619
REKSTRARKOSTNAÐUR			
	7		
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður		837.544	771.845
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		80.156.535	59.365.257
Hrein eign frá fyrra ári		491.394.054	432.028.797
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		571.550.588	491.394.054

EFNAHAGSREIKNINGUR 31. DESEMBER 2021

Sameiginlegt yfirlit samtryggingardeildar, séreignardeildar og tilgreindrar séreignardeildar

	Skýr.	31.12.2021	31.12.2020
EIGNIR			
FJÁRFESTINGAR			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	8	303.549.978	233.249.249
Skuldabréf	9	246.659.687	242.862.061
Bundnar bankainnstæður		4.083.072	3.918.327
Aðrar fjárfestingar	10	12.640	12.640
		554.305.377	480.042.277
KRÖFUR	11		
Kröfur á launagreiðendur		2.476.418	2.617.130
Aðrar kröfur		3.127	23.960
		2.479.545	2.641.090
ÝMSAR EIGNIR			
Varanlegir rekstrarfjármunir	12	584.788	28.392
Handbært fé		14.792.300	9.207.472
Eignir samtals		572.162.010	491.919.231
SKULDIR			
Áfallinn kostnaður og fyrirframinnheimtar tekjur	13	122.929	103.865
Aðrar skuldir	14	488.492	421.313
		611.421	525.177
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		571.550.588	491.394.054
Hrein eign til greiðslu lífeyris greinist þannig			
Samtryggingardeild		549.755.106	472.089.575
Séreignardeild		19.561.062	17.742.143
Tilgreind séreignardeild		2.234.420	1.562.336
		571.550.588	491.394.054

Skuldbindingar utan efnahags

16

SJÓÐSTREYMI ÁRIÐ 2021

Sameiginlegt yfirlit samtryggingardeildar, séreignardeildar og tilgreindrar séreignardeildar

	2021	2020
INNGREIÐSLUR		
Iðgjöld	20.174.385	19.005.964
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	296.398	306.823
Aðrar inngreiðslur	109.234	0
	20.580.016	19.312.787
ÚTGREIÐSLUR		
Lífeyrir	15.019.665	13.819.387
Rekstrarkostnaður	834.550	783.076
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	572.260	8.729
Aðrar útgreiðslur	0	49.612
	16.426.476	14.660.805
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	4.153.540	4.651.982
FJÁRFESTINGARHREYFINGAR		
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	1.576.028	912.249
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(36.879.642)	(36.452.798)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	24.181.728	31.264.983
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	37.893.252	30.461.062
Keypt skuldabréf	(29.414.541)	(39.416.150)
Seld skuldabréf	4.082.019	8.439.215
Ný bundin innlán	(326.154)	(205.182)
Endurgreidd bundin innlán	161.409	780.636
	1.274.097	(4.215.985)
Hækkun á handbæru fé	5.427.637	435.998
Gengismunur af handbæru fé	157.190	487.818
Handbært fé í upphafi árs	9.207.472	8.283.657
Handbært fé í árslok	14.792.300	9.207.472

YFIRLIT UM TRYGGINGAFRÆÐILEGA STÖÐU SAMTRYGGINGARDEILDAR

EIGNIR	Skýr.	31.12.2021		Heildar- skuldbinding
		Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	
Hrein eign til greiðslu lífeyris		549.755.106	0	549.755.106
Mismunur á bókf. verði og núvirði skuldabréfa		(16.215.091)	0	(16.215.091)
Núvirði framtíðariðgjalda		0	248.758.199	248.758.199
		533.540.015	248.758.199	782.298.214
SKULDBINDINGAR				
Ellilífeyrir		464.941.206	234.560.562	699.501.769
Örorkulífeyrir		27.628.719	19.002.318	46.631.037
Makalífeyrir		27.205.526	7.702.302	34.907.828
Barnalífeyrir		246.895	1.446.138	1.693.033
Fjölskyldulífeyrir		0	1.362.328	1.362.328
Rekstrarkostnaður *		9.205.425	9.078.139	18.283.565
		529.227.772	273.151.788	802.379.560
Eignir umfram skuldbindingar	15	4.312.243	(24.393.589)	(20.081.345)
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun		(0,98%)	0,71%	(0,41%)
Í hlutfalli af skuldbindingum í lok árs		0,81%	(8,93%)	(2,50%)
EIGNIR				
		Áfallin skuldbinding	31.12.2020 Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Hrein eign til greiðslu lífeyris		472.089.575	0	472.089.575
Mismunur á bókf. verði og núvirði skuldabréfa		(18.998.513)	0	(18.998.513)
Mismunur á bókf. verði og matsverði skráðra hlutabr.		(10.624.462)	0	(10.624.462)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(8.354.468)	(8.705.548)	(17.060.015)
Núvirði framtíðariðgjalda		0	233.549.741	233.549.741
		434.112.133	224.844.194	658.956.327
SKULDBINDINGAR				
Ellilífeyrir		385.187.052	193.535.717	578.722.769
Örorkulífeyrir		24.921.334	17.363.251	42.284.585
Makalífeyrir		28.058.467	9.515.792	37.574.259
Barnalífeyrir		222.294	1.477.287	1.699.581
Fjölskyldulífeyrir		0	1.369.806	1.369.806
		438.389.146	223.261.853	661.650.999
Eignir umfram skuldbindingar	15	(4.277.014)	1.582.341	(2.694.673)
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun		(3,25%)	0,79%	(1,81%)
Í hlutfalli af skuldbindingum í lok árs		(0,98%)	0,71%	(0,41%)

* Samkvæmt reglugerð nr. 391/1998 með síðari breytingum er fallið á brott ákvæði um endurmat skráðra hlutabréfa og núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar hefur verið fært undir skuldbindingar á árinu 2021.

SKÝRINGAR

---

1. ALMENNAR UPPLÝSINGAR UM SJÓÐINN

Hlutverk sjóðsins er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri samkvæmt ákvæðum samþykka sjóðsins.

Lífeyrissjóðurinn starfar samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997. Einnig starfar lífeyrissjóðurinn á grundvelli samkomulags stéttarfélaga og atvinnurekenda frá 19. maí 1969 og 12. desember 1995 og tryggir sambærileg lágmarksréttindi og þar greinir miðað við jafnar greiðslur iðgjalda í 40 ár. Lífeyrissjóðurinn skal ekki hafa með höndum aðra starfsemi en þá sem nauðsynleg er til að sinna hlutverki sínu og er ekki heimilt að inna af hendi framlög í öðrum tilgangi.

Sjóðurinn skiptist í þrjár deildir, samtryggingardeild, séreignardeild og tilgreinda séreignardeild. Tilgreind séreignardeild byggist á kjarasamningum ASÍ og SA og var samþykktum sjóðsins breytt á aukaársfundi sjóðsins þann 22. júní 2017 til að heimila móttöku iðgjalds í tilgreinda séreignardeild. Heimilt var að ráðstafa hluta eða öllu iðgjaldi umfram 12% skylduframlag í tilgreinda séreign frá og með 1. júlí 2017. Tilgreind séreignardeild hefur eigin fjárfestingastefnu sem grundvallast á heimildum samtryggingardeildar til fjárfestinga.

Birta lífeyrissjóður er með aðsetur að Sundagörðum 2, 104 Reykjavík.

2. REIKNINGSSKILAADFERÐIR

2.1 Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög nr. 3/2006 um ársreikninga og reglur Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða. Hér fyrir neðan er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum.

2.2 Starfsrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningurinn er settur fram í þúsundum íslenskra króna, sem er bæði starfrækslugjaldmiðill og framsetningargjaldmiðill lífeyrissjóðsins.

2.3 Mat og ákvarðanir

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Þó svo mat þetta sé samkvæmt bestu vitund stjórnenda geta raunveruleg verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir reynst önnur en niðurstaða samkvæmt matinu. Mat og forsendur eru endurskoðaðar reglulega og eru áhrifin af breytingum færð á því tímabili sem breyting er gerð og jafnframt á síðari tímabilum ef breytingin hefur áhrif á þau.

Stjórnendur hafa gefið sér forsendur um og lagt reikningshaldslegt mat á eftirfarandi liði sem hafa veruleg áhrif á ársreikning lífeyrissjóðsins:

- i) Gangvirði óskráðra eignarhluta í félögum og sjóðum, sjá skýringu 8.
- ii) Tryggingafræðilega stöðu, sjá skýringu 15.

2.4 Iðgjöld

Iðgjöld eru færð til bókar þegar skilagreinar hafa borist sjóðnum, óháð því hvort þau eru greidd eða ekki. Ógreidd iðgjöld í árslok eru færð til eignar sem krafa á launagreiðendur. Áætlað er fyrir ógreiddum iðgjöldum samtryggingardeildar í árslok m.v. fyrri reynslu og eru þau eignfærð sem kröfur á launagreiðendur í efnahagsreikningi. Sérstök aukaframlög er hlutdeild launagreiðenda samkvæmt samþykktum sjóðsins.

Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði er einnig fært undir liðinn sérstök aukaframlög. Iðgjöld í séreignarsjóð eru færð til bókar þegar þau hafa verið greidd til sjóðsins. Óinnheimt iðgjöld eru færð til eignar með áföllnum vöxtum.

2. REIKNINGSSKILAAÐFERÐIR, FRH.

2.5 Hreinar fjárfestingartekjur

Undir þennan lið eru færðar allar fjárfestingartekjur sjóðsins að frádregnum öllum fjárfestingargjöldum.

Viðskipti í öðrum myntum en íslenskum krónum eru umreiknuð yfir í íslenskar krónur á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu og innheimtu krafna er færður í rekstur sem og áfallinn gengismunur á eignir í árslok.

a) Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Þessi liður samanstendur af tekjum af fjárfestingum sjóðsins í hlutabréfum og hlutdeildarskírteinum, að frádregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga annarra en gjalda sem skýrt er frá í skýringu 6 um fjárfestingargjöld.

Undir þennan lið falla arðgreiðslur, söluhagnaður og sölutap sem og breytingar á gangvirði. Arðstekjur eru tekjufærðar þegar ákvörðun aðalfundar um arðgreiðslu í viðkomandi félögum liggur fyrir. Í skýringu 5.2 má sjá breytingar á gangvirði 20 stærstu fjárfestinga sjóðsins í félögum og sjóðum.

b) Hreinar tekjur af skuldabréfum

Þessi liður samanstendur af tekjum af fjárfestingum sjóðsins í skuldabréfum, að frádregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga annarra en gjalda sem skýrt er frá í skýringu 6 um fjárfestingargjöld.

Hér eru færðar vaxtatekjur, verðbætur og lántökupóknarir af skuldabréfum, hagnaður og tap af sölu skuldabréfa, breytingar á gangvirði til hækkunar og lækkunar og hliðstæðar tekjur og gjöld. Hér undir er einnig færð varúðarniðurfærsla skuldabréfa vegna tapshættu sem er fyrir hendi á reikningskiladegi.

c) Aðrar fjárfestingartekjur

Undir liðinn aðrar fjárfestingartekjur falla m.a. tekjur af fullnustueignum sjóðsins.

d) Fjárfestingargjöld

Undir þennan lið eru færð fjárfestingargjöld og þóknarir til fjármálafyrirtækja vegna umsýslu og vörslugjalda. Í skýringu 6 er greint frá áætlaðri umsýsluþóknun vegna fjárfestinga sjóðsins í innlendum og erlendum verðbréfa- og framtakssjóðum.

2.6 Rekstrarkostnaður

Allur skrifstofu- og stjórnunarkostnaður lífeyrissjóðsins fellur undir rekstrarkostnað, þ.m.t. launakostnaður starfsmanna sjóðsins. Kostnaðurinn er færður til gjalda þegar hann fellur til. Frá rekstrarkostnaði dregst þóknun til sjóðsins vegna innheimtu gjalda fyrir stéttarfélög.

2.7 Fjárfestingar

Fjárfestingar eru fjármálagerningar samkvæmt skilgreiningu laga um verðbréfavíðskipti nr. 108/2007. Fjárfestingar sjóðsins samanstanda af eignarhlutum í félögum og sjóðum, skuldabréfum, bundnum bankainnstæðum og öðrum fjárfestingum.

Við kaup er flokkun fjárfestinganna ákveðin og við hver reikningskil er metin þörf á hvort að endurmeta beri flokkun sjóðsins á fjárfestingum sínum.

a) Matsaðferðir fjárfestinga

Fjármálagerningar, aðrir en útlán til sjóðfélaga og skuldabréf sem haldin eru til gjalddaga, eru metnir á gangvirði í samræmi við settar reikningskilareglur. Útlán til sjóðfélaga og skuldabréfaeign, sem ákveðið hefur verið að halda til gjalddaga, eru færð á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við upphaflega ávöxtunarkröfu og aðferð virkra vaxta.

Gangvirði fjármálagerninga sem skráðir eru á skipulegum verðbréfamarkaði er markaðsverð í árslok en gangvirði annarra fjárfestinga (óskráðra) í þessum flokki byggist á verðmatsaðferðum sem lýst er í skýringu 17. Í þeirri skýringu eru jafnframt upplýsingar um þrepaskiptingu gangvirðis samkvæmt verðmatsaðferðum.

b) Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru hlutabréf og hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða. Þessi flokkur fjárfestinga er færður á gangvirði.

SKÝRINGAR

---

2. REIKNINGSSKILAAÐFERÐIR, FRH.

c) Skuldabréf

Undir skuldabréf eru færð öll skuldabréf, bæði verðbréf sem eru á afskrifuðu kostnaðarverði og gangvirði. Undir þennan flokk falla jafnframt útlán. Skuldabréf og útlán eru færð með áföllnum vöxtum, verðbótum og gengismun í árslok. Verðbætur miðast við viðeigandi vísitölu næsta mánaðar eftir lok reikningsárs. Í skýringu 17 er gerð nánari grein fyrir skiptingu skuldabréfa eftir reikningshaldslegri meðhöndlun.

d) Niðurfærsla skuldabréfa og útlána

Við mat á útlánnum og skuldabréfum sem færð eru á afskrifuðu kostnaðarverði er tekið tillit til þeirrar tapsáhættu sem kann að vera fyrir hendi á reikningsskiladegi í samræmi við settar reikningsskilareglur. Varúðarframlög vegna tapsáhættunnar eru færð á niðurfærslureikning sem dreginn er frá stöðu skuldabréfa og útlána til sjóðfélaga í árslok.

e) Bundnar bankainnstæður

Undir bundnar bankainnstæður eru færð innlán í bönkum sem bundin eru til lengri tíma en þriggja mánaða en sjóðurinn horfir á þessar bankainnstæður sem fjárfestingu en ekki sem handbært fé.

f) Aðrar fjárfestingar

Undir aðrar fjárfestingar eru færðar allar fjárfestingar sem ekki falla undir liði sem taldir eru upp hér að ofan. Í skýringu 10 er gerð nánari grein fyrir þessum lið.

2.8 Kröfur

Kröfur eru færðar á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Á hverjum reikningsskiladegi eru kröfur metnar með hliðsjón af tapsáhættu og færðar í afskriftarreikning samkvæmt niðurstöðu slíks mats. Afskriftin er dregin frá viðkomandi lið í efnahagsreikningi og gjaldfærð undir önnur gjöld í yfirliti um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris.

2.9 Varanlegir rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af kostnaðarverði og greinast þannig: Fasteign er afskrifuð um 2%. Aðrar eignir eru afskrifaðar um 10-33%.

2.10 Handbært fé

Handbært fé og jafngildi þess er fært í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samkvæmt sjóðstreymi samanstandur af óbundnum bankainnstæðum í erlendum gjaldmiðlum og íslenskum krónum.

3. SÉRSTÖK AUKAFRAMLÖG

	2021	2020
Aukafjárframlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrdi	166.172	181.653

SKÝRINGAR

4. LÍFEYRIR

Greiddur lífeyrir greinist þannig:	2021	2020
Ellilífeyrir	11.417.537	10.241.146
Örorkulífeyrir	1.697.928	1.545.853
Makalífeyrir	890.781	849.004
Barnalífeyrir	69.567	64.953
Samtals úr samtryggingardeild	14.075.814	12.700.957

Lífeyrir úr séreignardeild greinist þannig:

Lífeyrir	532.183	754.142
Ráðstöfun iðgjalda í séreign samkvæmt lögum nr. 40/2014	247.163	241.718
Samtals úr séreignardeild	779.347	995.860

Lífeyrir úr tilgreindri séreignardeild greinist þannig:

Lífeyrir	36.000	29.077
Heildarfjárhæð lífeyris	14.891.161	13.725.894

Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris:

Kostnaður vegna örorkumats	5.810	4.586
----------------------------	-------	-------

5. HREINAR FJÁRFESTINGARTEKJUR

5.1 Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum sundurliðast þannig:

	Hreinar tekjur í viðk. mynt	Áhrif gjaldmiðils	Samtals 2021	Samtals 2020
Innlend hlutabréf og sjóðir	25.924.170	(249)	25.923.921	12.244.434
Erlend hlutabréf	25.369	3.125.359	3.150.728	3.669.269
Innlend hlutdeildarskírteini	1.372.543	0	1.372.543	235.580
Erlend hlutdeildarskírteini	267.170	28.798.807	29.065.977	23.200.214
	27.589.252	31.923.917	59.513.169	39.349.497

SKÝRINGAR

5. HREINAR FJÁRFESTINGARTEKJUR, FRH.

5.2 Hreinar tekjur af 20 stærstu eignarhlutum í félögum og sjóðum sundurliðast þannig:

	Bókfært verð 31.12.2021	Hreinar tekjur* samtals 2021	Hreyfingar**	Bókfært verð 31.12.2020	Hreinar tekjur* samtals 2020
Vanguard Global Stock	36.740.344	7.376.007	1.917.455	27.446.882	4.924.979
Marel hf.	16.691.687	1.880.564	(763.618)	15.574.741	3.764.841
Vanguard Emerging Market	16.377.139	(93.579)	3.015.888	13.454.831	2.624.664
Vanguard European Stock	13.542.040	2.128.728	33.915	11.379.397	1.188.805
Arion banki hf.	10.489.010	5.477.828	123.796	4.887.386	877.132
Skagen Global	8.816.431	2.239.067	596.873	5.980.491	889.346
Vanguard US 500 Stock	8.616.016	2.052.589	0	6.563.427	1.517.257
Guardcap Global Equity	7.449.675	1.370.963	350.761	5.727.952	598.245
Janus Henderson GI Equity Fund	7.371.337	1.378.267	0	5.993.069	1.455.857
Wellington Global Quality Gr.	7.087.134	1.215.618	0	5.871.516	1.247.160
Hagar hf.	6.158.423	799.901	685.402	4.673.120	350.819
Schroder QEP Global Quality	5.988.273	1.206.388	31.108	4.750.777	1.285.883
Jupiter Global	5.803.920	950.352	0	4.853.568	565.544
Kvika hf.	5.696.651	1.566.598	3.279.732	850.321	839.301
Össur hf.	4.707.355	(993.544)	(9.166)	5.710.066	402.418
Reginn hf.	4.591.009	1.385.806	463.623	2.741.580	293.405
Eimskip hf.	4.343.424	2.351.814	(778.660)	2.770.269	757.904
Brim hf. (áður Grandi hf.)	4.266.571	1.578.630	25.880	2.662.061	652.428
Festi hf. (áður N1 hf.)	4.201.903	1.057.192	(163.379)	3.308.089	847.194
Capital Group New Perspective	3.988.172	504.142	3.484.030	0	0
Aðrir	120.623.464	24.079.838	(1.506.079)	98.049.705	14.266.314
	303.549.978	59.513.169	10.787.560	233.249.249	39.349.497

* Hreinar tekjur samanstanda af innleystum og óinnleystum gangvirðisbreytingum, gjaldeyrisbreytingum og arðgreiðslum.

** Hreyfingar samanstanda af kaupum, sölu og mótteknum arðgreiðslum.

SKÝRINGAR

5. HREINAR FJÁRFESTINGARTEKJUR, FRH.

5.3 Hreinar tekjur af skuldabréfum sundurliðast þannig:

Skuldabréf flokkuð sem haldið til gjalddaga	Vaxtatekjur og verðbætur	Áhrif gjaldmiðils	Breyting á niðurfærslu	Samtals 2021	Samtals 2020
Ríkisskuldabréf	1.280.005	0	0	1.280.005	1.011.036
Íbúðalánasjóður	3.317.759	0	0	3.317.759	2.778.661
Önnur skuldabréf					
með ábyrgð ríkisins	129.831	(16.420)	0	113.411	245.289
Skuldabréf sveitarfélaga	986.541	0	0	986.541	826.075
Skuldabréf lánastofnana	352.247	0	0	352.247	280.160
Skuldabréf eignaleiga	68.621	0	0	68.621	94.343
Skuldabréf fyrirtækja	1.977.626	14.650	0	1.992.276	1.226.709
Sjóðfélagalán	3.578.528	0	(14.792)	3.563.736	3.044.442
Önnur veðlán	2.788.630	0	(27.561)	2.761.069	2.842.807
	14.479.787	(1.770)	(42.353)	14.435.664	12.349.521

Skuldabréf flokkuð á gangvirði	Gangvirðis-breyting	Áhrif gjaldmiðils	Breyting á niðurfærslu	Samtals 2021	Samtals 2020
Ríkisskuldabréf	47.295	0	0	47.295	796.228
Íbúðalánasjóður	880.593	0	0	880.593	991.872
Skuldabréf sveitarfélaga	455.120	0	0	455.120	428.194
Skuldabréf lánastofnana	289.821	0	0	289.821	542.346
Skuldabréf eignaleiga	3.857	0	0	3.857	(242)
Skuldabréf fyrirtækja	158.287	2.519	0	160.805	213.530
Önnur veðlán	102.106	0	0	102.106	97.632
	1.937.078	2.519	0	1.939.596	3.069.560

Samtals tekjur af skuldabr.	16.416.865	748	(42.353)	16.375.260	15.419.081
------------------------------------	------------	-----	----------	------------	------------

SKÝRINGAR

6. FJÁRFESTINGARGJÖLD

	Bein fjárfestingar- gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingar- gjöld	Fjárfestingar- gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingar- gjalda alls af meðaleign
Fjárfestingargjöld 2021					
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	2.713	2.713	876.049	0,31%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	7.335	7.335	844.691	0,87%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða	0	286.144	286.144	9.834.235	2,91%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	636.606	636.606	137.092.914	0,46%
Vegna erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	0	628.889	628.889	22.925.244	2,74%
Kaup- og sölupóknar vegna verðbréfaviðskipta	79.493	0	79.493	-	-
Vörslupóknar	37.827	0	37.827	-	-
Umsýslupóknun vegna útvistunar eignastýringar	263.697	0	263.697	50.082.471	0,53%
Önnur fjárfestingargjöld	3.048	0	3.048	-	-
Fjárfestingargjöld samtals	384.064	1.561.687	1.945.751	221.655.604	0,88%

	Bein fjárfestingar- gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingar- gjöld	Fjárfestingar- gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingar- gjalda alls af meðaleign
Fjárfestingargjöld 2020					
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	6.310	6.310	732.136	0,86%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	4.059	4.059	540.464	0,75%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða	0	173.703	173.703	6.988.159	2,49%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	517.081	517.081	102.855.025	0,50%
Vegna erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	0	453.857	453.857	17.862.808	2,54%
Kaup- og sölupóknar vegna verðbréfaviðskipta	58.389	0	58.389	-	-
Vörslupóknar	33.478	0	33.478	-	-
Umsýslupóknun vegna útvistunar eignastýringar	206.981	0	206.981	41.628.662	0,50%
Önnur fjárfestingargjöld	19.069	0	19.069	-	-
Fjárfestingargjöld samtals	317.918	1.155.011	1.472.929	170.607.254	0,86%

SKÝRINGAR

6. FJÁRFESTINGARGJÖLD, FRH.

Samtryggingardeild	Bein fjárfestingargjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingargjöld	Fjárfestingargjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingargjalda alls af meðaleign
Fjárfestingargjöld 2021					
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	0	0	100	0,00%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	0	0	0	0,00%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða	0	281.254	281.254	9.345.582	3,01%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	622.613	622.613	133.190.333	0,47%
Vegna erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	0	628.889	628.889	22.925.244	2,74%
Kaup- og sölupóknar vegna verðbréfaviðskipta	78.678	0	78.678	-	-
Vörslupóknar	37.827	0	37.827	-	-
Umsýslupóknun vegna útvistunar eignastýringar	263.697	0	263.697	50.082.471	0,53%
Önnur fjárfestingargjöld	3.048	0	3.048	-	-
Fjárfestingargjöld samtals	383.249	1.532.756	1.916.005	215.543.730	0,89%

Fjárfestingargjöld 2020	Bein fjárfestingargjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingargjöld	Fjárfestingargjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingargjalda alls af meðaleign
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	0	0	100	0,00%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	0	0	0	0,00%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða	0	169.658	169.658	6.786.927	2,50%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	503.754	503.754	100.477.478	0,50%
Vegna erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	0	453.857	453.857	17.862.808	2,54%
Kaup- og sölupóknar vegna verðbréfaviðskipta	57.815	0	57.815	-	-
Vörslupóknar	33.478	0	33.478	-	-
Umsýslupóknun vegna útvistunar eignastýringar	206.981	0	206.981	41.628.662	0,50%
Önnur fjárfestingargjöld	19.069	0	19.069	-	-
Fjárfestingargjöld samtals	317.344	1.127.268	1.444.613	166.755.974	0,87%

SKÝRINGAR

6. FJÁRFESTINGARGJÖLD, FRH.

Séreignardeild Innlánsleið	Bein fjárfestingar- gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingar- gjöld	Fjárfestingar- gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingar- gjalda alls af meðaleign
Fjárfestingargjöld 2021					
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	0	0	0	0,00%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	0	0	0	0,00%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða	0	0	0	0	0,00%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	0	0	0	0,00%
Vegna erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	0	0	0	0	0,00%
Kaup- og sölupóknarir vegna verðbréfaviðskipta	0	0	0		-
Vörslupóknarir	0	0	0		-
Umsýslupóknun vegna útvistunar eignastýringar	0	0	0	0	0,00%
Önnur fjárfestingargjöld	0	0	0		-
Fjárfestingargjöld samtals	0	0	0	0	0,00%

	Bein fjárfestingar- gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingar- gjöld	Fjárfestingar- gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingar- gjalda alls af meðaleign
Fjárfestingargjöld 2020					
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	0	0	0	0,00%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	0	0	0	0,00%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða	0	0	0	0	0,00%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	0	0	0	0,00%
Vegna erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	0	0	0	0	0,00%
Kaup- og sölupóknarir vegna verðbréfaviðskipta	0	0	0		-
Vörslupóknarir	0	0	0		-
Umsýslupóknun vegna útvistunar eignastýringar	0	0	0	0	0,00%
Önnur fjárfestingargjöld	0	0	0		-
Fjárfestingargjöld samtals	0	0	0	0	0,00%

SKÝRINGAR

6. FJÁRFESTINGARGJÖLD, FRH.

Séreignardeild Skuldabréfaleið	Bein fjárfestingar- gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingar- gjöld	Fjárfestingar- gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingar- gjalda alls af meðaleign
Fjárfestingargjöld 2021					
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	0	0	0	0,00%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	0	0	0	0,00%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða	0	2.934	2.934	293.192	1,00%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	0	0	0	0,00%
Vegna erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	0	0	0	0	0,00%
Kaup- og sölupóknarir vegna verðbréfaviðskipta	556	0	556	-	-
Vörslupóknarir	0	0	0	-	-
Umsýslupóknun vegna útvistunar eignastýringar	0	0	0	0	0,00%
Önnur fjárfestingargjöld	0	0	0	-	-
Fjárfestingargjöld samtals	556	2.934	3.490	293.192	1,19%

Séreignardeild Skuldabréfaleið	Bein fjárfestingar- gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingar- gjöld	Fjárfestingar- gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingar- gjalda alls af meðaleign
Fjárfestingargjöld 2020					
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	0	0	0	0,00%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	0	0	0	0,00%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða	0	2.427	2.427	120.721	2,01%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	0	0	0	0,00%
Vegna erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	0	0	0	0	0,00%
Kaup- og sölupóknarir vegna verðbréfaviðskipta	522	0	522	-	-
Vörslupóknarir	0	0	0	-	-
Umsýslupóknun vegna útvistunar eignastýringar	0	0	0	0	0,00%
Önnur fjárfestingargjöld	0	0	0	-	-
Fjárfestingargjöld samtals	522	2.427	2.949	120.721	2,44%

SKÝRINGAR

6. FJÁRFESTINGARGJÖLD, FRH.

Séreignardeild Blönduð leið	Bein fjárfestingar- gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingar- gjöld	Fjárfestingar- gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingar- gjalda alls af meðaleign
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	0	0	484.166	0,00%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	4.736	4.736	468.901	1,01%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða	0	1.956	1.956	195.461	1,00%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	13.352	13.352	3.380.417	0,39%
Vegna erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	0	0	0	0	0,00%
Kaup- og sölupóknar vegna verðbréfaviðskipta	250	0	250	-	-
Vörslupóknar	0	0	0	-	-
Umsýslupóknun vegna útvistunar eignastýringar	0	0	0	0	0,00%
Önnur fjárfestingargjöld	0	0	0	-	-
Fjárfestingargjöld samtals	250	20.044	20.294	4.528.945	0,45%

Fjárfestingargjöld 2020	Bein fjárfestingar- gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingar- gjöld	Fjárfestingar- gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingar- gjalda alls af meðaleign
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	4.154	4.154	387.878	1,07%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	2.707	2.707	320.088	0,85%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða	0	1.619	1.619	80.512	2,01%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	12.928	12.928	2.055.699	0,63%
Vegna erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	0	0	0	0	0,00%
Kaup- og sölupóknar vegna verðbréfaviðskipta	49	0	49	-	-
Vörslupóknar	0	0	0	-	-
Umsýslupóknun vegna útvistunar eignastýringar	0	0	0	0	0,00%
Önnur fjárfestingargjöld	0	0	0	-	-
Fjárfestingargjöld samtals	49	21.408	21.457	2.844.177	0,75%

SKÝRINGAR

6. FJÁRFESTINGARGJÖLD, FRH.

Tilgreind séreignardeild	Bein fjárfestingargjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingargjöld	Fjárfestingargjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingargjalda alls af meðaleign
Fjárfestingargjöld 2021					
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	2.713	2.713	391.783	0,69%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	2.599	2.599	375.790	0,69%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða	0	0	0		0,00%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	641	641	522.164	0,12%
Vegna erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	0	0	0	0	0,00%
Kaup- og sölupóknar vegna verðbréfaviðskipta	10	0	10		-
Vörslupóknar	0	0	0		-
Umsýslupóknun vegna útvistunar eignastýringar	0	0	0	0	0,00%
Önnur fjárfestingargjöld	0	0	0		-
Fjárfestingargjöld samtals	10	5.953	5.962	1.289.737	0,46%

Tilgreind séreignardeild	Bein fjárfestingargjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingargjöld	Fjárfestingargjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingargjalda alls af meðaleign
Fjárfestingargjöld 2020					
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	2.155	2.155	344.157	0,63%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	1.352	1.352	220.376	0,61%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða	0	0	0	0	0,00%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	400	400	321.848	0,12%
Vegna erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	0	0	0	0	0,00%
Kaup- og sölupóknar vegna verðbréfaviðskipta	4	0	4		-
Vörslupóknar	0	0	0		-
Umsýslupóknun vegna útvistunar eignastýringar	0	0	0	0	0,00%
Önnur fjárfestingargjöld	0	0	0		-
Fjárfestingargjöld samtals	4	3.907	3.910	886.381	0,44%

SKÝRINGAR

7. SKRIFSTOFU- OG STJÓRNUNARKOSTNAÐUR

	2021	2020
Laun og launatengd gjöld	506.155	464.174
Endurskoðun	8.204	6.896
Innri endurskoðun	7.102	3.722
Tryggingarstærðfræðingur	5.439	3.887
Lögfræðikostnaður	3.186	8.565
Almannatengsl og markaðsmál	14.743	8.971
Greiningar	3.368	2.961
Aðkeypt tölvuþjónusta	5.283	8.170
Rekstur upplýsingakerfa	146.909	139.838
Rekstur húsnæðis	38.271	42.053
Eftirlitsgjöld FME	22.435	23.826
Umboðsmaður skuldara	6.436	5.220
Landssamtök lífeyrissjóða	11.033	11.145
Afskriftir	15.864	12.914
Annar skrifstofukostnaður	117.582	113.713
Endurgreiðslur vegna innheimtu fyrir stéttarfélag	(74.467)	(84.210)
	<u>837.544</u>	<u>771.845</u>

Stöðugildi hjá sjóðnum voru að meðaltali 28,6 á árinu samanborið við 27,8 á árinu 2020.

SKÝRINGAR

7. SKRIFSTOFU- OG STJÓRNUNARKOSTNAÐUR, FRH.

Heildarlaun, hlunnindi og þóknanir til stjórnar, endurskoðunarnefndar og lykilstjórnenda sundurliðast þannig:

Stjórn

	2021	2020
Pálmar Óli Magnússon, formaður	2.570	1.665
Guðrún Elfa Hjörleifsdóttir, varaformaður	1.864	1.305
Hrönn Jónsdóttir, fyrrv. formaður	1.926	2.026
Hilmar Harðarson	1.413	1.305
Póra Eggertsdóttir	1.413	722
Örvar Þór Kristjánsson	1.175	0
Álfheiður Ágústsdóttir	900	0
Sigurður R. Ragnarsson	900	0
Davíð Hafsteinsson, fyrrv. stjórnarmaður	513	1.305
Guðrún Jónsdóttir, fyrrv. stjórnarmaður	513	1.305
Jón Kjartan Kristinsson, fyrrv. stjórnarmaður	513	722
Ingibjörg Ólafsdóttir, fyrrv. formaður	0	1.166
Jakob Tryggvason, fyrrv. varaformaður	0	875
Varamenn	1.725	1.673
	<u>15.425</u>	<u>14.066</u>

Endurskoðunarnefnd

Sigríður Ármannsdóttir, formaður endurskoðunarnefndar	1.200	850
Jóhanna María Einarsdóttir	600	250
Örvar Þór Kristjánsson, stjórnarmaður	250	0
Davíð Halldórsson, fyrrv. nefndarmaður og stjórnarmaður	231	600
Rósa Steingrímsdóttir, fyrrv. formaður	0	550
	<u>2.281</u>	<u>2.250</u>

SKÝRINGAR

7. SKRIFSTOFU- OG STJÓRNUNARKOSTNAÐUR, FRH.

Stjórnendur	2021	2020
Ólafur Sigurðsson, framkvæmdastjóri	28.701	27.570
Lögfræðingur og staðgengill framkvæmdastjóra	24.401	23.886
Áhættustjóri	22.324	21.271
Forstöðumaður eignastýringarsviðs	24.297	24.012
	<u>99.724</u>	<u>96.739</u>

Inni í launum stjórnenda eru hvers konar starfstengd hlunnindi, svo sem bifreiðahlunnindi og aukið mótframlag í séreignarsjóð. Laun fyrir störf sem viðkomandi stjórnandi gegnir í krafti eignaraðildar lífeyrissjóðsins sem og fyrir setu í nefndum og stjórnnum sem viðkomandi er tilnefndur í af hálfu lífeyrissjóðsins eru ekki inni í framangreindum fjárhæðum en þau eru:

Framkvæmdastjóri 1.347.000 kr. Forstöðumaður eignastýringarsviðs 3.727.231 kr.

Þóknun til ytri endurskoðanda sjóðsins sundurliðast þannig:	2021	2020
Endurskoðun og könnun	8.204	6.896
	<u>8.204</u>	<u>6.896</u>

Þóknun til innri endurskoðanda sjóðsins sundurliðast þannig:		
Innri endurskoðun	7.102	3.246
Önnur þjónusta	0	476
	<u>7.102</u>	<u>3.722</u>

Þóknun til tryggingastærðfræðings sjóðsins sundurliðast þannig:		
Útreikningur á tryggingafræðilegri stöðu	4.838	3.553
Önnur þjónusta	601	334
	<u>5.439</u>	<u>3.887</u>

SKÝRINGAR

8. EIGNARHLUTIR Í FÉLÖGUM OG SJÓÐUM

	2021	2020
Innlend hlutabréf		
Skráð bréf	80.464.119	55.872.606
Óskráð bréf og framtakssjóðir	18.824.022	14.667.072
	<u>99.288.141</u>	<u>70.539.678</u>
Erlend hlutabréf		
Skráð bréf	25.787.995	22.708.088
	<u>25.787.995</u>	<u>22.708.088</u>
Innlend hlutdeildarskírteini		
Hlutabréfasjóðir	1.766.492	1.461.966
Framtakssjóðir	84.828	110.300
Fasteignasjóðir	462.348	535.113
Millilagslánaðir	589.173	209.800
Skuldabréfasjóðir	1.928.252	1.349.002
	<u>4.831.093</u>	<u>3.666.181</u>
Erlend hlutdeildarskírteini		
Erlendir hlutabréfasjóðir	142.669.858	114.607.393
Framtakssjóðir	24.034.985	15.681.581
Fasteignasjóðir	3.856.260	2.628.863
Millilagslánaðir	389.122	425.212
Skuldabréfasjóðir	2.692.524	2.992.253
	<u>173.642.749</u>	<u>136.335.302</u>
Eignarhlutir í félögum og sjóðum samtals	<u>303.549.978</u>	<u>233.249.249</u>

SKÝRINGAR

8. EIGNARHLUTIR Í FÉLÖGUM OG SJÓÐUM, FRH.

Skráð innlend hlutabréf	Eignarhluti	Kostn.verð*	Ávöxtun**	2021	2020
Marel hf.	2,5%	2.642.536	15,3%	16.691.687	15.574.741
Arion banki hf.	3,2%	4.000.562	53,7%	10.006.878	4.649.180
Hagar hf.	7,9%	3.796.172	11,2%	6.158.423	4.673.120
Kvika hf.	4,3%	3.772.720	44,6%	5.696.651	850.321
Reginn hf.	7,6%	2.476.642	14,0%	4.591.009	2.741.580
Eimskip hf.	4,9%	1.836.018	9,2%	4.343.424	2.770.269
Brim hf. (áður Grandi hf.)	2,8%	1.773.284	14,1%	4.266.571	2.662.061
Festi hf. (áður N1 hf.)	5,7%	734.352	8,7%	4.201.903	3.308.089
Reitir fasteignafélag hf.	5,7%	2.818.841	9,5%	3.787.997	1.881.194
Origo hf. (áður Nýherji hf.)	11,2%	622.704	15,9%	3.501.430	2.033.408
Síminn hf.	3,7%	823.098	25,8%	3.305.359	2.798.934
Eik fasteignafélag hf.	7,2%	2.074.498	15,2%	3.031.505	1.602.238
Skeljungur hf.	6,2%	875.264	20,2%	1.749.687	1.236.815
Iceland Seafood International hf.	3,8%	939.077	18,1%	1.531.082	1.356.908
Fly Play hf.	8,6%	951.669	109,2%	1.390.785	0
Vátryggingafélag Íslands hf.	3,5%	736.934	14,3%	1.365.044	1.194.218
Sjóvá-Almennar tryggingar hf.	2,4%	370.909	26,9%	1.153.124	1.134.765
Hampiðjan hf.	2,0%	181.314	25,3%	1.135.678	848.594
Sýn hf. (áður Fjarskipti hf.)	5,3%	591.879	7,7%	1.028.436	1.067.111
Íslandsbanki hf.	0,3%	468.479	137,7%	721.719	0
Icelandair Group hf.	1,1%	4.942.497	(15,7%)	694.497	625.811
Sláturfélag Suðurl. svf. (B hl.br.)	33,7%	159.565	(3,9%)	111.229	80.894
Tryggingamiðstöðin hf.				0	2.782.354
				<u>80.464.119</u>	<u>55.872.606</u>

* Kostnaðarverð reiknast út frá meðalgengi keyptrá bréfa.

** Ávöxtun er raunávöxtun á ársgrundvelli frá kaupdegi.

SKÝRINGAR

8. EIGNARHLUTIR Í FÉLÖGUM OG SJÓÐUM, FRH.

Óskráð félög og framtakssjóðir	Eignarhluti	Kostn.verð*	Ávöxtun**	2021	2020
Eyrir Invest hf.	3,1%	1.053.526	16,9%	3.777.335	3.336.832
Jarðvarmi slhf.	8,6%	1.775.957	5,1%	2.796.980	2.301.341
Blávarmi slhf.	8,8%	1.595.515	5,9%	1.932.757	1.241.493
Samkaup hf.	18,1%	907.702	7,2%	1.692.333	1.237.273
Frumtak 2 slhf.	10,2%	508.995	15,3%	1.103.250	533.655
Brunnur vaxtarsjóður slhf.	18,8%	615.375	6,5%	842.879	592.725
ALDA Credit Fund III slhf.	15,4%	500.000	0,8%	634.500	496.541
Akur slhf.	10,0%	430.588	(2,6%)	633.782	395.882
Freyja framtakssjóður slhf. ***	20,0%	765.140	(18,5%)	571.354	425.432
Bakkastakkur slhf.	11,0%	492.999	(21,2%)	492.999	492.999
Fí Eignarhaldsfélag slhf.	10,1%	472.673	13,8%	481.162	457.316
Innviðir fjárfestingar slhf.	10,0%	432.739	(6,6%)	402.945	311.256
Eyrir Sprotar slhf.	8,5%	492.871	(7,4%)	399.281	399.281
Kjölfesta slhf.	20,0%	343.952	(1,8%)	368.028	355.312
Crowberry Capital slhf.	9,7%	288.483	6,5%	351.313	216.506
Eldey eignarhaldsfélag hf.	19,9%	278.992	(5,0%)	278.992	363.292
ALDA Credit Fund II slhf.	15,0%	220.000	1,6%	270.160	260.920
MF1 slhf.	10,0%	192.688	6,3%	265.046	341.997
Iðunn slhf. ***	11,9%	236.736	(5,9%)	236.736	0
Edda slhf.	8,0%	131.996	5,1%	229.101	220.717
ALDA Credit Fund slhf.	10,0%	151.000	2,1%	206.719	200.528
SÍA IV ***	7,6%	168.000	(79,6%)	153.640	0
S38 slhf.	5,2%	154.331	(2,6%)	150.234	153.712
Eyrir Vöxtur slhf. ***	9,1%	90.000	(6,5%)	90.000	0
Frumtak slhf.	4,9%	1.975	4,3%	77.494	50.816
Brunnur vaxtarsjóður II slhf. ***	13,3%	83.494	(56,4%)	70.146	0
Reiknistofa lífeyrissjóða ehf.	23,7%	41.871	(3,8%)	58.059	49.905
Kynnisferðir hf.	1,1%	55.320	(5,5%)	55.320	0
Frumtak 3 slhf. ***	14,3%	58.000	(47,6%)	52.465	0
Íslensk verðbréf hf.	2,5%	63.927	(10,5%)	35.009	63.942
Undirbúningsfél. Verðbréfamíðst.	3,4%	81.569	(32,2%)	23.097	14.978
IG Rest hf.	14,4%	18.170	(27,1%)	18.170	0
Crowberry II slhf. ***	10,6%	288.483	(10,1%)	16.562	0
BG12 slhf.	3,1%	235.536	39,5%	10.108	10.108
Eignarh.félag lífeyrissjóða ehf.	17,9%	2.200		9.717	9.717

Framhald á næstu síðu

* Kostnaðarverð reiknast út frá meðalgengi keyptrá bréfa.

** Ávöxtun er raunávöxtun á ársgrundvelli frá kaupdegi.

*** Eignarhlutir í framtaks- og vísissjóðum sem eru komnir mislangt inn í sitt skilgreinda fjárfestingartímabil.

SKÝRINGAR

8. EIGNARHLUTIR Í FÉLÖGUM OG SJÓÐUM, FRH.

Óskráð félög og framtakssj., frh.	Eignarhluti	Kostn.verð*	Ávöxtun**	2021	2020
Sundaboginn slhf.	20,0%	19.990	(16,3%)	5.997	5.997
Veðskuld II slhf.	19,9%	796	2,0%	796	796
Vi hf.	9,8%	786	(2,6%)	786	786
Jarðvarmi GP ehf.	9,8%	408	(2,7%)	410	394
Blávarmi GP hf.	8,6%	346	(3,7%)	346	346
Greiðslustofa lífeyrissjóða	23,3%	160	(0,5%)	233	233
Gamli Byr Eignarhaldsfélag ehf.	2,4%	96	(3,0%)	96	96
Sunnuvellir slhf.	20,0%	800	(32,3%)	80	80
BG12 GP hf.	3,1%	123	(17,2%)	33	33
Eldey TLH hf. B flokkur			27,6%	0	52.718
Framtakssjóður Íslands slhf.			9,1%	0	31.886
Eignarhaldsf. Sameinaða Isj. ehf.			(3,4%)	0	10.355
Framtakssjóður Íslands GP ehf.			13,4%	0	1.075
Önnur félög og sjóðir undir 2% eignarhl.				27.569	27.801
				<u>18.824.022</u>	<u>14.667.072</u>

Erlend skráð hlutabréf	Eignarhluti	Kostn.verð*	Ávöxtun**	2021	2020
NWF Group PLC	4,9%	791.017	6,0%	887.554	806.254
Önnur hlutabréf undir 2% eignarhl.				24.900.442	21.901.833
				<u>25.787.995</u>	<u>22.708.088</u>
Eignarhlutar í félögum samtals				<u>125.076.136</u>	<u>93.247.766</u>

* Kostnaðarverð reiknast út frá meðalgengi keyptrá bréfa.

** Ávöxtun er raunávöxtun á ársgrundvelli frá kaupdegi.

SKÝRINGAR

8. EIGNARHLUTIR Í FÉLÖGUM OG SJÓÐUM, FRH.

Hlutdeildarskírteini í verðbréfasjóðum

	Eignarhluti	Nettó fjárf.*	Ávöxtun**	2021	2020
Skráðir erlendir hlutabréfasjóðir					
Vanguard Global Stock	1,9%	18.135.489	8,0%	36.740.344	27.446.882
Vanguard Emerging Market	1,0%	11.770.247	6,5%	16.377.139	13.454.831
Vanguard European Stock	1,9%	8.155.764	4,5%	13.542.040	11.379.397
Skagen Global II	2,0%	4.970.665	10,5%	8.816.431	5.980.491
Vanguard US 500 Stock	0,6%	2.115.574	7,2%	8.790.172	6.679.464
Janus Henderson GI Equity Fund	6,9%	4.655.976	19,6%	7.882.327	6.408.222
Guardcap Global Equity	1,7%	5.493.862	14,4%	7.449.675	5.727.952
Wellington Global Quality Gr.	0,5%	3.607.073	14,7%	7.087.134	5.871.516
Schroder QEP Global Quality	7,7%	2.158.737	8,6%	5.988.273	4.750.777
Jupiter Global	2,5%	3.088.961	13,5%	5.803.920	4.853.568
Capital Group New Persp. Fund	0,2%	3.827.806	27,6%	4.388.213	0
GQG Partners Emerging Markets	1,1%	3.394.999	(5,1%)	3.388.740	1.061.645
Skagen Kon-Tiki	1,4%	2.287.697	4,6%	3.002.977	2.625.418
Hermes Investment Funds PL	0,2%	1.453.470	6,6%	1.756.010	1.836.556
Schroder Global EM Opport.	0,7%	1.076.454	3,4%	1.719.233	1.732.916
Morgan Stanley Investment Fund	0,2%	942.376	30,5%	1.664.480	1.850.001
T. Rowe Price Funds SICAV	0,9%	1.035.798	24,6%	1.559.479	1.283.215
Threadneedle Lux Global Focus	0,4%	1.018.345	18,1%	1.419.125	1.120.922
T. Rowe Price Funds Global	0,2%	1.119.122	6,9%	1.271.192	1.131.077
MFS Meridan Funds Sicav	0,1%	885.058	7,6%	1.149.185	989.819
Wellington M. Portfolio Strategy	0,3%	533.002	12,9%	651.897	557.565
Treadneedle Lux-Global Smaller	0,2%	519.214	13,0%	623.169	450.185
CS Sigav One Equity Global EM	3,8%	458.310	8,2%	601.455	579.457
Black Rock ISF-World Index USD	0,0%	496.488	594,4%	520.160	0
KraneShares CSI China Int. ETF	0,0%	291.922	(90,8%)	249.344	0
Katla Fund Global Value			5,8%	0	2.875.437
DNB FD Nordic Equity			4,2%	0	2.081.313
Delphi Nordic Fund			4,0%	0	1.797.158
Aðrir sjóðir undir 2% eignarhl.				227.744	81.607
				142.669.858	114.607.393

* Nettó fjárfesting samanstendur af heildarfjárfestingu að frádræginni sölu og arðgreiðslum. Nettó fjárfesting getur því orðið neikvæð ef heildarfjárfesting hefur öll skilað sér til baka.

** Ávöxtun er raunávöxtun á ársgrundvelli frá kaupdegi.

SKÝRINGAR

8. EIGNARHLUTIR Í FÉLÖGUM OG SJÓÐUM, FRH.

Skráðir innlendir hlutabréfasjóðir

	Eignarhluti	Nettó fjárf.*	Ávöxtun**	2021	2020
Kvika innlend hlutabréf	5,2%	285.226	12,8%	658.945	571.896
ÍS Hlutabréfasjóður	6,7%	229.104	28,8%	628.960	544.144
Aðrir sjóðir undir 2% eignarhl.		429.321		478.586	345.926
				<u>1.766.492</u>	<u>1.461.966</u>

Óhefðbundnar fjárfestingar

Erlendir skráðir framtakssjóðir

Schroder Private Equity Fund III	5,2%	(953.897)	5,2%	341.016	415.925
SVG Diamond Private Equity III	1,6%	(176.274)	0,7%	80.233	152.090
International Private Equity II	9,6%	(694.761)	7,8%	60.147	63.611
Schroder Private Equity Fund II	6,3%	(326.288)	10,5%	32.433	68.300
				<u>513.829</u>	<u>699.926</u>

Erlendir óskráðir framtakssjóðir

Portfolio Adv. Priv.Eq.Fund IX	1,1%	1.048.767	32,5%	2.204.690	1.211.985
LPE II A	9,3%	872.277	15,6%	2.181.788	1.790.986
KKR Americas Fund XII LP	1,0%	766.085	34,9%	1.968.185	1.069.789
MS Private Equity Co-Inv. Op. I	3,5%	(116.132)	39,0%	1.950.039	2.145.461
Portfolio Adv. Priv.Eq.Fund X	2,0%	1.320.940	29,7%	1.813.424	624.453
Morgan Stanley AIP VI	1,9%	302.752	12,2%	1.337.415	1.105.313
Morgan Stanley Private Equity Co	2,5%	1.008.039	22,4%	1.224.881	0
KKR Global Instrastr. Inv.	2,4%	989.777	1,9%	1.108.258	889.976
MS North Haven Private Equity	7,3%	1.053.135	(4,0%)	1.057.756	349.933
MS Ashbridge Transf. Sec. Fund II	16,3%	999.048	(0,5%)	1.010.445	0
AlpInvest Secondaries Fund VI	3,4%	480.157	16,1%	997.939	1.287.988
Portfolio Advisors PEF VIII	0,5%	(40.565)	22,0%	925.084	810.781
AlpInvest Secondaries Fund VII	4,9%	687.844	71,2%	838.918	0
MS Div.Opportunities Fund	4,0%	605.321	12,0%	729.444	207.597
AlpInvest Co-Investment F. VIII	4,0%	652.957	(4,3%)	655.908	0
Partners Group Direct Infr.	2,5%	698.091	(17,8%)	640.630	109.299
Black Rock Private Opportunity II	3,8%	537.720	5,9%	561.641	9.173
MS Distressed Opportunities F.	3,0%	37.773	4,1%	478.997	410.071
SVG Asia Fund of Funds PLC	2,6%	19.975	4,4%	325.443	323.318
MS Emerging PMF I	5,7%	(228.667)	0,8%	217.442	874.737
LPE II LP	14,9%	(343.038)	1,0%	175.720	143.011
BlackRock Vesey Street Fund III	24,8%	(702.766)	4,4%	70.476	104.365
Partners Group Global Value	2,5%	547.410	3,4%	28.254	94.455
Aðrir sjóðir undir 2% eignarhl.				1.018.379	1.418.964
				<u>23.521.156</u>	<u>14.981.656</u>

SKÝRINGAR

8. EIGNARHLUTIR Í FÉLÖGUM OG SJÓÐUM, FRH.

Innlendir óskráðir framtakssjóðir

	Eignarhluti	Nettó fjárf.*	Ávöxtun**	2021	2020
Auður I	10,9%	35.633	(0,9%)	49.180	74.652
Brú II	4,5%	253.800	(19,4%)	35.648	35.648
				<u>84.828</u>	<u>110.300</u>

Erlendir óskráðir fasteignasjóðir

LCN European Fund III, LP	4,0%	1.689.696	(4,2%)	1.698.654	1.325.275
Metropolitan Real Estate	4,0%	1.199.202	(5,4%)	1.173.280	469.865
LCN North American Fund II	3,2%	853.148	3,3%	960.994	803.561
Alþjóða fasteignasjóðurinn I	14,1%	122.701	(6,7%)	23.071	29.908
BlackRock Global Real Estate	2,6%	332.928	(32,5%)	261	254
				<u>3.856.260</u>	<u>2.628.863</u>

Innlendir óskráðir fasteignasjóðir

Gamma Agros	7,4%	200.000	6,4%	338.098	326.863
Fasteignaaauður II	25,0%	157.500	(5,8%)	124.250	208.250
				<u>462.348</u>	<u>535.113</u>

Innlendir óskráðir millilagsláναςjóðir

MF2 hs.	20,0%	576.600	(1,3%)	589.173	209.800
				<u>589.173</u>	<u>209.800</u>

Erlendir óskráðir millilagsláναςjóðir

WP Private Debt Partnership III	2,9%	75.472	1,7%	167.755	222.277
WP Mezzanine II GP LLC	3,1%	(116.338)	5,7%	150.466	143.390
WP Private Debt Co-Investm.	3,4%	51.240	(0,9%)	61.035	49.738
Carta Capital Mezzanine F. USD	0,6%	(54.100)	(0,8%)	8.165	8.064
Carta Capital Mezzanine Fund I	0,6%	(58.199)	9,1%	1.647	1.742
ICG Mezzanine Fund 2003	0,3%	(18.896)	0,0%	54	0
				<u>389.122</u>	<u>425.212</u>

* Nettó fjárfesting samanstendur af heildarfjárfestingu að frádreginni sölu og arðgreiðslum. Nettó fjárfesting getur því orðið neikvæð ef heildarfjárfesting hefur öll skilað sér til baka.

** Ávöxtun er raunávöxtun á ársgrundvelli frá kaupdegi.

SKÝRINGAR

8. EIGNARHLUTIR Í FÉLÖGUM OG SJÓÐUM, FRH.

Skuldabréfasjóðir

	Eignarhluti	Nettó fjárf.*	Ávöxtun	2021	2020
Skráðir erlendir skuldabréfasjóðir					
Amundi Funds SICAV US				0	194.080
				<u>0</u>	<u>194.080</u>

Óskráðir erlendir skuldabréfasjóðir

Oberon Credit Investment IV	5,1%	2.413.387	(4,1%)	2.315.707	2.372.341
MS Credit Opportunity Fund	3,3%	196.609	6,4%	376.817	425.832
				<u>2.692.524</u>	<u>2.798.173</u>

Innlendir skráðir skuldabréfasjóðir

ÍS Ríkisskuldabréf óverðtryggð	2,7%	134.925	(1,1%)	139.265	38.393
Stefnir Ríkisverðbréfasjóður óvtr.	5,6%	67.000	(2,5%)	68.680	70.498
				<u>207.945</u>	<u>108.891</u>

Innlendir óskráðir skuldabréfasjóðir

Veðskuldabréfasjóður ÍV-VI	19,7%	982.962	0,6%	1.057.683	614.285
JR Veðskuldabréf I	7,7%	375.000	3,5%	543.347	509.122
Veðskuldabréfasjóður ÍV	9,3%	75.000	3,4%	119.175	116.602
Veðskuldabréfasjóðurinn Virðing	16,7%	(641.741)	6,1%	100	100
Aðrir sjóðir undir 2% eignarhl.	0,4%	11		2	2
				<u>1.720.307</u>	<u>1.240.111</u>

Hlutdeildarskírteini í verðbréfasjóðum samtals 178.473.842 140.001.483

Eignarhlutir í félögum og sjóðum

303.549.978 233.249.249

* Nettó fjárfesting samanstendur af heildarfjárfestingu að fráreginni sölu og arðgreiðslum. Nettó fjárfesting getur því orðið neikvæð ef heildarfjárfesting hefur öll skilað sér til baka.

** Ávöxtun er raunávöxtun á ársgrundvelli frá kaupdegi.

SKÝRINGAR

9. SKULDABRÉF

Skuldabréf metin á gangvirði	2021	2020
Ríkisbréf	23.255.530	12.465.798
Íbúðalánasjóður	12.230.549	12.981.605
Skuldabréf sveitarfélaga	5.714.156	5.320.206
Skuldabréf lánastofnana	4.173.460	4.104.759
Skuldabréf eignaleiga	52.727	78.215
Skuldabréf fyrirtækja	3.878.650	2.960.461
Önnur veðlán	1.072.752	1.026.407
	<u>50.377.826</u>	<u>38.937.450</u>

Skuldabréf metin á afskrifuðu kostnaðarverði	2021	2020
Ríkisbréf	17.716.665	16.956.612
Íbúðalánasjóður	37.705.632	37.215.395
Önnur skuldabréf með ábyrgð ríkisins	812.793	2.640.913
Skuldabréf sveitarfélaga	12.529.775	12.540.355
Skuldabréf lánastofnana	4.865.681	4.653.359
Skuldabréf eignaleiga	207.024	1.269.692
Skuldabréf fyrirtækja	28.962.472	26.905.890
<i>Veðlán greinast þannig:</i>		
Sjóðfélagalán	64.584.630	71.098.650
Önnur veðlán	28.897.190	30.643.745
	<u>196.281.861</u>	<u>203.924.611</u>

Skuldabréf alls	<u>246.659.687</u>	<u>242.862.061</u>
------------------------	--------------------	--------------------

Gangvirði skuldabréfa sem færð eru á afskrifuðu kostnaðarverði	<u>215.950.088</u>	<u>222.241.916</u>
--	--------------------	--------------------

Breyting á niðurfærslu skuldabréfa greinist þannig:	2021	2020
Niðurfærsla 1.1	3.891.659	3.899.286
Endanlega afskrifað á árinu	(209.990)	(654.278)
Breyting á niðurfærslu	(21.766)	646.651
Niðurfærsla 31.12	<u>3.659.902</u>	<u>3.891.659</u>

10. AÐRAR FJÁRFESTINGAR

	2021	2020
Listaverk	<u>12.640</u>	<u>12.640</u>

SKÝRINGAR

11. KRÖFUR

Kröfur á launagreiðendur greinast þannig:	2021	2020
Áætluð óinnheimt iðgjöld	1.468.511	1.247.086
Aðrar kröfur á launagreiðendur	1.007.907	1.370.044
	<u>2.476.418</u>	<u>2.617.130</u>

Aðrar kröfur greinast þannig:

Ófrágengin viðskipti	0	21.705
Aðrar kröfur	3.127	2.256
	<u>3.127</u>	<u>23.960</u>

12. VARANLEGIR REKSTRARFJÁRMUNIR

	Fasteign	Rekstrar- fjármunir	Samtals
Árslok 2020			
Bókfært verð í ársbyrjun	0	32.577	32.577
Viðbót á árinu	0	8.729	8.729
Afskriftir	0	(12.914)	(12.914)
Bókfært verð í árslok	<u>0</u>	<u>28.392</u>	<u>28.392</u>

Bókfært verð í árslok 2020 greinist þannig:

Kostnaðarverð	0	72.373	72.373
Samansafnaðar afskriftir	0	(43.981)	(43.981)
Bókfært verð í árslok	<u>0</u>	<u>28.392</u>	<u>28.392</u>

Árslok 2021

Bókfært verð í ársbyrjun	0	28.392	28.392
Viðbót á árinu	568.494	3.767	572.260
Afskriftir	(2.842)	(13.022)	(15.864)
Bókfært verð í árslok	<u>565.651</u>	<u>19.137</u>	<u>584.788</u>

Bókfært verð í árslok 2021 greinist þannig:

Kostnaðarverð	568.494	76.139	644.633
Samansafnaðar afskriftir	(2.842)	(57.003)	(59.845)
Bókfært verð í árslok	<u>565.651</u>	<u>19.137</u>	<u>584.788</u>

SKÝRINGAR

13. ÁFALLINN KOSTNAÐUR OG FYRIRFRAMINNHEIMTAR TEKJUR

	2021	2020
Ógreiddur kostnaður	73.570	57.263
Ógreidd laun og launatengd gjöld	49.360	46.602
	<u>122.929</u>	<u>103.865</u>

14. AÐRAR SKULDIR

Ógreitt til stéttarféлага	482.500	413.275
Aðrar skuldir (inneign hjá samtryggingu)	5.993	8.038
	<u>488.492</u>	<u>421.313</u>

15. TRYGGINGAFRÆÐILEG STAÐA

Tryggingafræðileg staða samtryggingardeildar sjóðsins er reiknuð í samræmi við ákvæði 39. gr. laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Útreikningurinn er gerður af tryggingastærðfræðingi sem hefur til þess tilskilda staðfestingu frá Fjármálaeftirlitinu og starfar sjálfstætt utan sjóðsins. Helstu forsendur útreikninga miðast við ákvæði IV kafla reglugerðar nr. 391/1998 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Þar kemur m.a. fram að meta skuli dánar- og lífslíkur miðað við nýjustu dánar- og eftirlifendatöflur útgefnar af Félagi íslenskra tryggingastærðfræðinga. Forsendur um lífslíkur breytast á milli ára og taka nú mið af spá um væntar lífslíkur til framtíðar í stað þess að styðjast eingöngu við reynslu fyrri ára. Í reglugerðinni kemur einnig fram að við núvirðisútreikning væntanlegs lífeyris og framtíðariðgjalda skuli nota 3,5% vaxtaviðmiðun umfram vísitölu neysliverðs.

Yfirlit um breytingu á tryggingafræðilegri stöðu samtryggingardeildar	2021	2020
Eignir		
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjors í árslok	782.298.214	658.956.327
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjors í ársbyrjun	658.956.327	619.881.464
Hækkun endurmetinnar eignar á árinu	<u>123.341.888</u>	<u>39.074.863</u>
Skuldbindingar		
Skuldbindingar í árslok	802.379.560	661.650.999
Skuldbindingar í ársbyrjun	661.650.999	631.324.973
Hækkun skuldbindinga á árinu	<u>140.728.560</u>	<u>30.326.026</u>
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu á árinu	<u>(17.386.673)</u>	<u>8.748.837</u>

Yfirlit um breytingar á áföllnum lífeyrisskuldbindingum samtryggingardeildar

Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í ársbyrjun	438.389.146	406.500.238
Hækkun lífeyrisskuldbindinga vegna vaxta og verðbóta	37.537.573	29.045.013
Hækkun áunninna réttinda vegna iðgjalda ársins	17.320.692	16.141.686
Lækkun vegna greidds lífeyris á árinu	(14.075.814)	(12.700.956)
Hækkun vegna nýs reiknigrundvallar	41.062.460	0
Lækkun vegna annarra breytinga	(211.712)	(596.834)
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í árslok	<u>520.022.346</u>	<u>438.389.146</u>

SKÝRINGAR

16. SKULDBINDINGAR UTAN EFNAHAGS

Sjóðurinn hefur gert samninga sem skuldbinda hann til framtíðarfjárfestinga. Með samningunum hefur sjóðurinn skuldbundið sig til að fjárfesta í framtaks- og fasteignasjóðum eða sambærilegum samlagsfélögum fyrir ákveðna fjárhæð, sem er innkölluð í nokkrum áföngum. Staða skuldbindinga í árslok er sem hér greinir:

	2021	2020
Erlendir framtakssjóðir	30.586.265	29.579.052
Innlendir framtakssjóðir og samlagsfélög	6.937.872	1.853.776
Aðrir sjóðir	2.201.084	2.443.179
	<u>39.725.221</u>	<u>33.876.007</u>

17. FJÁRFESTINGAR

17.1 Flokkun fjárfestinga

Fjárfestingar lífeyrissjóðsins skiptast í eftirfarandi flokka:

	Fjárfestingar á gangvirði	Fjárfestingar á afskrifuðu kostnaðar- verði	Samtals	Gangvirði
Fjárfestingar í árslok 2021				
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	303.549.978	0	303.549.978	303.549.978
Skuldabréf	50.377.826	196.281.861	246.659.687	266.327.914
Bundnar bankainnstæður	4.083.072	0	4.083.072	4.083.072
Aðrar fjárfestingar	0	12.640	12.640	12.640
Fjárfestingar samtals	<u>358.010.876</u>	<u>196.294.501</u>	<u>554.305.377</u>	<u>573.973.604</u>

	Fjárfestingar á gangvirði	Fjárfestingar á afskrifuðu kostnaðar- verði	Samtals	Gangvirði
Fjárfestingar í árslok 2020				
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	233.249.249	0	233.249.248	233.249.249
Skuldabréf	38.937.450	203.924.611	242.862.061	261.179.365
Bundnar bankainnstæður	3.918.327	0	3.918.327	3.918.327
Aðrar fjárfestingar	0	12.640	12.640	12.640
Fjárfestingar samtals	<u>276.105.025</u>	<u>203.937.251</u>	<u>480.042.277</u>	<u>498.359.581</u>

SKÝRINGAR

17. FJÁRFESTINGAR, FRH.

17.2 Fjármálagerningar á gangvirði

Gangvirði fjármálagernings er það viðskiptaverð sem greitt væri við kaup eða fengið væri við sölu í frjálsum viðskiptum milli markaðsaðila. Þegar markaðsverð liggur ekki fyrir notar sjóðurinn verðmatsaðferðir sem byggjast á mati og forsendum sem eru í samræmi við þær sem markaðsðilar myndu miða við í verðlagningu fjármálagerningsins. Í sumum tilfellum beitir sjóðurinn nálgun við mat á virði fjármálagerninga. Þessar nálganir eru útskýrðar nánar hér á eftir.

Í töflunum hér að neðan eru fjármálagerningar sem færðir eru á gangvirði flokkaðir í þrjú þrep sem endurspeglar hvaða gögn voru notuð við mat á virði þeirra.

Þrepin þrjú hafa verið skilgreind með eftirfarandi hætti:

Þrep 1: Skráð verð eigna sem átt er viðskipti með á skipulögðum verðbréfamörkuðum.

Þrep 2: Matsverð sem byggist á greinanlegu skráðu verði öðru en því sem tilgreint er í þrepi 1 annaðhvort beint eða óbeint (afleitt af verði).

Þrep 3: Matsverð eigna byggir á áreiðanlegum upplýsingum öðrum en markaðsupplýsingum.

Eignir á gangvirði í árslok 2021	Þrep 1	Þrep 2	Þrep 3	Samtals
Eignarhlutar í félögum og sjóðum	251.410.238	0	52.139.740	303.549.978
Skuldabréf	50.377.826	0	0	50.377.826
Bundnar bankainnstæður	4.083.072	0	0	4.083.072
	<u>305.871.136</u>	<u>0</u>	<u>52.139.740</u>	<u>358.010.876</u>

Eignir á gangvirði í árslok 2020	Þrep 1	Þrep 2	Þrep 3	Samtals
Eignarhlutar í félögum og sjóðum	195.652.949	0	37.596.299	233.249.249
Skuldabréf	38.937.450	0	0	38.937.450
Bundnar bankainnstæður	3.918.327	0	0	3.918.327
	<u>238.508.726</u>	<u>0</u>	<u>37.596.299</u>	<u>276.105.025</u>

18. ÁHÆTTUÞÆTTIR Í STARFSEMI OG ÁHÆTTUSTÝRING

Hlutverk stjórnar samkvæmt lögum er að hafa eftirlit með starfsemi sjóðsins. Liður í því eftirliti er samþykkt og innleiðing áhættustefnu. Á grundvelli hennar felur stjórn sjóðsins framkvæmdastjóra og áhættustjóra sjóðsins umsjón með framkvæmd stefnunnar. Áhættustefna sjóðsins var yfirfarin á árinu 2021 og var uppfærð stefna samþykkt af stjórn 25.11.2021. Í skýringu þessari er miðað við stöðu samtryggingardeildar og útreikningar miðast við þá deild. Áhættuþættir í starfsemi séreignadeilda koma fram í skýringu 18.6.

Lífeyrissjóðurinn leggur áherslu á að áhættustefnan og framkvæmd hennar sé virkur þáttur í starfseminni. Stefnan byggir á ákvæðum laga og reglugerðar nr. 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða. Auk þess er stuðst við tilmæli OECD/IOPS er varðar áhættustjórnkerfi lífeyrissjóða.

Í áhættustefnunni er skipulag sjóðsins skilgreint, mælt fyrir um hlutverk og ábyrgð er varðar framkvæmd áhættustýringar, tilgreindir þeir áhættuþættir sem sjóðurinn fylgist með sem og hvernig með þeim er fylgst. Jafnframt er í stefnunni yfirlit yfir helstu áhættuþætti. Við mótnun áhættustefnu hefur stjórn sett fram áhættuvilja sinn og skilgreint hefur verið áhættuþol sjóðsins, eins og mögulegt er á mælanlegan hátt fyrir helstu áhættuþætti.

Áhætta í starfsemi sjóðsins er skilgreind, til samræmis við skilgreiningar í lögum og reglugerð um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða, sem hætta á fjárhagslegu tapi sem leiðir af atburði og fellur undir einn eða fleiri af þeim áhættuþáttum sem lífeyrissjóðurinn skilgreinir. Meginmarkmið er að minnka líkur á skerðingu á réttindum sjóðfélaga til lengri tíma, ásamt því að móta fjárfestingastefnu og ávaxta fé sjóðsins með hliðsjón af þeim kjörum sem best eru boðin á hverjum tíma með tilliti til ávöxtunar og áhættu.

Megináhættuflokkar í starfsemi sjóðsins eru fjárhagsleg áhætta (markaðsáhætta), mótaðilaáhætta, lífeyrstryggingaáhætta, lausafjárahætta og rekstraráhætta.

18.1 FJÁRHAGSLEG ÁHÆTTA

Fjárhagsleg áhætta eða markaðsáhætta er skilgreind sem hættan á fjárhagslegu tapi eða óhagstæðum breytingum á fjárhagslegri stöðu sem stafar beint eða óbeint af sveiflum á virði eigna. Fjárhagslegri áhættu má skipta í a) vaxta- og endurfjárfestingaáhættu, b) uppgreiðsluáhættu, c) markaðsáhættu, d) gjaldmiðlaáhættu, e) ósamræmisáhættu, f) verðbólguáhættu, g) áhættu tengda eigna- og skuldbindingajöfnuði, h) áhættu vegna skuldbindinga utan efnahagsreiknings og i) fjárfestingaráhættu.

a) Vaxta- og endurfjárfestingaáhætta

Hættan á að breytingar á vöxtum og lögun vaxtaferils leiði til lækkunar á virði skuldabréfa. Ef vextir hækka getur það leitt til lækkunar á markaðsvirði bréfa auk þess sem taka þarf tillit til þess að áhætta er meiri eftir því sem bréfin eru til lengri tíma. Lækki vaxtakjör leiðir það til þess að langtímaávöxtun skuldabréfa lækkar þar sem nýjar fjárfestingar í skuldabréfum eiga sér stað á lækkaðri kröfu.

Hluti skuldabréfa sjóðsins er færður til bókar á gangvirði og hluti á upphaflegri ávöxtunarkröfu við kaup. Sá hluti sem færður er til bókar á gangvirði er næmur fyrir breytingum á ávöxtunarkröfu á markaði. Á næstu síðu má sjá hvaða áhrif breytingar á ávöxtunarkröfu hafa á gangvirði skuldabréfa sem færð eru til bókar á gangvirði. Annars vegar er gert ráð fyrir að ávöxtunarkrafa verðtryggðra og óverðtryggðra markaðsskuldabréfa lækki um 100 punkta og hins vegar að ávöxtunarkrafa hækki um 100 punkta. 100 punkta breyting samsvarar eins prósentustigs breytingu á ávöxtunarkröfu.

SKÝRINGAR

18. ÁHÆTTUÞÆTTIR Í STARFSEMI OG ÁHÆTTUSTÝRING, FRH.

Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris:	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2020
Breyting á ávöxtunarkröfu	100 punkta lækkun	100 punkta hækkun	100 punkta lækkun	100 punkta hækkun
Skuldabréf færð á gangvirði	2.583.932	(2.467.516)	2.384.255	(2.032.535)
Samtals gangvirðisbreyting	2.583.932	(2.467.516)	2.384.255	(2.032.535)
Hrein eign til greiðslu lífeyris	549.755.106	549.755.106	472.089.575	472.089.575
Breyting á hreinni eign	2.583.932	(2.467.516)	2.384.255	(2.032.535)
Hrein eign til greiðslu lífeyris eftir breytt gangvirði	552.339.038	547.287.590	474.473.830	470.057.040

b) Uppgreiðsluáhætta

Hættan á að skuldabréf með föstum vöxtum verði greidd upp fyrir gjalddaga og að lífeyrissjóðurinn fái ekki þá ávöxtun sem stefnt er að. Samkvæmt reglum sem Félag íslenskra tryggingastærðfræðinga (FÍT) hefur gefið út er uppgreiðsluáhætta skilgreind sem líkur á að uppgreiðslur vaxi eftir því sem munur á vöxtum skuldabréfa og markaðsvöxtum er meiri.

c) Markaðsáhætta

Hætta á lækkun á markaðsvirði verðbréfa, svo sem hlutabréfa og hlutdeildarskírteina verðbréfasjóða. Mælikvarði á markaðsáhættu slíkra verðbréfa er jafnan flökt ávöxtunar verðbréfa, reiknað sem frávik ávöxtunar. Fjárhæð í húfi (VaR, e. Value at Risk) er notuð til að meta líkur á hámarkstapi sem getur orðið vegna breytinga á markaðsvirði eigna miðað við 99,5% og 95% líkur, þ.e. 0,5% og 5% líkur á tapi vegna breytinga á markaðsvirði eigna og skuldbindinga byggt á sögulegum gögnum um flökt og vænta raunávöxtun. Staðalfrávik er notað til að meta flökt/sveiflur eignasafna.

Samdreifni (e. covariance) milli eignaflokka er metin sem hluti af markaðsáhættu sjóðsins. Samdreifni og samval eigna með mismunandi fylgni stuðlar að aukinni áhættudreifingu.

Innlend og erlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir	Fjárhæð 31.12.2021	Fjárhæð 31.12.2020	Hlutfall af eignum 31.12.2021	Hlutfall af eignum 31.12.2020
Innlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir á gangvirði	96.248.933	70.285.812	17,5%	14,9%
Erlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir á gangvirði	159.722.533	128.911.606	29,1%	27,3%
	255.971.466	199.197.418	46,6%	42,2%

SKÝRINGAR

18. ÁHÆTTUÞÆTTIR Í STARFSEMI OG ÁHÆTTUSTÝRING, FRH.

Áhrif 5% og 10% lækkunar á gangvirði eignarhluta í félögum og sjóðum á eignir sjóðsins og tryggingafræðilega stöðu er sýnd hér að neðan. Tekið skal fram að 5% og 10% hækkun á gangvirði hefur sömu áhrif en í gagnstæða átt.

Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2020
Breyting á gangvirði	(5,0%)	(10,0%)	(5,0%)	(10,0%)
Áhrif á innlend hlutabréf og hlutabr.sjóði	(4.812.447)	(9.624.893)	(3.514.291)	(7.028.581)
Áhrif á erlend hlutabréf og hlutabr.sjóði	(7.986.127)	(15.972.253)	(6.445.580)	(12.891.161)
Samtals gangvirðisbreyting	(12.798.573)	(25.597.147)	(9.959.871)	(19.919.742)
Hrein eign til greiðslu lífeyris	549.755.106	549.755.106	472.089.575	472.089.575
Breyting á hreinni eign	(12.798.573)	(25.597.147)	(9.959.871)	(19.919.742)
Hrein eign til greiðslu lífeyris eftir breytt gangvirði	536.956.533	524.157.959	462.129.704	452.169.833

Áhrif á tryggingafræðilega stöðu	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2020
Breyting á gangvirði	5%	10%	5%	10%
Áhrif vegna innlendra hlutabréfa og hlutabréfasjóða	(0,6%)	(1,2%)	(0,5%)	(1,1%)
Áhrif vegna erlendra hlutabréfa og hlutabréfasjóða	(1,0%)	(2,0%)	(1,0%)	(1,9%)
Samtals gangvirðisbreyting	(1,6%)	(3,2%)	(1,5%)	(3,0%)
Tryggingafræðileg staða	(2,5%)	(2,5%)	(0,4%)	(0,4%)
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu	(1,6%)	(3,2%)	(1,5%)	(3,0%)
Tryggingafræðileg staða eftir breytt gangvirði	(4,1%)	(5,7%)	(1,9%)	(3,4%)

d) Gjaldmiðlaáhætta

Gjaldmiðlaáhætta sjóðsins felst í hættu á að breytingar á gengi gjaldmiðla (styrking ISK) rýri verðmæti erlendra eigna sjóðsins mælt í íslenskum krónum. Þá er áhættan helst fólgin í gengisflökti ISK gagnvart öðrum myntum og samdreifni milli þeirra. Lífeyrissjóðurinn skal takmarka gjaldmiðlaáhættu sína með því að tryggja að lágmarki 50% af heildareignum sjóðsins séu í sama gjaldmiðli og skuldbindingar hans, eða sbr. 1. mgr. 36. gr. d. laga nr. 129/1997 og þeim breytingum sem verða á því ákvæði.

Meirihluti eigna sjóðsins er í íslenskum krónum en 35,8% er í erlendum fjáreignum. Hér á eftir eru tilgreindir þeir gjaldmiðlar sem mest áhrif hafa á rekstur sjóðsins. Upplýsingar um gengi og útreikning á flökti taka tillit til meðalgengis Seðlabanka Íslands en eignir í árslok eru tilgreindar á miðgengi Seðlabanka Íslands.

SKÝRINGAR

18. ÁHÆTTUÞÆTTIR Í STARFSEMI OG ÁHÆTTUSTÝRING, FRH.

Mynt	Árslokagengi		Meðalgengi		Ársflökt
	2021	2020	2021	2020	2021
USD	130,38	127,21	127,05	135,27	8,52%
EUR	147,6	156,1	150,19	154,52	7,02%
DKK	19,85	20,98	20,19	20,73	7,02%
NOK	14,77	14,93	14,78	14,42	10,43%
GBP	175,73	173,55	174,71	173,59	8,4%

Skipting eigna eftir myntum	Fjárhæð	Fjárhæð	Hlutfall af	Hlutfall af
Mynt	2021	2020	2021	2020
USD	146.543.475	109.815.653	26,7%	23,3%
EUR	42.165.375	37.182.128	7,7%	7,9%
DKK	5.078.105	6.117.319	0,9%	1,3%
NOK	609.417	3.878.472	0,1%	0,8%
GPB	1.006.048	916.896	0,2%	0,2%
Aðrir erlendir gjaldmiðlar	1.145.902	880.736	0,2%	0,2%
	196.548.322	158.791.205	35,8%	33,6%

Næmnigreining

Í töflunni hér að neðan eru sýnd hvaða áhrif 5% og 10% styrking á gengi íslensku krónunnar gagnvart viðkomandi gjaldmiðlum hefði á gangvirði eigna í erlendri mynt, hreina eign til greiðslu lífeyris og tryggingafræðilega stöðu miðað við stöðu eigna í viðkomandi gjaldmiðli á reikningsskiladegi. 5% og 10% veiking á gengi íslensku krónunnar hefði öfug áhrif.

Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2020
Styrking á gengi íslensku krónunnar	5%	10%	5%	10%
USD	(7.327.174)	(14.654.347)	(5.490.783)	(10.981.565)
EUR	(2.108.269)	(4.216.537)	(1.859.106)	(3.718.213)
DKK	(253.905)	(507.811)	(305.866)	(611.732)
NOK	(30.471)	(60.942)	(193.924)	(387.847)
GPB	(50.302)	(100.605)	(45.845)	(91.690)
Aðrir erlendir gjaldmiðlar	(57.295)	(114.590)	(44.037)	(88.074)
Samtals gangvirðisbreyting	(9.827.416)	(19.654.832)	(7.939.560)	(15.879.120)
Hrein eign til greiðslu lífeyris	549.755.106	549.755.106	472.089.575	472.089.575
Breyting á hreinni eign	(9.827.416)	(19.654.832)	(7.939.560)	(15.879.120)
Hrein eign til greiðslu lífeyris eftir breytt gangvirði	539.927.690	530.100.274	464.150.015	456.210.455

SKÝRINGAR

18. ÁHÆTTUÞÆTTIR Í STARFSEMI OG ÁHÆTTUSTÝRING, FRH.

Áhrif á tryggingafræðilega stöðu	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2020
Styrking á gengi íslensku krónunnar	5%	10%	5%	10%
USD	(0,9%)	(1,8%)	(0,9%)	(1,7%)
EUR	(0,3%)	(0,5%)	(0,3%)	(0,6%)
DKK	(0,0%)	(0,1%)	(0,0%)	(0,1%)
NOK	(0,0%)	(0,0%)	(0,0%)	(0,1%)
GPB	(0,0%)	(0,0%)	(0,0%)	(0,0%)
Aðrir erlendir gjaldmiðlar	(0,0%)	(0,0%)	(0,0%)	(0,0%)
Samtals	(1,2%)	(2,4%)	(1,2%)	(2,5%)
Tryggingafræðileg staða	(2,5%)	(2,5%)	(0,4%)	(0,4%)
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu	(1,2%)	(2,4%)	(1,2%)	(2,5%)
Tryggingafræðileg staða eftir breytt gangvirði	(3,7%)	(5,0%)	(1,6%)	(2,9%)

e) Ósamræmisáhætta

Ósamræmisáhætta vísar til ósamræmis í breytingum á markaðsverði eigna annars vegar og virði skuldbindinga hins vegar. Dæmi um áhættuþátt er verðtrygging. Lífeyrisréttindi eru verðtryggðar skuldbindingar en eignasafn er sjaldnast verðtryggt að fullu. Ýmsar eignir hafa þó eiginleika óbeinnar verðtryggingar. Álagspróf eða næmnipróf eru dæmigerð próf fyrir ósamræmi eigna og skuldbindinga þar sem leitast er við að meta næmni eigna og skuldbindinga fyrir breytingum á vöxtum, verðbólgu og öðrum þáttum sem eru sameiginlegir í báðum tilvikum.

f) Verðbólguáhætta

Verðbólguáhætta er sú hættu að verðbólga valdi hækkun á lífeyrisskuldbindingum umfram raunávöxtun eigna. Verðbólguáhætta er viðvarandi í rekstri sjóðsins þar sem skuldbindingar eru að fullu verðtryggðar en eignasafnið er hins vegar að hluta verðtryggt.

	Fjárhæð	Fjárhæð	Hlutfall af eignum	Hlutfall af eignum
Verðtryggðar eignir	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
Skuldabréf með ábyrgð ríkisins	48.464.379	48.763.749	8,8%	10,3%
Útlán til sjóðfélaga og annarra	63.815.602	68.192.505	11,6%	14,4%
Önnur skuldabréf	53.071.514	53.173.878	9,7%	11,3%
Verðtryggð innlán	4.219	4.011	0,0%	0,0%
	165.355.714	170.134.143	30,1%	36,0%

g) Áhætta tengd eigna- og skuldbindingajöfnuði

Hætta á að eignir mæti ekki skuldbindingum til lengri tíma, sem má til að mynda rekja til óhagstæðra markaðsbreytinga sem hafa önnur áhrif á eignir en skuldbindingar.

SKÝRINGAR

18. ÁHÆTTUÞÆTTIR Í STARFSEMI OG ÁHÆTTUSTÝRING, FRH.

18.2 Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta er skilgreind sem hættan á fjárhagslegu tapi sökum þess að mótaðili uppfyllir ekki skuldbindingar sínar. Með mótaðilaáhættu er átt við að útgefendur verðbréfa svo sem lántakendur eða fyrirtæki, verði gjaldþrota eða hæfi mótaðilans til greiðslu versni verulega. Mótaðilaáhættu má skipta í útlánaáhættu, samþjöppunaráhættu, landsáhættu og afhendingar- og uppgjörshættu.

Útlánaáhætta er hættan á greiðslufalli skuldara og tapi sem af því getur orðið. Skuldaraáhætta er mæld með gjaldþolsprófi eða lánshæfismati. Aldursgreining vanskila og breyting á tryggingahlutföllum eru önnur dæmi um mat á útlánaáhættu. Útlánaáhætta tengd sjóðfélalánum getur til að mynda falist í því að mótaðili viðhaldi ekki veðandlagi eða rýri það með aðgerðaleyfi. Þá kann verðlækkun fasteigna að leiða til aukinnar útlánaáhættu, svo dæmi sé tekin af greiningu á útlánaáhættu.

Þeir mótaðilar sjóðsins sem hafa opinbera lánshæfiseinkunn eru m.a. Ríkissjóður og Íbúðalánasjóður. Ríkissjóður er með einkunnirnar A-2/A/A (Moody's/Standard & Poor's/Fitch) þegar kemur að langtímaskuldbindingum í innlendri mynt.

Útlánaáhætta, lánshæfismat miðast við 31.12.2021

	Fjárhæð 31.12.2021	Fjárhæð 31.12.2020	Hlutfall af 31.12.2021	Hlutfall af 31.12.2020
Skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs, lánshæfismat S&P A	82.908.595	72.020.915	15,1%	15,3%
Skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs, önnur	3.236.705	5.049.958	0,6%	1,1%
Útlán til sjóðfélaga	64.663.839	71.200.746	11,8%	15,1%
Önnur veðlán	28.918.379	30.682.966	5,3%	6,5%
Önnur skuldabréf	56.671.075	54.443.569	10,3%	11,5%
Varúðarniðurfærsla veðskuldabréfa	(3.659.902)	(3.891.659)	(0,7%)	(0,8%)
Samtals	232.738.690	229.506.495	42,3%	48,6%

Vanskilatöflur

	Fjárhæð 31.12.2021	Fjárhæð 31.12.2020	Hlutfall 31.12.2021	Hlutfall 31.12.2020
90 daga vanskil				
Útlán til sjóðfélaga	5.019	4.954	0,01%	0,01%
Önnur útlán	6.360	15.497	0,02%	0,05%
Önnur skuldabréf	853	1.277.170	0,00%	2,35%

Varúðarniðurfærsla vegna útlána og skuldabréfa

Í árslok 2021	(3.659.902)
Í árslok 2020	(3.891.659)
Lækkun niðurfærslu	231.757

18. ÁHÆTTUÞÆTTIR Í STARFSEMI OG ÁHÆTTUSTÝRING, FRH.

18.3 Lífeyrstryggingaráhætta

Lífeyrstryggingaráhætta er hætta á því að lífeyrissjóður vanmeti lífeyrisskuldbindingar sínar vegna vanmats eða óvissu tengdum lýðfræðilegum þáttum, svo sem forsendum um dánar- og örorkutíðni auk forsenda um vexti og verðbólgu. Lífeyrstryggingaráhætta má skipta í skerðingarhættu, iðgjaldaáhættu, hagræna áhættu, lýðfræðilega áhættu og réttindaflutningsáhættu. Til þess að meta lífeyrstryggingaráhættu er m.a. horft á hlutfall lífeyris á á móti iðgjöldum, aldursamsetningu sjóðfélaga og fleira.

Með því að framkvæma tölfræðilegar hermanir (e. simulation) á eignum og skuldbindingum sjóðsins miðað við mismunandi forsendur er hægt að meta líkur á að sjóðurinn þurfi að breyta réttindum, sbr. nánari ákvæði laga og samþykka sjóðsins.

Álagspróf

Sjóðurinn framkvæmir reglulega álagspróf, næmnigreiningar og athuganir á viðnámsprótti eftir því sem við á. Markmið með framkvæmd álagsprófsins er að meta hvort tryggingafræðileg staða sjóðsins verði undir -10% miðað við mismunandi álagsþætti. Þetta er gert þar sem að í 39. gr. laga nr. 129/1997 er kveðið á um að ef heildartryggingafræðileg staða lífeyrissjóða án ábyrgðar, leiðir í ljós að meira en 10% munur er á milli eignaliða og lífeyrisskuldbindinga er skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum. Með sama hætti þarf að gera breytingar á samþykktum ef munurinn hefur haldist 5% eða meiri síðastliðin 5 ár.

	Breyting trygginga- fræðilegrar stöðu 2021	Trygginga- fræðileg staða 2021	Breyting trygginga- fræðilegrar stöðu 2020	Trygginga- fræðileg staða 2020
Niðurstöður álagsprófs:				
Staða		(2,5%)		(0,4%)
Tryggingafræðileg krafa lækkuð úr 3,5% í 3,0%	(8,9%)	(11,4%)	(8,1%)	(8,5%)
Líftölur hliðrast um 2 ár	(5,6%)	(8,1%)	(5,8%)	(6,2%)
Örorkulíkur auknar um 10%	(0,4%)	(2,9%)	(0,4%)	(0,8%)
Vísitala neysluverðs hækkun um 0,5%	(0,1%)	(2,6%)	(0,5%)	(0,9%)
Gengisvísitala lækkar um 10%	(4,5%)	(7,0%)	(2,5%)	(2,9%)
Fasteignaveðtryggð skuldabréf lækka um 10%	(3,6%)	(6,1%)	(1,4%)	(1,8%)
Markaðsskuldabréf lækka um 10%	(5,4%)	(7,9%)	(3,5%)	(3,9%)
Erlend hlutabréf lækka um 10%	(4,6%)	(7,1%)	(2,0%)	(2,4%)
Innlend hlutabréf lækka um 10%	(3,6%)	(6,1%)	(1,0%)	(1,4%)

18.4 Lausafjárahætta

Lausafjárahætta er hætta á að sjóðurinn hafi ekki yfir nægu fé að ráða til að standa undir skuldbindingum sínum eða þurfi að selja eignir á óviðunandi verði. Skipta má lausafjárahættu í seljanleikaáhættu og útstreymisáhættu.

Seljanleikaáhætta lýtur að áhættunni á því að ekki sé unnt að selja verðbréf eða innleysa fjármálagerninga á nógu skömmum tíma, nema undir matsvirði, til að mæta greiðslu á skuldbindingum. Útstreymisáhætta vísar hins vegar til hættunnar á að eignir renni hraðar úr sjóðnum en ráð var fyrir gert.

18. ÁHÆTTUÞÆTTIR Í STARFSEMI OG ÁHÆTTUSTÝRING, FRH.

Hlutfall innlána, skuldabréfa með ábyrgð ríkissjóðs og skráðra verðbréfa af eignum

	2021	2020
Innlán	2,5%	1,7%
Skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	15,7%	16,3%
Innlend skráð hlutabréf	14,2%	11,6%
Skráð skuldabréf sveitarfélaga, lánastofnana og fyrirtækja	4,6%	5,4%
Erlend skráð hlutabréf	4,7%	4,8%
Erlend skráð hlutdeildarskírteini í verðbréfasjóðum (lög nr. 30/2003)	25,3%	23,8%
	66,8%	63,6%

Til að lágmarka útstreymisáhættu er fylgst með útstreymi greidds lífeyris og innstreymi iðgjalda og afborgana/arðgreiðslna af verðbréfum. Ef hlutfallið er lægra en 100% þýðir það að meira innstreymi er af iðgjöldum til sjóðsins heldur en sjóðurinn greiðir út af lífeyri, þ.e. nettó innstreymi fjármagns til sjóðsins.

Hlutfall lífeyris af iðgjöldum

	2021	2020
Lífeyrir	14.196.549	12.814.835
Iðgjöld	18.615.120	17.374.795
Lífeyrisbyrði	76,26%	73,76%

18.5 Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er hættan á fjárhagslegu tapi vegna ófullnægjandi innri kerfa, stefnu eða verkferla, háttsemi starfsmanna eða ytri þátta. Skipta má rekstraráhættu í starfsmannaáhættu, svikemisáhættu, áhættu vegna upplýsingatækni, orðsporsáhættu, pólitíska áhættu, skjalaáhættu, úrskurðaráhættu lífeyris, áhættu vegna útivistunar, áhættu vegna stjórnarháttu, upplýsingaáhættu, UFS áhættu og líkanaáhættu.

Einn mikilvægasti þáttur í starfsemi Birtu er skipulag starfseminnar sem byggir á skilvirkum reglum, verklagsreglum og ferlum. Til að lágmarka rekstraráhættu þarf innra verklag að innifela eftirlitsaðgerðir sem eiga að vera óaðskiljanlegur hluti af daglegri starfsemi sjóðsins. Mikilvægt er að starfsmenn og stjórnendur séu vel upplýstir um tilvist reglna og ferla sjóðsins og að þeim sé markvisst fylgt eftir.

Undir rekstraráhættu flokkast jafnframt pólitísk áhætta, en hún er skilgreind sem áhættan af því að aðgerðir eða aðgerðarleysi stjórnvalda auki lífeyrisbyrði sjóðs, auk annarra neikvæðra áhrifa sem óvissa um mögulegar stjórnvaldsaðgerðir kann að skapa. Hér undir falla einnig breytingar á lögum eða reglum um starfsemina eða túlkun þeirra sem valda verulegum breytingum á starfseminni. Þetta kunna t.d. að vera breytingar á lögum um lífeyrissjóði, uppgjorsreglum, skattalögum, lögum um aðra aðila sem hafa áhrif á starfsemi sjóðsins, eftirliti og eftirlitsreglum, heimildum til fjárfestinga og fleiri þátta.

SKÝRINGAR

18. ÁHÆTTUÞÆTTIR Í STARFSEMI OG ÁHÆTTUSTÝRING, FRH.

18.6 Áhættuþættir séreignaleiða

a) Vaxta- og endurfjárfestingaáhætta

Hættan á að breytingar á vöxtum og lögun vaxtaferils leiði til lækkunar á virði skuldabréfa. Ef vextir hækka getur það leitt til lækkunar á markaðsvirði bréfa auk þess sem taka þarf tillit til þess að áhætta er meiri eftir því sem bréfin eru til lengri tíma. Lækki vaxtakjör leiðir það til þess að langtímaávöxtun skuldabréfa lækkar þar sem nýjar fjárfestingar í skuldabréfum eiga sér stað á lækkaðri kröfu.

Skuldabréf séreignaleiða eru færð á gangvirði. Bréf sem eru færð til bókar á gangvirði eru næm fyrir breytingum á ávöxtunarkröfu á markaði, hér að neðan má sjá hvaða áhrif breytingar á ávöxtunarkröfu hafa á gangvirði skuldabréfa. Annars vegar er gert ráð fyrir að ávöxtunarkrafa verðtryggðra og óverðtryggðra markaðsskuldabréfa lækki um 100 punkta og hins vegar að ávöxtunarkrafa hækki um 100 punkta. 100 punkta breyting samsvarar eins prósentustigs breytingu á ávöxtunarkröfu. Áhrifin eru metin fyrir Skuldabréfaleið og Blandaða leið séreignaleiða, en ekki fyrir Innlánsleið og Tilgreinda séreign.

	Skuldabréfaleið		Blönduð leið	
	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2021
Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris				
	100 punkta	100 punkta	100 punkta	100 punkta
	lækkun	hækkun	lækkun	hækkun
Breyting á ávöxtunarkröfu				
Skuldabréf færð á gangvirði	657.926	(382.640)	187.470	(155.581)
Samtals gangvirðisbreyting	657.926	(382.640)	187.470	(155.581)
Hrein eign til greiðslu lífeyris	8.522.374	8.522.374	6.929.716	6.929.716
Breyting á hreinni eign	657.926	(382.640)	187.470	(155.581)
Hrein eign til greiðslu lífeyris eftir breytt gangvirði	9.180.300	8.139.734	7.117.186	6.774.136

b) Markaðsáhætta

Hætta á lækkun á markaðsvirði verðbréfa, svo sem hlutabréfa og hlutdeildarskírteina verðbréfasjóða. Mælikvarði á markaðsáhættu slíkra verðbréfa er jafnan flökt ávöxtunar verðbréfa, reiknað sem frávik ávöxtunar. Fjárhæð í húfi (VaR, e. Value at Risk) er notuð til að meta líkur á hámarkstapi sem getur orðið vegna breytinga á markaðsvirði eigna m.v. 99,5% og 95% líkur, þ.e. 0,5% og 5% líkur á tapi vegna breytinga á markaðsvirði eigna og skuldbindinga byggt á sögulegum gögnum um flökt og vænta raunávöxtun. Staðalfrávik er notað til að meta flökt/sveiflur eignasafna.

Samdreifni (e. covariance) milli eignaflokka er metin sem hluti af markaðsáhættu sjóðsins. Samdreifni og samval eigna með mismunandi fylgni stuðlar að aukinni áhættudreifingu. Áhrifin eru metin fyrir Skuldabréfaleið og Blandaða leið séreignaleiða og Tilgreinda séreign, en ekki fyrir Innlánsleið.

SKÝRINGAR

18. ÁHÆTTUÞÆTTIR Í STARFSEMI OG ÁHÆTTUSTÝRING, FRH.

Innlend og erlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir séreignaleiða 31.12.2021	Fjárhæð Skuldabréfa- leið	Fjárhæð Blönduð leið	Hlutfall af eignum Skuldabréfa- leið	Hlutfall af eignum Blönduð leið
Innlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir á gangvirði	261	138	0,0%	0,0%
Erlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir á gangvirði	0	2.910.636	0,0%	42,0%
Samtals	261	2.910.775	0,0%	42,0%

Áhrif 5% og 10% lækkunar á gangvirði eignarhluta í félögum og sjóðum á eignir sjóðsins. Tekið skal fram að 5% og 10% hækkun á gangvirði hefur sömu áhrif en í gagnstæða átt.

Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris Breyting á gangvirði	Skuldabréfaleið		Blönduð leið	
	31.12.2021 (5%)	31.12.2021 (10%)	31.12.2021 (5%)	31.12.2021 (10%)
Áhrif á innlend hlutabréf og hlutabréf.sjóði	(0.13)	(0.26)	(0.7)	(0.14)
Áhrif á erlend hlutabréf og hlutabréf.sjóði	0	0	(145.532)	(291.064)
Samtals gangvirðisbreyting	(0.13)	(0.26)	(145.539)	(291.077)
Hrein eign til greiðslu lífeyris	8.522.374	8.522.374	6.929.716	6.929.716
Breyting á hreinni eign	(0.13)	(0.26)	(145.539)	(291.077)
Hrein eign til greiðslu lífeyris eftir breytt gangvirði	8.522.361	8.522.348	6.784.177	6.638.639

Innlend og erlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir séreignaleiða 31.12.2021	Fjárhæð Tilgreind séreign	Hlutfall af eignum Tilgreind séreign
Innlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir á gangvirði	373.361	16,7%
Erlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir á gangvirði	631.749	28,3%
Samtals	1.005.110	45,0%

Áhrif 5% og 10% lækkunar á gangvirði eignarhluta í félögum og sjóðum á eignir sjóðsins. Tekið skal fram að 5% og 10% hækkun á gangvirði hefur sömu áhrif en í gagnstæða átt.

SKÝRINGAR

18. ÁHÆTTUÞÆTTIR Í STARFSEMI OG ÁHÆTTUSTÝRING, FRH.

	Tilgreind séreign	
	31.12.2021	31.12.2021
Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris		
Breyting á gangvirði	(5%)	(10%)
Áhrif á innlend hlutabréf og hlutabr.sjóði	(18.668)	(37.336)
Áhrif á erlend hlutabréf og hlutabr.sjóði	(31.587)	(63.175)
Samtals gangvirðisbreyting	(50.256)	(100.511)
Hrein eign til greiðslu lífeyris	2.234.420	2.234.420
Breyting á hreinni eign	(50.256)	(100.511)
Hrein eign til greiðslu lífeyris eftir breytt gangvirði	2.184.165	2.133.909

c) Verðbólguáhætta

Verðbólguáhætta er sú hætta að verðbólga valdi hækkun á lífeyrisskuldbindingum umfram raunávöxtun eigna. Verðbólguáhætta er viðvarandi í rekstri sjóðsins.

Verðtryggðar eignir séreignaleiða 31.12.2021

	Fjárhæð Innlánsleið	Fjárhæð Skuldabréfa- leið	Fjárhæð Blönduð leið	Fjárhæð Tilgreind séreign
Skuldabréf með ábyrgð ríkisins	0	4.116.651	1.459.219	224.886
Önnur veðlán	0	1.027.151	45.602	0
Önnur skuldabréf	0	2.659.481	939.097	168.688
Verðtryggð innlán	4.045.503	0	0	0
Samtals	4.045.503	7.803.282	2.443.918	393.574

	Hlutfall af eignum Innlánsleið	Hlutfall af eignum Skuldabréfa- leið	Hlutfall af eignum Blönduð leið	Hlutfall af eignum Tilgreind séreign
Skuldabréf með ábyrgð ríkisins	0,0%	48,3%	21,1%	10,1%
Önnur veðlán	0,0%	12,1%	0,7%	0,0%
Önnur skuldabréf	0,0%	31,2%	13,6%	7,5%
Verðtryggð innlán	98,5%	0,0%	0,0%	0,0%
Samtals	98,5%	91,6%	35,3%	17,6%

19. ÓFJÁRHAGSLEG UPPLÝSINGAGJÖF - ÓENDURSKOÐAÐ

19.1 STJÓRNARHÆTTIR

Stjórn Birtu lífeyrissjóðs hefur með stjórnháttaryfirlýsingu einsett sér að starfsemi sjóðsins verði í samræmi við leiðbeiningar um góða stjórnarhætti á hverjum tíma. Neðangreindum þáttum er ætlað að gera sjóðnum mögulegt að mæla árangur af framfylgni með stjórnarháttum og eru þeir tilgreindir í samræmi við mat stjórnar og stjórnenda á helstu áhættuþáttum sem tengjast stjórnarháttum í starfseminni.

a) Fjárfestingar í innviðum og þjónustu samfélagsins

Birta lífeyrissjóður kemur að margvíslegum samfélagsverkefnum með ýmsum hætti. Sjóðurinn er aðili að Landssamtökum lífeyrissjóða sem gæta hagsmuna sjóðfélaga og lífeyrissjóða ásamt því að vera málsvari gagnvart stjórnvöldum og öðrum varðandi lífeyrismál og hagsmunum tengda þeim.

Á árinu 2017 voru samtök um ábyrgar fjárfestingar á Íslandi (IcelandSIF) stofnað og var Birta lífeyrissjóður meðal 23 stofnfélaga samtakanna. Tilgangur samtakanna er að stuðla að aukinni þekkingu og umræðu um aðferðarfræði sjálfbærra og ábyrgra fjárfestinga.

Einnig er Birta lífeyrissjóður aðili að reglum Sameinuðu þjóðanna um ábyrgar fjárfestingar (UN-PRI) og alþjóðasamningi Sameinuðu þjóðanna (UN Global Compact). Sjóðurinn gefur út ársskýrslu sína í samræmi við Global Reporting Initiative (GRI) og hefur sett sér markmið tengd stefnumótun sjóðsins við Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun.

Birta lífeyrissjóður samdi við Skógræktina um gróðursetningu og skógrækt á alls þremur hekturum lands í Haukadal sem hluta af Grænum sporum Birtu, sjá skýringu 19.2 a). Markmiðið er að kolefnisjafna starfsemi lífeyrissjóðsins sjálfs, stjórnarmanna og starfsfólks. Þannig tekur Birta ábyrgð á afleiðingum eigin reksturs fyrir náttúruna, stuðlar að því að draga úr koldíoxíði í andrúmslofti og binda jarðveg á gróðursnauðu svæði. Kolefnisbinding og kolefnisforði í trjám, botngróðri og jarðvegi í Haukadal verður eign Birtu til ársins 2068.

b) Óbein efnahagsleg áhrif og umfang þeirra

Stjórn og starfsmenn telja að Birta lífeyrissjóður hafi jákvæð áhrif á sitt nánast umhverfi og að viðskipti sjóðsins stuðli að skilvirkari fjármálamarkaði. Að fjárfestingar sjóðsins í atvinnulífinu stuðli að skilvirkari samfélagi og uppbyggingu og nýsköpun í atvinnulífi landsins með arðbærum hætti. Að kaup sjóðsins á skuldabréfum, bæði af fyrirtækjum og sjóðfélögum leiði til skilvirkari og samkeppnishæfari fjármálastarfsemi á Íslandi. Að uppbygging sparnaðar til að mæta framtíðar lífeyrisskuldbindingum sé til hagsbóta fyrir samfélagið og stuðli að jákvæðum efnahagslegum áhrifum.

c) Greining á spillingaráhættu

Til að sjóðurinn sinni hlutverki sínu sem best hefur stjórn Birtu sett samskipta- og siðareglur til að stuðla að góðum starfsháttum og samskiptum. Einnig eru til staðar reglur um aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka samþykktar af stjórn.

Hjá sjóðnum er starfandi regluvörður ásamt áhættustjóra sem sinna eftirliti með spillingaráhættu og fylgni við framangreindar reglur.

Samskipta- og siðareglur sjóðsins eru kynntar starfsmönnum við ráðningu en þær taka meðal annars á því hvað teljist góðir starfshættir, hagsmunaárekstrum, meðferð trúnaðarupplýsinga, samfélagslegri ábyrgð, starfstengdum ferðum og boðsferðum, gjöfum, öðrum störfum og tilkynningu brota á samskipta- og siðareglum. Reglurnar má finna á heimasíðu sjóðsins, birta.is.

d) Upplýsingamiðlun og þjálfun í ferlum og stefnum sem varða spillingu

Starfsmenn sjóðsins fá reglulega fræðslu tengda aðgerðum gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka.

Ríkar kröfur eru gerðar til stjórnar og framkvæmdastjóra sjóðsins og er kveðið á um hæfisskilyrði þeirra í lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Stjórnarmenn sjóðsins sem og framkvæmdastjóri hafa verið metnir hæfir af Fjármálaeftirlitinu.

SKÝRINGAR

19. ÓFJÁRHAGSLEG UPPLÝSINGAGJÖF - ÓENDURSKOÐAÐ, FRH.

e) Kjarasamningar

Kjarasamningur VR og SA gildir frá 1. apríl 2019 til 1. nóvember 2022. Samið var um krónutöluhækkunar eins og lagt var upp með í upphafi samningaviðræðna en auk þess eru launahækkunar að hluta tengdar þróun hagvaxtar og er gert ráð fyrir árlegri endurskoðun taxtalauna í ljósi launaþróunar á almennum vinnumarkaði.

Einnig var samið um styttingu vinnuvikunnar og innleiddi Birta lífeyrissjóður þá breytingu í júní 2019. Skrifstofu sjóðsins er lokað klukkustund fyrir á föstudögum.

f) Launahlutfall framkvæmdastjóra	2021	2020
Launahlutfall framkvæmdastjóra	2,9:1	2,8:1

Launahlutfall framkvæmdastjóra er reiknað sem hlutfall af miðgildi launa allra starfsmanna.

19.2 UMHVERFISÞÆTTIR

Birta lífeyrissjóður hefur sett sér umhverfisstefnu sem er aðgengileg á vef sjóðsins og gerð er grein fyrir henni í ársskýrslu. Neðangreindum umhverfisþáttum er ætlað að gera sjóðnum mögulegt að mæla árangur af aðgerðum í umhverfismálum og eru þeir tilgreindir í samræmi við mat stjórnar og stjórnenda á helstu áhættuþáttum sem tengjast umhverfisþáttum í starfseminni.

a) Umhverfisstefna og Græn spor Birtu

Birta lífeyrissjóður lætur sig umhverfismál miklu skipta og hefur einsett sér að taka græn skref í starfsemi sinni. Hjá sjóðnum er til staðar umhverfisstefna og er tilgangur hennar að efla þekkingu á umhverfisáhrifum starfseminnar og leitast við að draga úr þeim. Umhverfisvitund endurspeglast í rekstri sjóðsins, stjórnun, ákvarðanatöku og daglegum störfum ásamt því að draga úr kostnaði. Unnið er að grænu bókhaldi og starfsemi sjóðsins rýnd með hliðsjón af ISO 14001 staðlinum.

Markmið umhverfisstefnunnar eru eftirfarandi:

- Auka vægi stafrænnar þjónustu án þess að dregið verði úr þjónustustigi.
- Fara sparlega með orku, notast við vistvænar lausnir og lágmarka óþarfa orkunotkun.
- Minnka sóun, flokka úrgang, endurvinna og draga úr notkun aðfanga eins og kostur er.
- Reka kolefnishlutlausu starfsemi með því að minnka kolefnisfótspor og kolefnisbinda í gróðri.
- Vistvæn innkaup á vörum og þjónustu og draga úr notkun einnota aðfanga.
- Grænt bókhald þar sem hægt er að draga fram upplýsingar um umhverfisáhrif af starfsemi sjóðsins.

b) Bein orkunotkun eftir orkutegund

Sjóðurinn hefur ekki tök á því að fá nákvæmar upplýsingar um rafmagns- og heitavatnsnotkun þar sem orkukostnaður er hluti af leiguverði sjóðsins og er reiknaður sem hlutfall af leigðum fermetrafjölda. Miðað við fermetrafjölda hefur notkun rafmagns aukist um 12% mælt í KWS. Notkun á heitu vatni jókst um 19% og notkun á köldu vatni dróst saman um 60% í rúmmetrum talið.

c) Óbein orkunotkun eftir tegund

Óbein orkunotkun er orkunotkun sem er hægt að rekja beint til starfsemi sjóðsins en á sér stað hjá öðrum aðilum, til dæmis flug og aðrar samgöngur.

Á árinu 2021 voru farnir 10 (2020: 8) vinnutengdir flugleggir sem losuðu um 2,5 (2020: 1,7) tonn af gróðurhúsalofttegundum sem er hækkun frá fyrra ári. Til að kolefnisjafna flugferðirnar þarf að gróðursetja 22 tré (2020: 16). Birta hefur komið upp Birtuskógi í Haukadal þar sem starfsemi sjóðsins er kolefnisjöfnuð og voru gróðursett 7.500 tré þar á árunum 2018 til 2020.

19. ÓFJÁRHAGSLEG UPPLÝSINGAGJÖF - ÓENDURSKOÐAÐ, FRH.

d) Aðgerðir til að draga úr orkunotkun

Í starfsemi sjóðsins er lögð áhersla á orkusparnað og að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda. Markvisst er unnið að því að gera starfsemi sjóðsins umhverfisvænni. Hægt er að sækja flesta þjónustu sjóðsins rafrænt til að draga úr pappírs- og prentaranotkun. Einnig er búið að rafvæða lánaferli sjóðsins, bæði greiðslumat og undirritun gagna er rafræn. Pappírs- og prentkostnaður sjóðsins hækkaði um 2% (2020: lækkun um 16%) milli ára og gætt er að því að pappír sem notaður er komi úr nytjaskógum.

Settar eru upp spærperur þegar perur eru endurnýjaðar en spærperur krefjast minni orku en glóperur. Sjóðurinn flokkar sorp og er endurnýtanlegum úrgangi komið til endurvinnslu og spilliefnum fargað á viðeigandi hátt.

19.3 FÉLAGSLEGIR ÞÆTTIR

Birta lífeyrissjóður hefur sett sér mannauðsstefnu, sérstakar reglur gegn einelti á vinnustað, samskipta- og siðareglur og reglur um hæfi lykilstarfsmanna. Neðangreindum þáttum er ætlað að gera sjóðnum mögulegt að mæla árangur tengdan félagslegum þáttum og eru þeir tilgreindir í samræmi við mat stjórnar og stjórnenda á helstu áhættuþáttum sem tengjast félagslegum þáttum í starfsemi.

a) Starfsmannavelta

Heildarstarfsmannavelta (e. total turnover) var 7,1% á árinu 2021. Tveir starfsmenn létu af störfum á árinu og nýráðning var ein.

b) Fæðingarorlof

Birta er fjölskylduvænn vinnustaður og leitast er eftir því að starfsmenn upplifi jafnvægi og geti samræmt starfskyldur og fjölskylduábyrgð. Hugað er að jafnrétti kynjanna innan sjóðsins og eru feður hvattir til að taka fæðingarorlof ekki síður en mæður. Engir starfsmenn sjóðsins hófu fæðingarorlof á árinu 2021.

c) Fyrirlestrar og fræðsla

Fyrirlestrar og fræðsluerindi af ýmsum toga eru haldin mjög reglulega fyrir starfsfólk sjóðsins. Annars vegar er um að ræða innanhússfræðslu þar sem starfsfólk upplýsir hvert annað og hins vegar eru það utanaðkomandi aðilar sem halda fyrirlestra hjá sjóðnum. Fræðslustundir námu 1261 klukkustund árið 2021 og jafngildir það því að allir starfsmenn sjóðsins hafi að meðaltali hlotið 45 klukkustundir í þjálfun á árinu. Um 52% af fræðslustundum ársins eru vegna endurmenntunar, starfs- og síþjálfunar sem starfsmenn þurfa á að halda til að viðhalda réttindum og hæfni til að sinna störfum sínum.

d) Verkefni er lúta að þekkingarþróun og símenntun

Sjóðurinn styður stöðugt við þekkingarþróun í lífeyrismálum. Nauðsynlegt er að uppfæra þekkingu starfsfólks samhliða breytingum og innleiðingu nýjunga. Starfsfólk sjóðsins býr yfir mikilli sérþekkingu og færni og stöðugt er leitað leiða til hagræðingar og framþróunar sem kallar á símenntun starfsfólks, ekki síst með tilkomu rafvæðingar sem snertir flest starfssvið sjóðsins.

e) Hlutfall starfsmanna sem undirgangast reglulegt frammistöðumat og eiga starfsþróunarsamtal

Allir starfsmenn sjóðsins eru boðaðir í starfsmannasamtal a.m.k. árlega. Þar er m.a. rætt um líðan í starfi, frammistöðu og starfsþróun almennt ásamt því að lagðar eru línur hvað varðar endurmenntun og þá fræðslu sem starfsmaðurinn þarf á að halda og hefur áhuga á að sækja á komandi ári.

f) Samsetning stjórnenda og starfsmanna eftir kyni og aldri

Hjá Birtu lífeyrissjóði starfar fjölbreyttur hópur starfsmanna. Í lok árs 2021 voru 28 starfsmenn í starfi hjá sjóðnum, þar af voru karlmenn um fjórðungur starfsmanna. Meðalaldur starfsmanna er 48 ár og meðalstarfsaldur starfsmanna er 10,3 ár.

g) Jafnlaunavottun

Á árinu 2019 fékk Birta lífeyrissjóður jafnlaunavottun, fyrst lífeyrissjóða. Vísað er til ársskýrslu sjóðsins fyrir frekari upplýsingar um jafnlaunavottun.

19. ÓFJÁRHAGSLEG UPPLÝSINGAGJÖF - ÓENDURSKOÐAÐ, FRH.

i) Heildarfjöldi mikilsháttar kvartana vegna brota á reglum/lögum um persónuvernd og þjófnaður á upplýsingum um viðskiptavini

Hjá sjóðnum er til staðar persónuverndarfulltrúi. Staðfest er að engar kvartanir vegna brota á reglum eða lögum um persónuvernd bárust á árinu 2021 og engir öryggisbrestir eða leki á persónuupplýsingum átti sér stað á árinu.

j) Mannauðsstefna

Mannauðsstefna Birtu lífeyrissjóðs endurspeglar umhverfi sem styður við að starfsmenn nái markmiðum sínum og sjóðsins. Starfsfólki er búið gott starfsumhverfi sem styður við framþróun, árangur og ánægju og laðar að öflugra einstaklinga sem sjóðurinn vill hafa í sínum röðum. Mannauðsstefna sjóðsins fjallar um jafnvægi og vellíðan, starfsanda og liðsheild, framsækni og starfsþróun, hvatningu og endurgjöf, jafnrétti, starfskjör og starfsmannaval. Í stefnunni eru áréttuð markmið sjóðsins varðandi framangreinda þætti og leiðir að þeim. Mannauðsstefnan er endurskoðuð á ári hverju.

k) Mannréttindamál

Birta lífeyrissjóður er aðili að reglum Sameinuðu þjóðanna um ábyrgar fjárfestingar (UN-PRI). Reglurnar voru samdar af leiðandi lífeyrissjóðum og eignavörslufyrirtækjum víða um heim í samstarfi við Sameinuðu þjóðirnar og hafa margir af stærstu lífeyrissjóðum Vesturlanda undirgengist reglurnar.

Reglurnar eru leiðbeinandi fyrir stofnanafjórfaða um allan heim og fela í sér að þátttakendur skuldbinda sig til að taka tillit til umhverfislegra og félagslegra þátta við fjárfestingar sínar, auk þess sem lögð er áhersla á góða stjórnarhætti fyrirtækja sem fjárfest er í. Þar með falla reglurnar almennt vel að hlutverki og eðli lífeyrissjóða enda hafa þeir þýðingarmiklu samfélagslegu hlutverki að gegna og almenningur gerir kröfu um að þeir axli samfélagslega ábyrgð. Sérstök vefsíða, unpri.org, heldur utan um reglur Sameinuðu þjóðanna um ábyrgar fjárfestingar, en þar má m.a. sjá lista yfir þau fyrirtæki og sjóði sem eru aðilar að þeim, reglurnar og annað tengt efni.

Birta tekur jafnframt virkan þátt í starfsemi IcelandSIF, samtaka stofnanafjórfaða um ábyrgar fjárfestingar, og á m.a. fulltrúa í stjórn samtakanna. Samtökin halda úti vefsíðu: icelandsif.is.

19.4 STJÓRNARHÁTTAYFIRLÝSING

Stjórnháttayfirlýsing Birtu lífeyrissjóðs byggist á lögum og reglum sem um sjóðinn gilda og á 6. útgáfu leiðbeininga Viðskiptaráðs Íslands, Nasdaq OMX Iceland og Samtaka atvinnulífsins um stjórnarhætti fyrirtækja.

Stjórnháttayfirlýsing Birtu lífeyrissjóðs vegna ársins 2021

Birta lífeyrissjóður starfar samkvæmt samþykktum sem samþykktar eru á ársfundi og staðfestar af fjármálaráðuneytinu í samræmi við lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða.

Sjóðurinn lýtur eftirliti Seðlabanka Íslands (SÍ) og starfsemi hans er starfsleyfis skyld. Sjóðurinn varð til við samruna Sameinaða lífeyrisjóðsins og Stafa lífeyrissjóðs og tók til starfa 1. desember 2016. Lífeyrissjóðir með fullgilt starfsleyfi eru skilgreindir sem eining tengd almannahagsmunum, sbr. staflíð b í 3. tl. 1. mgr. 2. gr. laga um endurskoðendur og endurskoðun nr. 94/2019, sbr. staflíð b í 9. tl. 1. mgr. 2. gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga.

Stjórnháttayfirlýsing Birtu lífeyrissjóðs byggist á lögum og reglum sem um sjóðinn gilda og á 6. útgáfu leiðbeininga Viðskiptaráðs Íslands, Nasdaq OMX Iceland og Samtaka atvinnulífsins um stjórnarhætti fyrirtækja.

Sjóðurinn fylgir reglunum að svo miklu leyti sem þær eiga við um starfsemi lífeyrissjóða. Sjóðurinn leitast við að birta á heimasíðu sinni helstu reglur sem sjóðurinn fylgir en annars er vísað til heimasíðu Seðlabanka Íslands.

Lög, reglur og leiðbeinandi viðmið

Lög, reglugerðir, leiðbeinandi tilmæli og reglur SÍ sem gilda um starfsemi lífeyrissjóða má finna á heimasíðu fjármálaeftirlits Seðlabankans, www.fme.is, undir flípanum Réttarheimildir.

Samþykktir Birtu og leiðbeinandi viðmiðunarreglur sem sjóðurinn fylgir má finna á vefnum birta.is. Þar má m.a. finna eigendastefnu, reglur Sameinuðu þjóðanna um ábyrgar fjárfestingar, fjárfestingarstefnu og áhættustefnu.

19. ÓFJÁRHAGSLEG UPPLÝSINGAGJÖF - ÓENDURSKOÐAÐ, FRH.

Stjórn sjóðsins hefur meðal annars sett sér starfsreglur, verklagsreglur um verðbréfavíðskipti stjórnar og starfsmanna, reglur um fjárfestingar og reglur um upplýsingagjöf framkvæmdastjóra til stjórnar og eru þær hluti af innri reglum sjóðsins.

Helstu þættir innra eftirlits og áhættustýringarkerfa

Samkvæmt 8. tl. 3. mgr. 29. gr. laga nr. 129/1997 ber stjórn lífeyrissjóðs m.a. að móta innra eftirlit lífeyrissjóðsins og skjalfesta eftirlitsferla.

Skv. reglum Sí nr. 577/2012 um endurskoðunardeildir og sjálfstætt starfandi eftirlitsaðila lífeyrissjóða er innra eftirlit skilgreint sem:

„... sérhver aðgerð af hálfu stjórnenda, stjórnar og starfsmanna til að stýra áhættu og auka líkur á að settum markmiðum verði náð við rekstur fyrirtækis eða stofnunar. Stjórnendur undirbúa, skipuleggja og stjórna þeim aðgerðum sem þörf er á innan fyrirtækis eða stofnunar til að veita hæfilega vissu fyrir að settum markmiðum verði náð.“

Innra eftirlit sjóðsins birtist m.a. í verklagsreglum sjóðsins og innri ferlum sem gilda um alla þætti í starfsemi hans, þ.m.t. bókhald, iðgjöld, lífeyri, veðskuldabréf, eignastýringu, rekstur og skjalastjórnun.

Regluvörður sjóðsins hefur eftirlit með viðskiptum stjórnarmanna og stjórnenda Birtu með fjármálagerninga. Auk þess heldur hann utan um upplýsingar um eignarhald þeirra í félögum og trúnaðarstörf þeirra fyrir félög. Þrátt fyrir að húsnæðislán teljist ekki til hagsmunatengsla er stjórn sjóðsins upplýst um það ef slík lán eru í vanskilum.

Samkvæmt lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða ber sjóðnum að starfrækja innri endurskoðunardeild eða semja við sjálfstætt starfandi eftirlitsaðila til að annast innra eftirlit. Sjóðurinn hefur samið við Helgu Harðardóttur hjá KPMG um að annast innri endurskoðun sjóðsins. Innri endurskoðandi vinnur í samræmi við samning um innri endurskoðun sem endurnýjaður var í ágúst 2020 og leggur fram innri endurskoðunaráætlun fyrir endurskoðunarnefnd sjóðsins, sem hefur eftirlit með störfum innri endurskoðanda. Niðurstöður innri endurskoðunar eru kynntar fyrir endurskoðunarnefnd, stjórn og stjórnendum sjóðsins. Nánar er kveðið á um hlutverk og eftirlitsskyldur innri endurskoðanda í reglum Sí nr. 577 /2012.

Samkvæmt samþykktum sjóðsins skal ársreikningur sjóðsins vera endurskoðaður af löggiltum endurskoðanda. Endurskoðandi sjóðsins er kjörinn á ársfundi eftir umsögn endurskoðunarnefndar. Á ársfundi 2021 var Kristinn F. Kristinsson hjá PwC endurkjörinn sem endurskoðandi sjóðsins. Ársreikningur sjóðsins er endurskoðaður í samræmi við lög um endurskoðendur og endurskoðun nr. 94/2019 og alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Til staðar er ráðningaráætlun undirritað í september 2020 þar sem ábyrgð og skyldur endurskoðanda og stjórnenda eru skilgreind. Samskiptaáætlun endurskoðanda er lögð fyrir endurskoðunarnefnd til umfjöllunar.

Skv. 9. tl. 3. mgr. 29. gr. laga nr. 129/1997 ber stjórn lífeyrissjóðs að setja áhættustefnu og móta eftirlitskerfi með áhættu sjóðsins.

Um áhættustýringu lífeyrissjóða gilda ákvæði laga og reglugerða, þ.m.t. reglugerð nr. 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða. Á grundvelli þessa hefur Birta sett sér áhættustefnu þar sem skilgreind er áhætta sem fylgir starfseminni og viðunandi mörk sett eftir því sem við á.

Nánar er fjallað um áhættustýringu sjóðsins í kaflanum 2.10 Áhættustýring í ársskýrslu sjóðsins og í skýringu 18 í ársreikningi.

Samsetning og starfsemi stjórnar, endurskoðunarnefndar og fjárfestingaráðs

Í kaflanum 1.5 stjórnarhættir í ársskýrslu sjóðsins má finna upplýsingar um stjórn sjóðsins. Um starfsemi stjórnar vísast einkum til laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða.

Stjórn fundaði alls 17 sinnum á árinu 2021. Varamaður var boðaður tvisvar sinnum á fund í forföllum aðalmanns. Varamenn voru auk þess boðaðir á tvo reglulega fundi stjórnar skv. starfsáætlun.

19. ÓFJÁRHAGSLEG UPPLÝSINGAGJÖF - ÓENDURSKOÐAÐ, FRH.

Stjórn sjóðsins sem kosin var á ársfundi 2021:

- Pálmar Óli Magnússon, formaður stjórnar. Valinn af fulltrúum Samtaka atvinnulífsins.
- Guðrún Elfa Hjörleifsdóttir, varaformaður stjórnar. Valin af fulltrúum launafólks.
- Álfheiður Ágústsdóttir. Valin af fulltrúum Samtaka atvinnulífsins.
- Hilmar Harðarson. Valinn af fulltrúum launafólks.
- Hrönn Jónsdóttir. Valin af fulltrúum launafólks.
- Sigurður R. Ragnarsson. Valinn af fulltrúum Samtaka atvinnulífsins.
- Þóra Eggertsdóttir. Valin af fulltrúum Samtaka atvinnulífsins.
- Örvar Þór Kristjánsson. Valinn af fulltrúum launafólks.

Nánari upplýsingar um einstaka stjórnarmenn má finna á heimasíðu sjóðsins, birta.is.

Lögð var könnun fyrir stjórn í mars 2022 þar sem spurt var út í stjórnarhætti. Helstu þættir í árangursmati voru eftirfarandi:

- Hlutverk og ábyrgð stjórnar
- Stjórnarfundir
- Frammistaða framkvæmdastjóra
- Undirnefndir stjórnar
- Skilvirkni áhættustýringar
- Virkni stjórnar í stefnumótun
- Inntak siðareglna

Fjárfestingaráð Birtu lífeyrissjóðs

Soffía Gunnarsdóttir forstöðumaður eignastýringarsviðs.

Loftur Ólafsson sjóðstjóri.

Stefán Birgisson sjóðstjóri.

Tryggvi Guðbrandsson sjóðstjóri.

Áheyrnarfulltrúi: Eyrún Einarsdóttir áhættustjóri.

Meginhlutverk fjárfestingaráðs er að fjalla um þá þætti í starfsemi sjóðsins sem lúta að fjárfestingum. Fjárfestingaráð er skipað starfsfólki eignastýringar sjóðsins og áhættustjóri hefur þar seturétt. Ef áhættustjóri er mótfallinn tillögu um fjárfestingu er hún send stjórn til ákvörðunar. Fjölgað var í fjárfestingaráði um einn í byrjun janúar 2021 þegar Tryggvi Guðbrandsson var ráðinn til sjóðsins. Fjárfestingaráð fundaði alls 27 sinnum á árinu 2021.

Endurskoðunarnefnd

Um starfsemi endurskoðunarnefndar vísast til IX. kafla A laga nr. 3/2006 um ársreikninga. Upplýsingar um endurskoðunarnefnd má finna á síðunni um Birtu á vefnum.

Samkvæmt starfsreglum nefndarinnar skal hún skipuð þremur mönnum og skal að minnsta kosti einn þeirra vera stjórnarmaður í sjóðnum. Stjórn sjóðsins skipar formann nefndarinnar og tvo aðra í kjölfar ársfundar og eigi síðar en mánuði eftir ársfund. Nefndarmenn skulu hafa þekkingu og reynslu í samræmi við störf nefndarinnar og a.m.k. einn nefndarmanna skal hafa staðgóða þekkingu á sviði reikningsskila og endurskoðunar. Meirihluti nefndarmanna skal vera óháður sjóðnum í skilningi laga um ársreikninga.

Nefndin fundaði alls 9 sinnum á árinu 2021.

19. ÓFJÁRHAGSLEG UPPLÝSINGAGJÖF - ÓENDURSKOÐAÐ, FRH.

Nefndir á grundvelli kjarasamnings ASÍ og SA, dags. 24. apríl 2018.

Á grundvelli kjarasamnings ASÍ og SA frá 24. apríl 2018 eru starfandi valnefndir launamanna og atvinnurekenda og nefnd um laun stjórnarmanna. Þá hefur fulltrúaráð launamanna á að skipa sérstakri kjörnefnd auk stjórnar fulltrúaráðs. Þessar nefndir eru hluti af stjórnskipan sjóðsins, á forræði aðila vinnumarkaðarins. Sjá nánar kaflann um stjórnskipan í kafla 1.5 Stjórnarhættir í ársskýrslu sjóðsins.

Starfsreglur valnefndar launamanna og kjörnefndar má finna á heimasíðu sjóðsins.

Upplýsingar um framkvæmdastjóra sjóðsins og lýsing á helstu skyldum hans

Framkvæmdastjóri Birtu lífeyrissjóðs er Ólafur Sigurðsson. Framkvæmdastjóri stjórnar daglegum rekstri sjóðsins í samræmi við lög og reglur sem um starfsemina gilda. Nánari upplýsingar um framkvæmdastjóra má finna í kaflanum 1.5 Stjórnarhættir í ársskýrslu sjóðsins.

Annað

Þann 27. september 2021 birti Neytendastofa ákvörðun í máli 33/2021, vegna þeirrar ákvörðunar sjóðsins að hækka vaxtaálag á óverðtryggðum sjóðfélagalánum. Niðurstaðan varð sú að sjóðnum væri það heimilt enda byggði það á skýrri heimild í skuldabréfum sjóðsins. Hinsvegar voru upplýsingar í tilkynningu um hækkun vaxtaálagsins villandi að mati sjóðsins og ekki í samræmi við 1. mgr. 13. gr., sbr. 5. gr. laga nr. 57/2005 um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu. Sjóðurinn leiðrétti tilkynningu á vefsíðu sinni í samræmi við framangreint. Sjóðurinn hefur að öðru leyti ekki gerst brotlegur við lög eða reglur á árinu 2021 skv. ákvörðun eða úrskurði eftirlitsaðila með starfsemi sjóðsins.

Samskipti sjóðsins við sjóðfélaga, sem varða ábendingar eða frávik, eru skráð og eftir atvikum vísað til stjórnar ef sérstaklega er óskað þess. Í samskipta- og siðareglum sjóðsins er jafnframt að finna leiðbeiningar um hvernig farið skuli með tilkynningar vegna brota á reglunum. Skal þeim beint til framkvæmdastjóra, regluvarðar og eftir atvikum formanns endurskoðunarnefndar.

Einnig eru til staðar reglur um meðferð kvartana.

Samskipta- og siðareglur sjóðsins sem og reglur um meðferð kvartana eru aðgengilegar á vefnum birta.is.

KENNITÖLUR

20. FIMM ÁRA YFIRLIT SAMTRYGGINGARDEILDAR

	2021	2020	2019	2018	2017
Ávöxtun					
Hrein raunávöxtun*	10,11%	8,89%	11,21%	1,74%	5,23%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ár*	7,38%	5,01%	4,93%	4,09%	4,86%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 10 ár*	6,33%	5,53%	4,74%	3,30%	0,48%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	45,47%	41,09%	37,79%	33,28%	34,96%
Skráð skuldabréf	25,98%	27,40%	32,20%	38,00%	39,13%
Veðlán	17,51%	22,02%	20,19%	19,10%	16,71%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	10,26%	6,38%	8,19%	7,47%	6,74%
Óskráð skuldabréf	0,77%	3,10%	1,46%	1,97%	2,21%
Bundnar bankainnstæður	0,00%	0,00%	0,17%	0,18%	0,19%
Aðrar fjárfestingar	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,05%
	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum	63,18%	65,63%	68,06%	71,70%	72,31%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	36,82%	34,37%	31,94%	28,30%	27,69%
	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Fjöldi					
Fjöldi virkra sjóðfélaga	16.192	16.014	15.805	16.284	15.882
Heildarfjöldi greiðandi sjóðfélaga	18.192	18.205	18.284	18.806	18.789
Fjöldi lífeyrisþega	15.885	15.300	14.568	13.789	12.944
Fjöldi sjóðfélaga	99.730	98.745	97.630	96.412	94.866
Stöðugildi	28,6	27,8	27,0	28,4	30,1
Fjárhæðir á föstu verðlagi (í milljónum)					
Iðgjöld	18.615	18.216	19.542	18.388	16.991
Lífeyrir	14.197	13.436	12.751	11.816	11.130
Hreinar fjárfestingartekjur	74.023	56.238	56.190	19.697	26.145
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	776	751	725	750	817
Hækkun á hreinni eign	77.666	60.267	62.256	25.519	31.169
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	81,11%	80,63%	79,84%	78,73%	77,46%
Örorkulífeyrir	12,06%	12,17%	12,35%	12,88%	13,49%
Makalífeyrir	6,12%	6,36%	6,88%	7,55%	8,16%
Barnalífeyrir	0,49%	0,51%	0,57%	0,64%	0,74%
Fjölskyldubætur	0,21%	0,32%	0,37%	0,20%	0,15%
	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

KENNITÖLUR

20. FIMM ÁRA YFIRLIT SAMTRYGGINGARDEILDAR, FRH.

	2021	2020	2019	2018	2017
Aðrar kennitölur					
Lífeyrisbyrði	76,26%	73,76%	65,25%	64,26%	65,50%
Skrifst. og stjórnunarkostn. (alls) sem % af iðgjöldum	4,17%	4,12%	3,71%	4,08%	4,81%
Hreinar fjárfestingartekjur sem % af meðalstöðu eigna	14,49%	12,10%	13,42%	5,11%	14,07%
Skrifst. og stjórnunarkostn. sem % af meðalstöðu eigna	0,15%	0,16%	0,17%	0,19%	0,22%
Fjárfestingargjöld sem % af meðalstöðu eigna	0,38%	0,33%	0,33%	0,32%	0,37%
Fjárhagsstaða skv. tryggingafræðilegri úttekt					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	(2,50%)	(0,41%)	(1,81%)	(3,86%)	(3,44%)
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	0,81%	(0,98%)	(3,25%)	(7,07%)	(5,95%)

* Söguleg ávöxtun samtryggingardeildar er vegið meðaltal ávöxtunar Stafa og Sameinaða lífeyrissjóðsins

21. FIMM ÁRA YFIRLIT SÉREIGNARDEILDAR

INNLÁNSLEIÐ

Ávöxtun

Nafnávöxtun	4,78%	4,02%	4,29%	5,33%	3,70%
Hrein raunávöxtun	(0,06%)	0,51%	1,57%	2,02%	1,93%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ár	1,21%	1,57%	1,84%	1,87%	1,82%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 10 ár	1,51%	1,78%	2,01%	2,15%	2,75%

Hlutfallsleg skipting fjárfestinga

Bundnar bankainnstæður	100%	100%	100%	100%	100%
Eignir í íslenskum krónum	100%	100%	100%	100%	100%

Fjöldi

Fjöldi virkra sjóðfélaga	671	686	655	660	634
Fjöldi sjóðfélaga með inneign	4.431	4.231	4.026	4.639	3.235
Fjöldi lífeyrisþega	212	230	181	187	145

SKULDABRÉFALEIÐ

Ávöxtun

Nafnávöxtun	5,43%	7,01%	8,89%	6,92%	7,36%
Hrein raunávöxtun	0,56%	3,40%	6,06%	3,55%	5,53%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ár	3,82%	4,88%	4,98%	4,51%	4,44%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 10 ár	3,91%	3,85%	3,54%	2,75%	1,19%

KENNITÖLUR

21. FIMM ÁRA YFIRLIT SÉREIGNARDEILDAR, FRH.

	2021	2020	2019	2018	2017
SKULDABRÉFALEIÐ, FRH.					
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Skráð skuldabréf	82,90%	85,28%	83,12%	81,49%	79,50%
Veðlán	12,47%	11,36%	15,43%	18,37%	19,26%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	3,96%	2,66%	1,37%	0,00%	0,06%
Óskráð skuldabréf	0,67%	0,70%	0,07%	0,14%	1,18%
	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum	100%	100%	100%	100%	100%
Fjöldi					
Fjöldi virkra sjóðfélaga	1.082	1.121	1.066	1.097	1.130
Fjöldi sjóðfélaga með inneign	12.864	12.810	12.651	13.613	12.337
Fjöldi lífeyrisþega	200	270	156	155	189
BLÖNDUÐ LEIÐ					
Ávöxtun					
Nafnávöxtun	17,97%	15,03%	17,98%	2,05%	7,46%
Hrein raunávöxtun	12,52%	11,15%	14,91%	(1,17%)	5,63%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ár	8,49%	6,00%	5,85%	4,06%	7,24%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 10 ár	8,25%	6,93%	5,99%	4,94%	2,89%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	59,56%	57,55%	56,40%	54,43%	53,46%
Skráð skuldabréf	35,16%	36,68%	38,84%	40,67%	41,29%
Veðlán	0,69%	1,99%	2,18%	2,61%	2,70%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	3,29%	2,49%	1,34%	0,00%	0,36%
Óskráð skuldabréf	1,29%	1,30%	1,24%	2,29%	2,19%
	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum	54,27%	57,02%	57,00%	57,30%	58,53%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	45,73%	42,98%	43,00%	42,70%	41,47%
	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Fjöldi					
Fjöldi virkra sjóðfélaga	676	645	584	574	585
Fjöldi sjóðfélaga með inneign	13.500	13.502	13.583	16.077	13.482
Fjöldi lífeyrisþega	148	238	76	65	105

KENNITÖLUR

22. YFIRLIT TILGREINDRAR SÉREIGNARDEILDAR

	2021	2020	2019	2018	2017
Ávöxtun					
Nafnávöxtun	11,52%	11,79%	10,99%	0,02%	0,21%
Hrein raunávöxtun	6,37%	8,02%	8,10%	(3,13%)	(1,14%)
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum	60,28%	62,90%	39,05%	60,92%	56,05%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	39,72%	37,10%	60,95%	39,08%	43,95%
	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>
Fjöldi					
Fjöldi virkra sjóðfélaga	1.417	1.568	1.587	1.482	580
Fjöldi sjóðfélaga með inneign	1.616	1.561	1.598	1.565	1.269
Fjöldi lífeyrisþega	58	64	40	21	1

YFIRLIT UM BREYTINGU Á HREINNI EIGN TIL GREIÐSLU LÍFEYRIS 2021

Samtryggingardeild

	2021	2020
IÐGJÖLD		
Iðgjöld sjóðfélaga	4.943.403	4.599.725
Iðgjöld launagreiðenda	13.537.495	12.607.311
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	(31.950)	(13.895)
	18.448.948	17.193.142
Sérstök aukaframlög	166.172	181.653
	18.615.120	17.374.795
LÍFEYRIR		
Heildarfjárhæð lífeyris	14.075.814	12.700.957
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs	116.679	111.214
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	5.810	4.586
Eftirlaun frá Tryggingarstofnun	(1.754)	(1.922)
	14.196.549	12.814.835
HREINAR FJÁRFESTINGARTEKJUR		
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	58.348.485	38.599.799
Hreinar tekjur af skuldabréfum	15.807.072	14.705.146
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum	208	22.319
Vaxtatekjur og gengismunur af handbæru fé	182.976	509.720
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum	67.312	119.868
Fjárfestingargjöld	(383.249)	(317.344)
	74.022.804	53.639.507
REKSTRARKOSTNAÐUR		
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	775.843	716.615
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris	77.665.531	57.482.853
Hrein eign frá fyrra ári	472.089.575	414.606.722
Hrein sameign sjóðfélaga til greiðslu lífeyris í árslok	549.755.106	472.089.575

EFNAHAGSREIKNINGUR 31. DESEMBER 2021

Samtryggingardeild

	31.12.2021	31.12.2020
EIGNIR		
FJÁRFESTINGAR		
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	297.487.795	228.690.294
Skuldabréf	236.298.194	233.264.338
Bundnar bankainnstæður	4.219	4.011
Aðrar fjárfestingar	12.640	12.640
	533.802.848	461.971.283
KRÖFUR		
Kröfur á launagreiðendur	2.476.418	2.617.130
Aðrar kröfur	3.127	23.960
	2.479.545	2.641.090
ÝMSAR EIGNIR		
Varanlegir rekstrarfjármunir	584.788	28.392
Handbært fé	13.573.811	8.027.194
Eignir samtals	550.440.992	472.667.959
SKULDIR		
Áfallinn kostnaður og fyrirframinnheimtar tekjur	122.929	103.865
Aðrar skuldir	562.957	474.519
	685.886	578.384
Hrein sameign sjóðfélaga til greiðslu lífeyris í árslok	549.755.106	472.089.575

SJÓÐSTREYMI ÁRIÐ 2021

Samtryggingardeild

	2021	2020
INNGREIÐSLUR		
Iðgjöld	18.755.832	17.663.626
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	93.666	136.590
Aðrar inngreiðslur	109.234	0
	18.958.732	17.800.217
ÚTGREIÐSLUR		
Lífeyrir	14.196.581	12.814.368
Rekstrarkostnaður	773.471	728.318
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	572.260	8.729
Aðrar útgreiðslur	0	49.612
	15.542.312	13.601.027
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	3.416.420	4.199.190
FJÁRFESTINGARHREYFINGAR		
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	1.561.505	904.202
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(35.411.174)	(35.981.953)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	23.066.336	31.029.641
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	36.485.274	29.230.479
Keypt skuldabréf	(27.056.736)	(37.978.770)
Seld skuldabréf	3.328.578	7.942.393
Ný bundin innlán	(208)	0
Endurgreidd bundin innlán	0	670.108
	1.973.574	(4.183.901)
Hækkun á handbæru fé	5.389.995	15.289
Gengismunur af handbæru fé	156.622	492.998
Handbært fé í upphafi árs	8.027.194	7.518.908
Handbært fé í árslok	13.573.811	8.027.194

YFIRLIT UM BREYTINGU Á HREINNI EIGN TIL GREIÐSLU LÍFEYRIS ÁRIÐ 2021

Sundurgreint yfirlit séreignarleiða og tilgreindrar séreignar

IÐGJÖLD

Iðgjöld sjóðfélaga
Iðgjöld launagreiðenda
Réttindaflutningur og endurgreiðslur

	Innláns leið	Skuldabréfa leið	Blönduð leið	Samtals 2021	Samtals 2020	Tilgreind séreign 2021	Tilgreind séreign 2020
Iðgjöld sjóðfélaga	147.579	219.541	145.095	512.215	482.876	0	0
Iðgjöld launagreiðenda	117.263	171.464	108.900	397.628	385.378	511.872	491.395
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	4.388	(170.519)	187.693	21.563	(25.020)	(10.583)	(171)
	269.230	220.487	441.689	931.406	843.235	501.289	491.224

LÍFEYRIR

Heildarfjárhæð lífeyris

Heildarfjárhæð lífeyris	258.588	299.791	220.968	779.347	995.860	36.000	29.077
	258.588	299.791	220.968	779.347	995.860	36.000	29.077

HREINAR FJÁRFESTINGARTEKJUR

Hreinar tekjur af eignarhl. í félögum og sj.
Hreinar tekjur af skuldabréfum
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum
Vaxtatekjur og gengismunur af handbæru fé
Fjárfestingargjöld

Hreinar tekjur af eignarhl. í félögum og sj.	0	14.142	939.076	953.219	606.862	211.466	142.836
Hreinar tekjur af skuldabréfum	0	450.700	117.488	568.188	713.936	0	0
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum	199.157	0	0	199.157	163.649	0	0
Vaxtatekjur og gengismunur af handbæru fé	0	1.493	1.549	3.041	76	1.102	1.328
Fjárfestingargjöld	0	(556)	(250)	(805)	(571)	(10)	(4)
	199.157	465.780	1.057.863	1.722.799	1.483.952	212.558	144.161

REKSTRARKOSTNAÐUR

Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður

Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	11.932	25.010	18.997	55.939	51.481	5.762	3.750
	11.932	25.010	18.997	55.939	51.481	5.762	3.750

Hækkun á hreinni eign sjóðfélaga á árinu
Hrein eign sjóðfélaga frá fyrra ári
Hrein eign sjóðfélaga í lok árs til greiðslu lífeyris

Hækkun á hreinni eign sjóðfélaga á árinu	197.867	361.466	1.259.587	1.818.919	1.279.846	672.084	602.558
Hrein eign sjóðfélaga frá fyrra ári	3.911.104	8.160.909	5.670.130	17.742.143	16.462.297	1.562.336	959.778
Hrein eign sjóðfélaga í lok árs til greiðslu lífeyris	4.108.971	8.522.374	6.929.716	19.561.062	17.742.143	2.234.420	1.562.336

EFNAHAGSREIKNINGUR 31. DESEMBER 2021

Sundurgreint yfirlit séreignarleíða og tilgreindrar séreignar

EIGNIR	Innláns leið	Skuldabréfa leið	Blönduð leið	Samtals	Samtals	Tilgreind séreign	Tilgreind séreign
	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
FJÁRFESTINGAR							
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	0	325.855	4.145.773	4.471.627	3.471.300	1.590.556	1.087.655
Skuldabréf	0	7.911.418	2.450.075	10.361.493	9.597.723	0	0
Bundnar bankainnstæður	4.078.853	0	0	4.078.853	3.914.316	0	0
	4.078.853	8.237.272	6.595.847	18.911.973	16.983.339	1.590.556	1.087.655
Handbært fé	0	272.823	345.494	618.317	752.752	600.172	427.526
Eignir samtals	4.078.853	8.510.096	6.941.342	19.530.291	17.736.091	2.190.727	1.515.182
SKULDIR							
Aðrar skuldir (inneign hjá samtryggingu)	(30.118)	(12.279)	11.625	(30.771)	(6.052)	(43.693)	(47.154)
	(30.118)	(12.279)	11.625	(30.771)	(6.052)	(43.693)	(47.154)
Hrein eign sjóðfélaga í lok árs til greiðslu lífeyris	4.108.971	8.522.374	6.929.716	19.561.062	17.742.143	2.234.420	1.562.336

SJÓÐSTREYMI ÁRIÐ 2021

Sundurgreint yfirlit séreignarleíða og tilgreindrar séreignar

	Innláns leið	Skuldabréfa leið	Blönduð leið	Samtals 2021	Samtals 2020	Tilgreind séreign 2021	Tilgreind séreign 2020
INNGREIÐSLUR							
lögjöld	240.587	209.606	464.302	914.495	852.045	504.058	490.293
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	199.157	1.493	877	201.526	168.764	1.205	1.469
	439.743	211.099	465.178	1.116.021	1.020.809	505.263	491.761
ÚTGREIÐSLUR							
Lífeyrir	263.323	302.930	221.356	787.609	976.272	35.476	28.747
Rekstrarkostnaður	11.883	24.920	18.682	55.485	51.160	5.594	3.599
	275.206	327.850	240.038	843.094	1.027.432	41.070	32.346
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	164.537	(116.751)	225.141	272.927	(6.623)	464.193	459.415
FJÁRFESTINGARHREYFINGAR							
Innb. tekjur af eignarhlutum í fél. og sj.	0	0	9.690	9.690	5.672	4.832	2.376
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	0	(108.642)	(1.007.549)	(1.116.191)	(167.109)	(352.277)	(303.736)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	0	0	1.059.392	1.059.392	225.343	56.000	10.000
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	0	1.176.265	231.713	1.407.978	1.230.584	0	0
Keypt skuldabréf	0	(1.752.477)	(605.329)	(2.357.806)	(1.437.380)	0	0
Seld skuldabréf	0	537.450	215.991	753.441	496.823	0	0
Ný bundin innlán	(325.947)	0	0	(325.947)	(205.182)	0	0
Endurgreidd bundin innlán	161.409	0	0	161.409	110.528	0	0
	(164.537)	(147.404)	(96.092)	(408.033)	259.277	(291.444)	(291.360)
(Lækkun) hækkun á handbæru fé	0	(264.155)	129.049	(135.106)	252.654	172.749	168.055
Gengismunur af handbæru fé	0	0	672	672	(5.039)	(103)	(141)
Handbært fé í upphafi árs	0	536.978	215.774	752.752	505.137	427.526	259.612
Handbært fé í árslok	0	272.823	345.494	618.317	752.752	600.172	427.526

Financial Statements 2021

Birta lífeyrissjóður
Sundagörðum 2
104 Reykjavík

Reg. no. 430269-0389

CONTENTS

Endorsement and Statement by the Board of Directors and the Managing Director	2
Independent Auditor's Report	6
Statement of Changes in Net Assets for Pension Payments	11
Balance Sheet	12
Statement of Cash Flows	13
Statement of Actuarial Position	14
Financial Indicators	15

ENDORSEMENT AND STATEMENT BY THE BOARD OF DIRECTORS AND THE MANAGING DIRECTOR

Operations of the Fund

Birta Pension Fund operates pursuant to its Articles of Association and Act No. 129/1997 on Mandatory Pension Savings and the Activities of Pension Funds. It also operates based on agreements between unions and employees of 19 May 1969 with later revisions. The purpose of Birta Pension Fund is to ensure that pension benefits are available to its members, their surviving spouses and children in accordance with the Fund's Articles of Association as well as the Act on Mandatory Pension Savings and the Activities of Pension Funds. The Fund's Financial Statements are to be viewed with its Annual Report. The Board of Directors refers to the Fund's website for additional information regarding the Financial Statements.

Number of fund members, employers and contributions

The Fund is divided into three main divisions, Mutual Pension Division, Private Pension Division and Specified Personal Pension Division. At year-end, 99,730 individuals had benefits in the Mutual Pension Division. In 2021, 18,192 individuals paid a contribution into the Mutual Pension Division and 6,061 employers. Active fund members, i.e. fund members who pay a regular contribution to the Fund each month, were 16,192. In 2021, total contributions paid to the Mutual Pension Division amounted to ISK 18,449 million. At year-end 2021, 30,795 individuals had benefits in the Private Pension Division. Active fund members in the Private Pension Division in 2021 were 2,429. In 2021, contributions paid to the Private Pension Division, before transfers of rights and repayments, amounted to ISK 910 million, an increase of 4,8% from the previous year. At year-end 2021, 1,616 individuals had benefits in the Specified Personal Pension Division. Active fund members in the Specified Personal Pension Division in 2021 were 1,417. In 2021, contributions paid to the Specified Personal Pension Division, before transfers of rights and repayments, amounted to ISK 512 million.

Number of pensioners and pension payments

In 2021, 15,885 pensioners on average received pension payments from the Mutual Pension Division totalling ISK 14,076 million. Number of pensioners increased by 3.8%. The Fund's legally required contribution to Rehabilitation Fund amounted to ISK 117 million. Pension payments from the Private Pension Division totalled ISK 779 million and 36 million in the Specified Personal Pension Division. The Fund's pension burden, i.e. pension payments as a percentage of contributions, was 76.3%, compared to 73.8% in the previous year.

Investment income and operating costs

Net income from investments amounted to ISK 75.958 million as compared to ISK 55.268 million in the previous year. The Fund's operating costs, i.e. office and administration costs, amounted to ISK 838 million as compared to ISK 772 million in the previous year. Operating costs as percentage of average assets for the year was 0.15%, decreasing from 0.16% in 2020. The number of full-time employees was 28.6 during the year and salary payments totalled ISK 506 million, including salary-related costs amounting to ISK 93.7 million.

Net assets for pension payments

Net assets of the Mutual Pension Division for pension payments totalled ISK 549,755 million at year-end as compared to ISK 472,090 million in the preceding year. Net assets of the Private Pension Division totalled ISK 19,561 million at year-end as compared to ISK 17,742 million in the preceding year. Net assets of the Specified Personal Pension Division totalled ISK 2,234 million at year-end as compared to 1,562 million in 2020. In aggregate, the assets of the Mutual Pension Division, the Private Pension Division and the Specified Personal Pension Division therefore totalled ISK 571,551 million, an increase from ISK 491,394 million at year-end 2020.

Return of assets

Nominal return on the Fund's assets came to 15.21% in 2021, equivalent to 9.89% rate of return in real terms as compared to a real return of 8.75% in 2020. The average real return achieved by the Mutual Pension Division over the last 5 years is 7.38% and 6.33% over the last 10 years.

Actuarial assessment

An actuarial assessment for the Mutual Pension Division performed at year-end 2021 shows the Fund's total liabilities exceeded total assets by 2.5% but exceeded total assets by 0.4% at year-end 2020. The premise of the assessment is according to regulation no. 391/1998 with later changes.

ENDORSEMENT AND STATEMENT BY THE BOARD OF DIRECTORS AND THE MANAGING DIRECTOR

At year end 2021 the Ministry of Finance and Economic Affairs approved new mortality and survivor tables from the Icelandic Actuarial Association where mortality is calculated differently. Now mortality and survivor tables are based on life expectancy in the future rather than being based solely on experience from previous years. If not for the change actuarial assets would have been 7% higher than actuarial liabilities. The effects of new mortality and survivor tables increase total actuarial liabilities by 9.9% and therefore the total actuarial position of the Fund is -2.5%. Despite these effects the Board of Directors highlights that already incurred actuarial commitments are in balance while future actuarial liabilities are in deficit by 9% which requires action. It is positive to assume fund members live longer than expected but it is also necessary to respond to the deficit resulting from that change. The Board of Directors is going to respond in collaboration with all affected parties.

Further details on the actuarial position can be found in the Fund's Statement of Actuarial Position and in note 15 in the original Financial Statements.

Events after the end of the fiscal year

Since the conclusion of the fiscal year and until the date of endorsement of the statements a war has broken out between Russia and Ukraine which has affected asset markets around the world. The Board of Directors believes the economic impacts of the war can be significant but does not have significant impact on the Funds financial position at year end 2021. The Fund had no direct assets in conflict areas, but the impact is indirect through holdings in funds which is considered insignificant.

According to the Fund's current investment policy the fluctuation of assets can be 1.87% between months which can be attributed to uncertainty in asset markets. The impact of Covid-19 has decreased while the impact of war increases. These impacts are below aforementioned uncertainty limits. The Funds actuarial position and cash flow statement indicate the Fund can withstand temporary decreases in asset value and refers to note 18 in the original Financial Statements.

Corporate governance and risk management

The Board of Directors consists of representatives from both employees and employers' association and it is responsible for the Fund's strategy as well as overseeing its operations according to laws and regulations. The Audit committee is the Board's sub-committee and operates by rules set by the Board of Directors. The Fund's CEO is hired by the Board and oversees everyday operations of the Fund.

The Board of Directors has adopted rules of operations which aim to be in accordance with the "Guidelines on Corporate Governance". The guidelines are accessible on the website of the Iceland Chamber of Commerce at www.vi.is. The Fund follows the Guidelines in all major respects and has set up special selection committees as set out in the Articles of Association. However, the Fund's corporate governance policy does not include an analysis of environmental and social factors but refers to note 19 in the original Financial Statements and the Annual Report. The Board of Directors reports main findings of its annual performance assessments to the Fund's Nomination Committee. More information about the Board of Directors and corporate governance can be found in a special statement by the Board of Directors in note 19 in the original Financial Statements.

The Fund's Operations Division prepares the Financial Statements according to the Act on Financial Statements and regulations regarding the Financial Statements of pension funds. The Audit Committee reviews the Financial Statements as well as overseeing the Financial Statement process before their submission for the Board's approval and endorsement. The Fund's Financial Statements are audited and interim Financial Statement for second quarter is reviewed by external auditors.

The Fund has established a risk management policy which has been approved by the Board of Directors and is accessible on the Fund's website. Its aim is to reduce the likelihood of long-term reduction in the Fund's members rights. The policy is based on a definition of risk management which involves identifying, monitoring and limiting risks in the Fund's operations. Risks in the Fund's activities are defined, in accordance with the definition set out in the Guidelines of the Financial Supervisory Authority no. 590/2017, as every event which materially increases the likelihood of financial loss relating to an event and falls under one or more risk components defined by the Fund. See further details in note 18 in the original Financial Statements.

The Board of Directors declares the Fund's risk management to be appropriate for its operations and risk management policy.

ENDORSEMENT AND STATEMENT BY THE BOARD OF DIRECTORS AND THE MANAGING DIRECTOR

Dissemination of information

Birta Pension Fund publishes advertisements in newspapers in a timely manner describing its activities and results in the year 2021. Every six months, the Fund sends members a statement of received contributions together with an estimation of vested pension benefits and Fund members can calculate estimated pension payments on the Fund's website. Last year's Annual General Meeting included the presentation of the report of the Boards of Directors as well as the Funds' annual financial statements, investment policies and actuarial position. General information about Birta Pension Fund and its activities are available on the Fund's website.

Non-financial information

The Board of Directors has adopted the policy of recognizing the importance of social and environmental issues in the Fund's operations. The Fund's benchmarks regarding non-financial information can be found in note 19 in the original Financial Statements and in the Annual Report which is published according to GRI standards and is intended to fulfil requirements of Article 66 of the Financial Statement Act no. 3/2006

The Fund's business model is based on receiving premiums, investing them and pension payments according to the Fund's Articles of Association as well as providing services. The core business is supported by organization, infrastructure, human resources, business development and risk-based operations. To assess if the Fund's business model delivers value the Fund assess its success annually according to the business model both quantitatively and qualitatively, e.g. number of new Fund Members, Fund Members' satisfaction, Board of Directors' performance review, human resources, business development and other factors. Further information about performance review for the Fund can be found in Chapter 1.0 in the Annual Report.

The Fund has certified environmental management system according to the ISO 14001 standard and certified equal pay management system according to the ÍST 85:2012 standard which both are verified by an external certification company.

When discussing investment opportunities, good corporate governance in companies in which the Fund invests is one of the deciding factors.

Impact of external uncertainties

Birta Pension Fund is a long-term investor and endeavors to mitigate or reduce risk by distributing assets between e.g. asset classes or countries. The aim is to take risks which yield returns according to level of risk taken. The Fund operates in an environment with fixed level of uncertainty that comes with accumulating assets to meet the Fund's liabilities. The impact of possible changes in assumptions regarding sensitivity analysis can be found in note 18 in the original Financial Statements and in the Annual Report.

Expected development and prospects of the Fund

Birta Pension Fund will continue to aim at increasing the value of its assets in accordance with its investment policy which can be found on the Fund's website. The investment policy discloses economic and financial market outlooks. Premiums have decreased due to the effect the Covid-19 pandemic has had on the labor market which increases short-term pension burden. With abolition of capital controls the Fund's ability to mitigate risk through investments in foreign markets has increased. The ratio of foreign assets at year-end is 36.8% according to Key Indicators in the Financial Statements.

Statement of the Board of Directors and the Managing Director

According to the Board of Directors' and Managing Director's best knowledge these Financial Statements comply with the Act on Financial Statements no. 3/2006 and regulations regarding the Financial Statements of pension funds no. 335/2015 and give true and fair view of the Fund's assets, liabilities and the fund's financial position for the year ended 31 December 2021.

Furthermore, it is our assessment that this endorsement in addition to note 18 in the original Financial Statements regarding risk factors and risk management, which has been referred to, give a true and fair overview over developments and performance of the Fund's operations, its situation and describes the main risk and contingent factors facing the Fund.

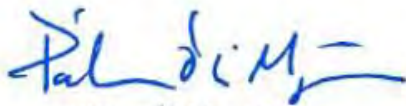
ENDORSEMENT AND STATEMENT BY THE BOARD OF DIRECTORS AND THE MANAGING DIRECTOR

The Board of Directors and Managing Director of the Fund hereby confirm these annual Financial Statements with their signatures.

Reykjavík, 25 March 2022.

Board of Directors

Pálmar Óli Magnússon
formaður

Guðrún Elfa Hjörleifsdóttir
varaformaður

Álfheiður Ágústsdóttir

Hilmar Harðarson

Hrönn Jónsdóttir

Sigurður R. Ragnarsson

Þóra Eggertsdóttir

Órvar Þór Kristjánsson

Ólafur Sigurðsson
framkvæmdastjóri

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

To the board of directors and members of Birta Pension Fund

Opinion

We have audited the accompanying condensed financial statements of Birta pension fund for the year 2021, excluding endorsement and statement by the board of directors and the managing director.

In our opinion, the condensed financial statements give a true and fair view of the financial position of the pension fund as at December 31, 2021, and of its financial performance and its cash flows for the year then ended and the statement of actuarial position at year end in accordance with Icelandic law on annual accounts and regulation on the financial statements of pension funds.

Our opinion is consistent with our additional report to the Audit Committee.

The condensed financial statements comprise

- The endorsement and statement by the board of directors and the managing director.
- The statement of changes in net assets for pension payments 2021.
- The balance sheet as at 31 December 2021.
- The statement of cash flows 2021.
- The statement of actuarial position.

The endorsement and statement by the board of directors and the managing director is excluded from the audit, refer to section *reporting on other information*.

Basis for opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing. Our responsibilities under those standards are further described in the auditor's responsibilities for the audit of the financial statements section of our report.

Independence

We are independent of the pension fund in accordance with Icelandic laws on auditors and auditing and the code of ethics that apply to auditors in Iceland and relate to our audit of the pension fund's financial statements. We have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements.

To the best of our knowledge and belief, we declare that non-audit services that we have provided to the pension fund are in accordance with the applicable law and regulations in Iceland and that we have not provided non-audit services that are prohibited under Article 5.1. of Regulation (EU) No 537/2014.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Key Audit Matters

Key audit matters are those matters that, in our professional judgement, were of most significance in our audit of the financial statements of the current period. These matters were addressed in the context of our audit of the financial statements as a whole, and in forming our opinion thereon, and we do not provide a separate opinion on these matters.

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

Key audit matters

Valuation of unlisted holdings in companies and funds

The book value of holdings in companies and funds amounted to ISK 303.5 billion or 53% of total assets on 31 December 2021 (2020: ISK 233.2 billion) of which ISK 18.8 billion unlisted (2020: ISK 14.6 billion). Reference is made to notes no. 2.7 and note no. 8 in the original Financial Statements for holdings in companies and funds. These assets are classified at fair value level 3 in note no. 17.2 in the original Financial Statements.

The value of these investments depends on the assessment, the assumptions used and the choice of calculation method or model and can have a significant effect on the outcome of the assessment.

Due to the valuation and the size of unlisted holdings in companies and funds in the balance sheet, we consider the valuation of unlisted holdings in companies and funds to be a key audit matter.

Key audit matters

Valuation of bonds recognized at fair value

The book value of bonds amounted to ISK 246.7 billion or 43% of total assets on 31 December 2021 (2020: ISK 242.8 billion) of which ISK 50.4 billion bonds entered at fair value (2020: ISK 38.9 billion). Reference is made to notes no. 2.7 and note no. 9 in the original Financial Statements for bonds.

Trading in the market with bonds that are entered at fair value is often seldom. The valuation of bonds with little trade on the market depends on the valuation and the criteria used that may affect the outcome of the valuation

Due to the valuation of the item and the size of bonds recognized at fair value in the balance sheet, we consider the valuation of bonds recognized at fair value to be a key factor in our audit.

Audit procedures

The audit of valuation of unlisted holdings in companies and funds consisted of the following:

- The investment process was reviewed. We reviewed the methodology and assumptions of the assessment.
- Data on which the calculations and assumptions of different valuation methods were based were reviewed and evaluated.
- An independent calculation by PwC's valuation specialist on the value of a sample of unlisted holdings in companies and funds was carried out.
- In cases where valuation was based on recent transactions, those transactions were verified.
- The classification of unlisted holdings in companies and funds in the fair value level system was reviewed.

Relevant notes in the original Financial Statements were reviewed.

Audit procedures

The audit of the valuation of bonds recognized at fair value consisted of the following:

- The investment process was reviewed. We reviewed the methodology and assumptions of the assessment.
- Data on which the calculations and assumptions of different valuation methods were based were reviewed and evaluated.
- An independent calculation by the PwC valuation specialist on the value of the bond sample was entered at fair value.
- The classification of bonds entered at fair value in the fair value level system was reviewed.

Relevant notes in the original Financial Statements were reviewed.

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

Key audit matters

Actuarial position

The actuarial position at the end of the year is negative by 2.5% (2020: negative by 0.41%) and the fund's assets are ISK 20.1 billion lower than the total commitment at the end of 2021 (2020: ISK 2.7 billion lower). Reference is made to the statement of actuarial position in the annual accounts and note 15 in the original Financial Statements.

The actuarial position indicates the fund's ability to meet its pension obligations. The calculation is performed by an independent actuarial mathematician and is largely based on evaluative assumptions.

This is a item with significant estimation and we consider the actuarial position to be a key factor in our audit.

Audit procedures

The audit of the actuarial position consisted of the following:

- We assessed the independence and competence of an actuary.
- The calculation process was reviewed.
- Analyzes were performed on specific life and disability probabilities used in the calculation of standard life and disability probabilities published by the Association of Icelandic Actuarial Mathematicians.
- The methodology and the assumptions underlying the calculation of the actuarial position and whether the method changed between years were assessed. The assumptions for the calculation were traced to original data from the pension fund's systems.
- Analytics were carried out on the development of pension obligations, assumptions and conclusions.

Relevant notes in the original Financial Statements were reviewed along with an overview of the actuarial position.

Reporting on other information, including the the endorsement and statement by the board of directors and the managing director

The board of directors and Chief executive officer are responsible for other information. The other information comprises of endorsement and statement by the board of directors and the managing director, which we obtained prior to the date of this auditor's report.

In addition other information comprises the annual report and the describe other information not yet received, which is expected to be made available to us prior to publication.

Our opinion on the financial statements does not cover the other information, including the endorsement and statement by the board of directors and the managing director.

In connection with our audit of the financial statements, our responsibility is to read the other information identified above and, in doing so, consider whether the other information is materially inconsistent with the financial statements or our knowledge obtained in the audit, or otherwise appears to be materially misstated. In addition, in light of the knowledge and understanding of the entity and its environment obtained in the course of the audit, we are required to report if we have identified material misstatements in other information that we obtained prior to the date of this auditor's report. We have nothing to report in this respect.

With respect to the endorsement and statement by the board of directors and the managing director we have, in accordance with article 104, of the Icelandic law on annual accounts reviewed that to the best of our knowledge, the endorsement and statement by the board of directors and the managing director accompanying the financial statements includes applicable information in accordance with Icelandic law on annual accounts if not presented elsewhere in the financial statements.

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

Responsibilities of the Board of Directors and the Chief Executive Officer

The board of directors and the chief executive officer are responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with Icelandic law on annual accounts, and for such internal control as determined necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the pension fund's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the pension fund or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Those charged with governance are responsible for overseeing the pension fund's financial reporting process.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with International Standards on Auditing will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with International Standards on Auditing, we exercise professional judgement and maintain professional scepticism throughout the audit. We also:

Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.

Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the pension fund's internal control.

Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.

Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the pension fund's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the pension fund to cease to continue as a going concern.

Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

We also provide those charged with governance with a statement that we have complied with relevant ethical requirements regarding independence, and to communicate with them all relationships and other matters that may reasonably be thought to bear on our independence, and where applicable, related safeguards.

Report on other legal and regulatory requirements

Appointment

We were first appointed as auditors at the pension fund's annual general meeting on May 9, 2017. Our appointment has been renewed annually at the pension fund's annual general meeting representing a total period of uninterrupted engagement appointment of 5 years.

Reykjavík, 25 March 2022.

PricewaterhouseCoopers ehf.

Kristinn Kristinsson
Certified Public Accountant

STATEMENT OF CHANGES IN NET ASSETS FOR PENSION PAYMENTS 2021

Joint Statement for Mutual Pension Division, Private Pension Division and Specified Personal Pension Division

	2021	2020
PREMIUMS		
Members	5,455,619	5,082,601
Employers	14,446,994	13,484,085
Transfer of rights and repayments	(20,970)	(39,085)
	19,881,643	18,527,601
Special supplementary contributions	166,172	181,653
	20,047,815	18,709,254
PENSIONS		
Total pensions	14,891,161	13,725,894
Contribution to Rehabilitation Fund	116,679	111,214
Direct expenses relating to disability pensions	5,810	4,586
Pension from Social Insurance Administration	(1,754)	(1,922)
	15,011,896	13,839,772
INVESTMENT INCOME		
Net income from holdings in companies and funds	59,513,169	39,349,497
Net income from bonds	16,375,260	15,419,081
Net income from time deposits	199,365	185,967
Net income from cash and bank deposits	187,119	511,124
Net income from premiums and other receivables	67,312	119,868
Investment expenses	(384,064)	(317,918)
	75,958,161	55,267,619
OPERATING EXPENSES		
Office and management expenses	837,544	771,845
Increase in net assets for the year	80,156,535	59,365,257
Net assets from previous year-end	491,394,054	432,028,797
Net assets for pension payments at year-end	571,550,588	491,394,054

BALANCE SHEET AS AT 31 DECEMBER 2021

Joint Statement for Mutual Pension Division, Private Pension Division and Specified Personal Pension Division

	12/31/2021	12/31/2020
ASSETS		
INVESTMENTS		
Holdings in companies and funds	303,549,978	233,249,249
Bonds	246,659,687	242,862,061
Time deposits	4,083,072	3,918,327
Other investments	12,640	12,640
	554,305,377	480,042,277
RECEIVABLES		
Premiums receivables	2,476,418	2,617,130
Other receivables	3,127	23,960
	2,479,545	2,641,090
OTHER ASSETS		
Operating assets	584,788	28,392
Cash and cash equivalents	14,792,300	9,207,472
Total assets	572,162,010	491,919,231
LIABILITIES		
Cost incurred and accrued income	122,929	103,865
Other liabilities	488,492	421,313
	611,421	525,177
Net assets for pension payments at year-end	571,550,588	491,394,054
Division of net assets for pension payments		
Mutual Pension Division	549,755,106	472,089,575
Private Pension Division	19,561,062	17,742,143
Specified Personal Pension Division	2,234,420	1,562,336
	571,550,588	491,394,054

STATEMENT OF CASH FLOWS 2021

Joint Statement for Mutual Pension Division, Private Pension Division and Specified Personal Pension Division

	2021	2020
INFLOW		
Premium received	20,174,385	19,005,964
Interest income on cash and receivables received	296,398	306,823
Other inflow	109,234	0
	20,580,016	19,312,787
OUTFLOW		
Pension paid	15,019,665	13,819,387
Operating expenses paid	834,550	783,076
Investment in operating assets	572,260	8,729
Other outflow	0	49,612
	16,426,476	14,660,805
New disposable resources for investments	4,153,540	4,651,982
INVESTMENT TRANSACTIONS		
Received income from holdings in companies and funds	1,576,028	912,249
Investments in holdings in companies and funds	(36,879,642)	(36,452,798)
Holdings sold in companies and funds	24,181,728	31,264,983
Installments on bond principals and interest	37,893,252	30,461,062
Investments in bonds	(29,414,541)	(39,416,150)
Bonds sold	4,082,019	8,439,215
Investment in time deposits	(326,154)	(205,182)
Reimbursed time deposits	161,409	780,636
	1,274,097	(4,215,985)
Increase in cash and cash equivalents	5,427,637	435,998
Effects of exchange rate fluctuations on cash held	157,190	487,818
Cash and cash equivalents at beginning of year	9,207,472	8,283,657
Cash and cash equivalents at year-end	14,792,300	9,207,472

STATEMENT OF ACTUARIAL POSITION

	Accrued liabilities	12/31/2021 Future liabilities	Total liabilities
ASSETS			
Net assets for pension payments	549,755,106	0	549,755,106
Dif. in book value and net present value of bonds	(16,215,091)	0	(16,215,091)
Net present value of future premiums	0	248,758,199	248,758,199
	533,540,015	248,758,199	782,298,214
LIABILITIES			
Old age pension	464,941,206	234,560,562	699,501,769
Disability pension	27,628,719	19,002,318	46,631,037
Spouses' pension	27,205,526	7,702,302	34,907,828
Children's allowance	246,895	1,446,138	1,693,033
Family pension	0	1,362,328	1,362,328
Operating expenses*	9,205,425	9,078,139	18,283,565
	529,227,772	273,151,788	802,379,560
Net assets in excess of liabilities	4,312,243	(24,393,589)	(20,081,345)
Ratio of net assets to liabilities at the beginning of year	(0.98%)	0.71%	(0.41%)
Ratio of net assets to liabilities at year-end	0.81%	(8.93%)	(2.50%)
	Accrued liabilities	12/31/2020 Future liabilities	Total liabilities
ASSETS			
Net assets for pension payments	472,089,575	0	472,089,575
Dif. in book value and net present value of bonds	(18,998,513)	0	(18,998,513)
Dif. in book value and valuation of holdings in listed companies	(10,624,462)	0	(10,624,462)
Net present value of future operating expenses	(8,354,468)	(8,705,548)	(17,060,015)
Net present value of future premiums	0	233,549,741	233,549,741
	434,112,133	224,844,194	658,956,327
LIABILITIES			
Old age pension	385,187,052	193,535,717	578,722,769
Disability pension	24,921,334	17,363,251	42,284,585
Spouses' pension	28,058,467	9,515,792	37,574,259
Children's allowance	222,294	1,477,287	1,699,581
Family pension	0	1,369,806	1,369,806
	438,389,146	223,261,853	661,650,999
Net assets in excess of liabilities	(4,277,014)	1,582,341	(2,694,673)
Ratio of net assets to liabilities at the beginning of year	(3.25%)	0.79%	(1.81%)
Ratio of net assets to liabilities at year-end	(0.98%)	0.71%	(0.41%)

* According to regulation no. 391/1998 with later changes it is no longer required to reevaluate net present value of bonds and net present value of future operating expenses was moved under liabilities for the year 2021.

KEY INDICATORS

MUTUAL PENSION DIVISION

	2021	2020	2019	2018	2017
Rate of return					
Net real rate of return*	10.11%	8.89%	11.21%	1.74%	5.23%
Average net real rate of return last five years*	7.38%	5.01%	4.93%	4.09%	4.86%
Average net real rate of return last ten years*	6.33%	5.53%	4.74%	3.30%	0.48%
Investment securities					
Listed holdings in companies and funds	45.47%	41.09%	37.79%	33.28%	34.96%
Listed bonds	25.98%	27.40%	32.20%	38.00%	39.13%
Mortgage loans	17.51%	22.02%	20.19%	19.10%	16.71%
Unlisted holdings in companies and funds	10.26%	6.38%	8.19%	7.47%	6.74%
Unlisted bonds	0.77%	3.10%	1.46%	1.97%	2.21%
Time deposits	0.00%	0.00%	0.17%	0.18%	0.19%
Other investments	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.05%
	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Investment in securities by currencies					
Securities in ISK	63.18%	65.63%	68.06%	71.70%	72.31%
Securities in other currencies	36.82%	34.37%	31.94%	28.30%	27.69%
	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Number of					
Average number of paying fund members	16,192	16,014	15,805	16,284	15,882
Total number of paying fund members	18,192	18,205	18,284	18,806	18,789
Number of pensioners	15,885	15,300	14,568	13,789	12,944
Number of full members at year-end	99,730	98,745	97,630	96,412	94,866
Staff (full-time equivalent position)	28.6	27.8	27.0	28.4	30.1
Amounts adjusted to inflation (in millions of ISK)					
Premiums	18,615	18,216	19,542	18,388	16,991
Pension payments	14,197	13,436	12,751	11,816	11,130
Investment income	74,023	56,238	56,190	19,697	26,145
Office and management expenses	776	751	725	750	817
Increase in net assets for pension payments	77,666	60,267	62,256	25,519	31,169
Pension payments					
Old age pension	81.11%	80.63%	79.84%	78.73%	77.46%
Disability pension	12.06%	12.17%	12.35%	12.88%	13.49%
Spouses' pension	6.12%	6.36%	6.88%	7.55%	8.16%
Children's allowance	0.49%	0.51%	0.57%	0.64%	0.74%
Family pension	0.21%	0.32%	0.37%	0.20%	0.15%
	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%

KEY INDICATORS

MUTUAL PENSION DIVISION, CONT.

	2021	2020	2019	2018	2017
Other financial indicators					
Pensions as % of premiums	76.26%	73.76%	65.25%	64.26%	65.50%
Operating expenses as % of premiums	4.17%	4.12%	3.71%	4.08%	4.81%
Investment income as % of average asset position	14.49%	12.10%	13.42%	5.11%	14.07%
Operating expenses as % of average asset position	0.15%	0.16%	0.17%	0.19%	0.22%
Investment expenses as % of average asset position	0.38%	0.33%	0.33%	0.32%	0.37%
Financial position based on actuarial valuation					
Net assets in excess of total liabilities	(2.50%)	(0.41%)	(1.81%)	(3.86%)	(3.44%)
Net assets in excess of accrued liabilities	0.81%	(0.98%)	(3.25%)	(7.07%)	(5.95%)

* Historical net real rate of return is the weighted average for rate of return for Stafir Pension Fund and United Pension Fund

PRIVATE PENSION DIVISION

DEPOSIT PLAN

Rate of return

Net nominal return	4.78%	4.02%	4.29%	5.33%	3.70%
Net real rate of return	(0.06%)	0.51%	1.57%	2.02%	1.93%
Average net real rate of return last five years	1.21%	1.57%	1.84%	1.87%	1.82%
Average net real rate of return last ten years	1.51%	1.78%	2.01%	2.15%	2.75%

Investment securities

Time deposits	100%	100%	100%	100%	100%
Securities in ISK	100%	100%	100%	100%	100%

Number of

Average number of paying fund members	671	686	655	660	634
Number of full members at year-end	4,431	4,231	4,026	4,639	3,235
Number of pensioners	212	230	181	187	145

BONDS PLAN

Rate of return

Net nominal return	5.43%	7.01%	8.89%	6.92%	7.36%
Net real rate of return	0.56%	3.40%	6.06%	3.55%	5.53%
Average net real rate of return last five years	3.82%	4.88%	4.98%	4.51%	4.44%
Average net real rate of return last ten years	3.91%	3.85%	3.54%	2.75%	1.19%

KEY INDICATORS

PRIVATE PENSION DIVISION, CONT.

	2021	2020	2019	2018	2017
BONDS PLAN, CONT.					
Investment securities					
Listed bonds	82.90%	85.28%	83.12%	81.49%	79.50%
Mortgage loans	12.47%	11.36%	15.43%	18.37%	19.26%
Unlisted holdings in companies and funds	3.96%	2.66%	1.37%	0.00%	0.06%
Unlisted bonds	0.67%	0.70%	0.07%	0.14%	1.18%
	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>

Investment in securities by currencies

Securities in ISK	100%	100%	100%	100%	100%
-------------------	------	------	------	------	------

Number of

Average number of paying fund members	1,082	1,121	1,066	1,097	1,130
Number of full members at year-end	12,864	12,810	12,651	13,613	12,337
Number of pensioners	200	270	156	155	189

MIXED PLAN

Rate of return

Net nominal return	17.97%	15.03%	17.98%	2.05%	7.46%
Net real rate of return	12.52%	11.15%	14.91%	(1.17%)	5.63%
Average net real rate of return last five years	8.49%	6.00%	5.85%	4.06%	7.24%
Average net real rate of return last ten years	8.25%	6.93%	5.99%	4.94%	2.89%

Investment securities

Listed holdings in companies and funds	59.56%	57.55%	56.40%	54.43%	53.46%
Listed bonds	35.16%	36.68%	38.84%	40.67%	41.29%
Mortgage loans	0.69%	1.99%	2.18%	2.61%	2.70%
Unlisted holdings in companies and funds	3.29%	2.49%	1.34%	0.00%	0.36%
Unlisted bonds	1.29%	1.30%	1.24%	2.29%	2.19%
	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>

Investment in securities by currencies

Securities in ISK	54.27%	57.02%	57.00%	57.30%	58.53%
Securities in other currencies	45.73%	42.98%	43.00%	42.70%	41.47%
	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>

Number of

Average number of paying fund members	676	645	584	574	585
Number of full members at year-end	13,500	13,502	13,583	16,077	13,482
Number of pensioners	148	238	76	65	105

KEY INDICATORS

SPECIFIED PERSONAL PENSION DIVISION

	2021	2020	2019	2018	2017
Rate of return					
Net nominal return	11.52%	11.79%	10.99%	0.02%	0.21%
Net real rate of return	6.37%	8.02%	8.10%	(3.13%)	(1.14%)
Investment securities					
Listed holdings in companies and funds	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Investment in securities by currencies					
Securities in ISK	60.28%	62.90%	39.05%	60.92%	56.05%
Securities in other currencies	39.72%	37.10%	60.95%	39.08%	43.95%
	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>
Number of					
Average number of paying fund members	1,417	1,568	1,587	1,482	580
Number of full members at year-end	1,616	1,561	1,598	1,565	1,269
Number of pensioners	58	64	40	21	1